

Piatra Craiului

Revistă trimestrială de actualitate, cultură și tradiții

Editată de către Cenaclul "Mihail Lungianu"
Rucăr, Muscel

An 2

Nr. 2-3/2016

Rucăr, Muscel

Piatra Craiului

Revistă trimestrială de actualitate,
cultură și tradiții

Editată de către Cenuclul
“Mihail Lungianu”

An 2 Nr. 2 – 3/2016

EDITURA LARISA
2016

TIPOGRAFIA

S.C. GIG S.R.L.

EDITURA LARISA

TIPOGRAFIE, EDITURĂ, PAPETĂRIE, BIROTICĂ

B-dul. Ion Mihalache 119

Tel/fax : 0248/533.454

0745.082.021; 0744 313 174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Cenacul “Mihail Lungianu”

Piatra Craiului An 2 Nr. 2 – 3/2016

Câmpulung Muscel – 2016

ISSN 2247-1553

ISSN-L 2247 – 1553

EDITURA LARISA

CUVÂNTĂTORUL, LUMEA ȘI SĂRBĂTORILE

Poetul stătea în odaia sa la masă. Părul lung și negru îi cădea pe umeri, peste cămașa albă, pe care o mână iscusită de femeie pusese cu migală, semnele cerului și ale pământului, împreună cu rugăciunea ca acela care va purta acest mândru strai, să fie ferit de rele și mai ales să fie înzestrat cu darul neasemuit al Cuvântului.

Până se odihnea în călimară după o lungă și vrednică trudă, foile scrise stăteau bine rânduie în dreapta, cele nescrise erau încă neorânduie în stânga. Lumânarea din opaiț era arsă mai mult de jumătate, dar umbrele de pe pereți și focul din sobă, alcătuiau un colț de lume cald și bun, ferit parcă de relele lumii de afară.

Mintea și sufletul lui umblau fără hodie, prin lumi neasemuit de frumoase. Cugeta la toate câte le făcuse până atunci în viața sa, care se desfășurase ca un râu învolburat de munte. Dăruise atât de mult lumii, fără să ceară nimic în schimb. Încercase să se simtă împăcat cu toți și cu sine. Uneori chiar reușise...alteori nu. Dar nu se oprise, și nici nu se abătuse de la Cărarea pe care o alesese. Dacă nu cumva EA îl alesese pe EL.

Era la vreme de sfârșit...de AN. Se vedea pe sine în primăvară bucurându-se de Învierea naturii, în vară bucurându-se de dragoste și de serile de petreceri cu prietenii lui, cei buni, cei frumoși și cei înțelepți, în toamnă bucurându-se de culesul viei și de răvășitul oilor...

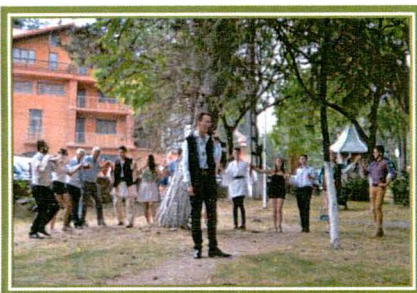
Venise însă iarna, și o umbră de tristețe îi zbuciuma sufletul, chiar dacă lumina din ochi nu i se stinsese nici o clipă. Se simțea fără rost, deși știa că are unul. Dar obosise, se rătăcise, vroia să se adune, dar nu știa cum. Atunci luă pana și scrise pe o coală albă cu cerneală albastră, o rugă către Creator, rugându-l să-i dea un semn...care să-l îndrume. Și mai ceru răbdare să aștepte răspunsul. Iar acesta veni mai înainte de a sfârși din scris...și o lumină fără seamăn îi umplu sufletul.

Pentru că în curte, o mândră ceată de flăcăi, începu, a colinda și a lecu, cu glasuri de îngeri și cu sunet argintiu de clopoței: „Noroc să deie Dumnezeu / Noroc și bucurie / La toată casa de român / Belșug și veselie”...

Cuvântător din alt veac..prof. Tudor Vlad

**„POPAS RUCĂREAN-POPAS MUSCELEAN”
 ȘEZĂTOAREA CULTURAL ARTISTICĂ
 ”DIN COMORILE SATULUI NOSTRU”
 EDIȚIA a IV-a, DUMINICĂ 16 AUGUST 2015**

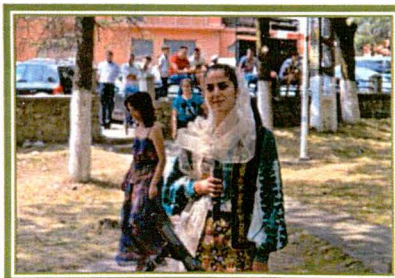
În societatea românească de astăzi, cultura, tradițiile și obiceiurile din bătrâni, nu mai reprezintă un ideal, o valoare, doar distracția și haina de firmă se consideră a da un plus de valoare.

Un reporter întreba un grup de tineri: - Cine a fost Budai-Deleanu? După ce s-au consultat, răspunsul a fost...un bulevard, nu? Ce să mai întrebi de Shakespeare, Mozart, Bach sau Verdi. Unii specialiști, au ajuns la concluzia că, omul fără cultură și rupt de tradițiile și obiceiurile strămoșești, devine intolerant, anarhist, rasist, neintere-sându-l aproape nimic.

Un astfel de curent trebuie să ne intereseze pe toți.

Am văzut totuși, în nordul Muscelului, la Rucăr, un grup de oameni inimoși, care au zis:-

„Stop! ...așa nu se mai poate. Să salvăm ce se mai poate salva”. Nu avem nevoie doar de locuitori ai Rucărului, ci avem nevoie de cetățeni. Cetățeni responsabili, care să le pese de istoria, tradițiile și portul păstrat aici ca un tezaur de mare preț, de la întemeierea satului.

Astfel, membrii Cenaclului „Mihail Lungianu”, împreună cu colectivul de redacție, al revistei „Piatra Craiului”, deschide cea de-a IV-a ediție a șezătorii culturale artistice, cu tema „Din morile satului nostru”, sub egida Asociației Culturale „RUFFA ARBOR”, cum amintea în vântul de deschidere, secretarul asociației, domnul Cornel Stoiian.

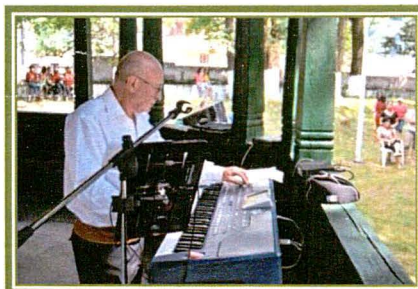
Domnia sa, aduce : *„mulțumiri speciale artiștilor din afară și celor din Rucăr, care cu dragoste au răspuns chemării noastre, pentru a aduce, o fărâamă de bucurie și fericire, în inimile și sufletele celor prezenți, pentru a ne cânta și încânta, cu melodiile și cântecele lor.”*

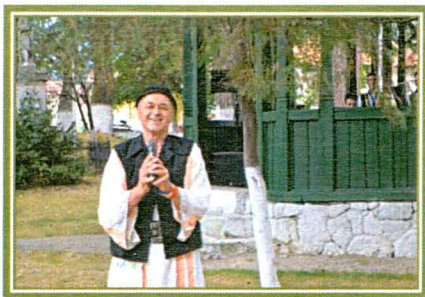
Coordonarea artistică și prezentarea în detaliu, a fiecărui

participant, cu garnitura de umor aferentă, s-a datorat domnului profesor TUDOR VLAD (îmbrăcat ca un autentic dac) președintele Cenaclului „Mihail Lungianu”, Rucăr. Atent la detalii, încurajând pe fiecare, a oferit un spațiu prielnic, dând curaj și siguranță participanților. A fost ajutat de d-ra Andreea Manea.

Directorul artistic, al manifestărilor culturale, ale acestei șezători culturale, a fost artistul de necontestat IOSIF NISTOR, președintele Asociației RUFFA ARBOR”, înființată la 09.04.2015. La pensiunea dumnealui „LINIȘTEA SERII”, invitații s-au bucurat de bucate alese, tradiționale, ornate cu multă voie bună, dar și de un recital la acordeon de zile mari, ale maestrului NISTOR IOSIF.

Bucuria a fost împărțită unor spectatori de seamă, oameni de litere, cultură și artă, printre care enumerăm:

- ✓ Diplomatul MIHAI EPURE, prolific scriitor și poet, ce a reprezentat țara noastră în Japonia, cu competență pentru Asia, Africa și Oceania.
- ✓ Realizatorul și moderatorul de televiziune, arhicunoscut, doamna CARMEN NICOLICU.
- ✓ RADU ȘTEFAN - TATAN, din Schitu Golești, un artist autentic, în plină vogă.
- ✓ IOAN CRĂCIUN, curatorul Galeriei „ARTA” din Câmpulung.
- ✓ Prof. VINTILĂ PURNICHICI, președintele „Societății de Științe Istorice” filiala „Muscel”
- ✓ Viceprimarul VASILE POPA NICA
- ✓ Consilierul local NONU GHIDAN, membru fondator al Cenaclului.

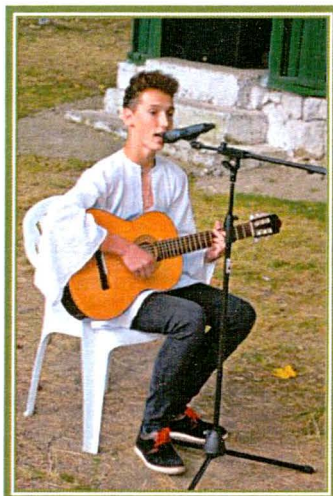
✓ Ing. IOAN PAVEL, redactor șef la Revista „CARTE de la Curtea Veche” – C-lung.

✓ Ing. MIU CONSTANTIN AGRICOLA, scriitor, poet și epigramist, „responsabil” de apariția revistei epigamiștilor musceleni „ACIDAVA”

✓ Col. MÂRZAC ION, poet și prozator, membru al „Ligii Scriitorilor din România”, care a primit în anul 2013, premiul „Ligii Scriitorilor din România”

✓ DL. FLOREA JEAN - fotograf

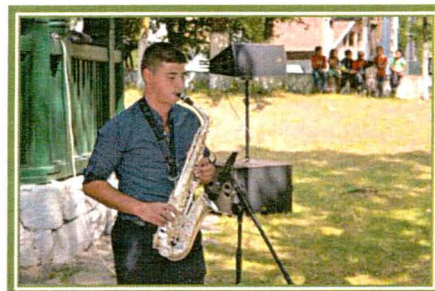
✓ DR. COLȚ GABRIELA

De asemeni și nu în ultimul rând, adăugăm cu părere de rău dacă am omis pe cineva, pe vârații trudituri, plini de talent și emoții :

- ANGHEL ANDREEA-ILONA, micuța artistă din bii de Piatră
- RADU CARMEN - artistă
- ANGHEL SIMONA
- CONSTANTIN NELU - artist plastic
- MITROIU GHE. - caricaturist
- BĂNICĂ OCTAVIAN - ION - silvicultor

- PĂTRU ADRIAN
- PETRE DRAGOȘ ȘI MARIA

Șezătoarea, a oferit șansa lătaților tineri rucăreni și nu numai, să se manifeste în plan artistic, un adevărat regal de recitaluri, cu interpreți vocali și instrumentali, care au mângâiat auzul și inimile participanților, dar și teii și brazii din Grădina Publică, cu petecul ei de cer de deasupra.

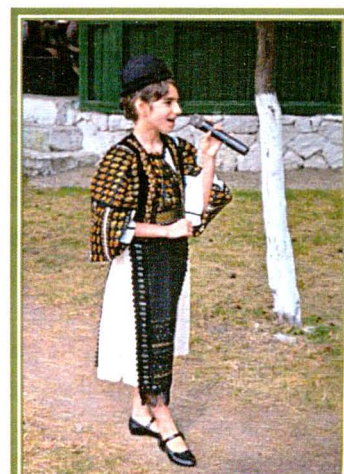
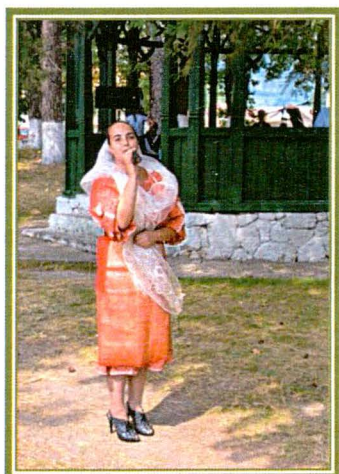
Saxofonul, chitara și vioara, au răsunat peste întreaga audiență, comunicând în stilul lor caracteristic, precum buciurile dacilor de odinioară.

La vremea frumoasă, n-au lipsit gluma bună, muzica ușoară și folk-ul.

Nu mai pot spune decât: AȘA DA !

Rucărul a devenit FRUNTEA!
FELICITĂRI!

Pr. GHEORGHE CÎRSTINA

PROFILE DE ÎNVIŢĂTORI

CONSTANTIN AGRICOLA MIU - GODENI

Constantin Agricola Miu s-a născut în data de 8 iulie 1946 la Bucureşti, într-o familie de intelectuali. Tatăl său era cadru universitar la Institutul Agronomic Bucureşti unde predă Floricultura şi Arhitectura Peisageră. La botez, copilul a avut doi naşi şi a primit două pronume. La cel de al doilea, la Agricola, tatăl său a renunţat în perioada prigoanei politice din anii '50. Din acelaşi motiv, în anul 1950 familia Miu se mută din Bucureşti în oraşul Curtea de Argeş, unde Constantin urmează şcoala primară şi apoi Liceul „Vlaicu Vodă” pe care îl termină în anul 1964, ca şef de promoţie. În liceu se remarcă la Olimpiadele de matematică şi fizică cât şi la “Gazeta de matematică şi fizică”, unde deţine un loc fruntaş la rubrica celor care rezolvă problemele lansate de revistă. În acelaşi timp, obţine bune rezultate şi în activitatea sportivă, cucerind mai multe diplome şi medalii la concursurile de atletism de la nivelul regiunii Piteşti. Fiind un împătimit cititor de literatură, participă de mai multe ori ca reprezentant al Raionului Curtea de Argeş, la faza regională a concursului “Iubiţi Cartea”.

Urmează Facultatea de Energetică de la Institutul Politehnic din Bucureşti, lucrarea de diplomă tratând o centrală nucleară de 600 Mw.

În anul 1969 obţine repartiţie guvernamentală la Combinatul Petrochimic Piteşti ca inginer stagiar. Trece apoi din treaptă în treaptă ca şef de instalaţie, şef secţie coordonator şi avansează până la postul de Director Energetic, funcţie pe care o deţine timp de 18 ani. Scribe mai multe articole în revistele de specialitate. În anul 1972 finalizează cursurile post universitare în domeniul energiei electrice la Institutul Politehnic din Cluj Napoca. Obţine mai multe

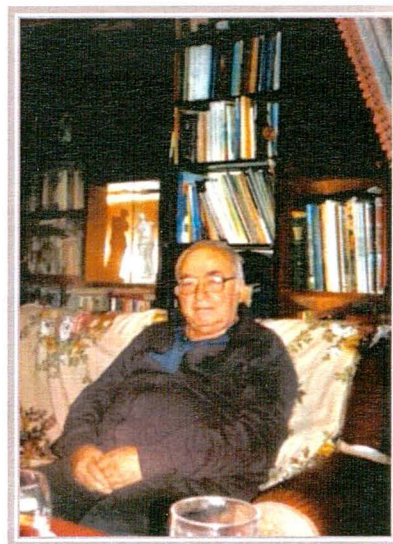
brevete de invenţii şi inovaţii. Participă la puneri în funcţiune a unor instalaţii energetice la Combinatele Petrochimice de la Piteşti, Midia şi Teleajen cât, şi la Fabrica de Zahăr de la Timişoara.

În anul 1990 câştigă o bursă a Statului Francez la firma Schell de Berre de lângă Marsilia, la un mare Complex Petrochimic, pentru o perioadă de trei luni. Face apoi mai multe specializări în Energetica Petrochimică în Germania (Rheinmuster), Olanda (Terneuzen), Italia (Fombio-Piacenza), Austria (Schwechat), Spania (REPSOL-Taragona, Barcelona), Franţa (Paris, Chauny, Avignon, Lavera, Berre l-Etang) cu practică şi cooperare cu mari firme occidentale din domeniu.

În anul 1999 participă în delegaţia României la Bruxelles la negocierile de preaderare la UE, la Capitolul Energie, (în luna februarie pentru energie electrică iar în luna mai pentru gaze naturale) din partea consumatorilor industriali de energie.

Din anul 1994 este Preşedintele Asociaţiei Naţionale a Consumatorilor de Energie din România – ANCER, iar din anul 1995 devine membru al Comitetului de Bord al IFIEC, asociaţia mondială a consumatorilor de energie, cu sediul la Geneva. Din însărcinarea Bordului IFIEC, în anul 1998 se deplasează în Republica Moldova, la Chişinău, unde organizează asociaţia consumatorilor de energie din această ţară.

În anul 1992 a fost ales consilier local al Municipiului Piteşti. A fost membru în mai multe consilii de administraţie şi în organizaţii ecologice. Membru în Consiliile Consultative ale autorităţilor de reglementare în domeni-

ul energiei electrice şi gazelor naturale.

A absolvit Şcoala de Ofiţeri în Rezervă Alexandru Ioan Cuza din Bacău, arma tancuri. Este ofiţer în rezervă cu gradul de locotenent. Este căsătorit şi are o fată care este medic stomatolog.

Se pensionează în anul 1999, dar rămâne activ la ANCER.

În anul 2008 debutează în lumea scriitorilor, a cărţilor, o lume fascinantă a literaturii române, pe care a început să o iubească atât de mult, încât nu se mai poate opri. În acest an se lansează pe tărâmul epigramei, catrenului şi a umorului şi vede lumina tiparului prima sa carte „*Din joacă!*” şi în anul 2009 apare a doua carte „*Din joacă în joacă!*”. După primele două cărţi apărute, merge mai departe şi nu se lasă până nu completează trilogia de epigrame şi catrene şi în anul 2014 apare a treia carte „*Joacă strică cojoacă!*”. Tot în anul 2009 se lansează în lumea celor mici, a poeziei pentru copii, ieşind de sub tipar cartea de poezii pentru copii „*Luşa şi prietenii ei*”. În anul 2010 apare cartea de călătorii *Provincial în Proven-*

ce, carte care până la apariție a sat la dospit 19 ani în biblioteca personală din Pitești.

În anul 2010 apare pe piața cărții opera de referință, o carte document, eroul principal este tatăl autorului, al doilea jurnal în proză, romanul *Tatăl meu în memoriam*. Se dedică în întregime scrisului și în anii 2011- 2012 trudește din greu la masa scrisului, lucrând fără să ostenească la un roman în două volume, aducând în atenția publicului cititor cartea *Amintirile unui comisar de poliție*, din Curtea de Argeș-despre viața, activitatea și suferințele prin care a trecut acesta.

Vine și timpul când trebuie să se gândească foarte serios și la localitatea de adopție – GODENI din țara muscelor, unde este „măritat” după soție, scriind o carte-monografie a Godeniului Muscelan apărută în anul 2013 cu titlul: CASA DE ACASĂ-GODENII DE MUSCEL care s-a bucurat de un succes deosebit.

Fiind îndrăgostit și un împătimit al călătoriilor în aproape toate statele europene, în anul 2014 vede lumina tiparului un nou jurnal de călătorii, cartea *Provincial în Europa*. Autorul descrie peregrinările sale în 11 state europene anii 1990-1999. Citind cartea, te face să visezi și te îmbie să le vizitezi. La începutul anului 2015 lansează volumul antologic de epigrame muscelene *Licurici de lună plină*, care devine a zecea carte a scriitorului muscelan. Anul 2015 este un an prolific pentru că mai apar cărțile: *Un provincial roumain en Provence*, (în limba franceză) și cartea de povestiri adevărate, *Oameni obișnuiți*. În total au apărut 13 cărți semnate cu numele Constantin Agricola Miu.

Scriitorul mai are gata de tipar următoarele titluri de cărți care vor apărea începând cu anul 2016 în funcție de mijloacele sale financiare:

1-*Viața alege învingătorul*

2-*Poezii întârziate*.

3-*Poezii pentru copii*, volumul doi.

Lucrează la cărțile: *Alexandru Ciura, Copii de pe bulevardul cu tei. La capăt de drum. Historia istoriilor ciudate. Provincial în țara mea*. Proiectul scriitorului prevede un total de 20 de apariții editoriale. Colaborează la mai multe reviste literare, istorice dar și la revistele energetice unde s-a consacrat. În publicistică semnează cu numele Constantin Agricola Miu.

În luna aprilie 2013 este ales Vicepreședinte al Clubului Epigramiștilor și Umoriștilor Musceleni – care are 24 de membri fondatori și unde a desfășurat o activitate susținută. Concepe și lansează primul număr al revistei de profil, epigrame, catrene și umor, ACIDava unde este Redactor Șef. Primul număr apare în trimestrul IV 2013 și până acum au apărut 8 numere în luna decembrie este gata de apariție și numărul 9. Din 31 martie 2015 scriitorul Constantin Agricola Miu devine PREȘEDINTELE acestui club, la propunerea lui Stoian Cornel, meritând din plin această funcție de onoare.

Mai face parte și din colectivul redacțional al revistei muscelene C-ARTE DE LA CURTEA VECHE din Câmpulung Muscel, cât și la activitățile desfășurate de cenaclul „Moș Andrei” și la fundația „EKOKIND” unde își aduce un aport substanțial.

Încă din anul 2012 scrie articole în revista „Piatra Craiului” din Rucăr, fiind colaborator al

revistei și membru de onoare al cenaclului „Mihail Lungianu” din Rucăr-Muscel dar și la *Revista de Istorie –Mușcel*, al cărui membru de onoare este.

Constantin Agricola Miu este un personaj nelipsit de la toate manifestările cultural-spirituale: lansări de carte, reviste, expoziții de pictură, evenimente literar artistice, datini, tradiții și obiceiuri, care s-au ținut la: Rucăr, Câmpulung-Mușcel, Valea Româneștilor, Apa Sărată, Godeni, Curtea de Argeș, Pitești, Râmnicu Vâlcea, Târgoviște, București. În lunga sa carieră a publicat multe articole de specialitate în revistele de profil energetic. A făcut parte din colectivul de redactare a Enciclopediei județelor Argeș și Muscel și a activat la Galeria „Arta” din Câmpulung.

Proiectul scriitorului și inginerului pensionar Constantin Agricola Miu, cuprinde editarea a douăzeci titluri de carte. Adică o viață dedicată energiei și scrisului, după 30 de ani de petrochimie. Cele 13 titluri de carte editate până acum reprezintă sinteza unei vieți tumultuoase și prodigioase pentru țară și societate.

Ar fi multe de spus despre inginerul și specialistul în energetică, despre scriitorul și omul de cultură, despre familistul (soț și tată), dar mai ales despre **Omul Miu**, fiind un neostenit întru lumină și un prieten al culturii muscelene și nu numai.

26 APRILIE 2015
EC. CORNEL STOIAN
RUCĂR - MUȘCEL

LOCUITORII SATULUI GODENI-MUSCEL ÎȘI CINSTESC EROII

a. Satul Godeni de Muscel

Să localizăm mai bine satul Godeni. Din drumul care leagă orașul Pitești de Câmpulung Muscel, fostă capitală a Țării Românești, imediat după satul Schitul Golești, pleacă drumul național DN 73C către Curtea de Argeș, altă fostă capitală a voievodatului. Se trece primul muscel, din valea Râului Târgului în valea râului Bughea. Se urcă cu spor pe niște serpentine largi, pe un drum care merita o soartă mai bună și mai puține gropi. (DN 73C-litera C pare că vine de la adjectivul *catastrofal*!) Se ajunge în Vârful Grădiștei, un nume frumos, comun românilor din toate provinciile, într-o poiană superbă. În luna iunie, când toate florile de câmp se întrec în frumusețe, înțelegi mai bine ce a vrut să spună cântărețul popular când își localizea acțiunea *pe-un picior de plai*, *pe-o gură de rai*!

La coborâre se observă în partea stângă o troiță și apoi o mulțime de livezi de pruni și meri. În partea dreaptă se văd pășuni și pomi răzlețiți. Se coboară repede cam o sută de metri, se face o curbă la stânga, mai mergi câțiva metri. Se ghicește ceva în partea dreaptă! Da, este un sat, este o bucățică din România adevărată. Satul se prezintă impecabil, ca un pretendent la Oscar. Grupate pe valea Bughii, casele lui au acoperișuri roșii de țigla, ceea ce denotă că

au lăsat și teutonii ceva, sat cochet, curat, liniștit, în mijlocul său biserica veghează pacea sufletească și grija Domnului față de cei care locuiesc în această oază de verdeață și lumină.

Deasupra satului se vede o râpă ce se înalță peste livezile de pruni, iar pe fundalul dominant se ridică Masivul Iezer – Păpușa. Munți de 2500 de metri, acoperiți de zăpadă cam nouă luni pe an, fac legătura între Munții Făgăraș și Masivele Păpușa și Piatra Craiului.

Coborând în continuare, capul îți rămâne întors spre dreapta, pentru că nu poți să renunți la peisajul care se derulează încântător. Mulți călători se opresc să privească această ilustrată elvețiană, o mulțime de mașini stau parcate cuminiți pe marginea drumului. Aerul, cerul, satul, munții, nu sunt ireale!

Coborâm, coborâm! Trecem pe sub o construcție, azi inutilă, care proteja vehiculele care treceau pe șosea, de posibilele căderi de bucăți de cărbune din funicularele în mișcare. Aur negru sub pământ, aur verde pe pământ, dar și câțiva "arginiți" în buzunarele locuitorilor! Așa a fost! Mă rog!!

Ajungem în vale, în Valea Bughii, Fluviul Bughea, cum îmi place mie să-l alint, pentru că nu seacă niciodată. Trecem podul peste „fluviu” și la dreapta se văd suburbiile satului Godeni. De aici avem până la Primărie, adică până acasă, un kilometru de străbătut.

Chiar dacă n-ai fost niciodată în acest sat, privindu-l de sus, ademenitor, curtenitor, încântător, ești sigur că vei mai reveni în aceste locuri. Tandrețea naturii, mândria tiroleză a peisajului, îți dau certitudinea revenirii. Străbătem kilometrul și ajungem în Piața Primăriei.

b. Monumentele din Piața Primăriei

De mai multe ori am folosit această expresie: Piața Primăriei. Îmi place să o numesc astfel pentru că este cu adevărat o piață în care regăsim o parte însemnată a instituțiilor comunei și satului. Spre nord se află clădirea primăriei, clădire relativ nouă, cu etaj, frumoasă și îngrijită. În partea de vest, la parterul acestei clădiri se află o farmacie (un lucru foarte important!) și un magazin alimentar bine aprovizionat. Pe fațada primăriei se află montat și un ceas care arată și temperatura exterioară.

În continuare se află un restaurant care asigură și alte servicii și facilități. Spre est se află podul nou care trece peste râul Bughea, către cartierele satului așezate pe malul stâng al râului. Imediat după pod se găsesc și aici câteva magazine cu "de toate".

Spre sud se află Căminul Cultural, o clădire la fel de îngrijită și bine întreținută, unde se găsește și Biblioteca Comunală. Lângă Căminul Cultural se află stația de autobuz spre orașul

Câmpulung și un loc de joacă pentru copii.

Spre vest se află clădirea veche a Primăriei și ceea ce ne interesează pe noi, monumentele din Piața Primăriei. Le studiem în continuare:

1. PLACĂ DE ATESTARE DOCUMENTARĂ A COMUNEI GODENI

(SAT GODENI)

Este fixată pe peretele exterior al clădirii fostei primării.

HRISOV

„Din mila lui Dumnezeu IO Vlad Voevod...cu curată și minunată inimă am dăruit întărit hrisovul meu, slugilor mele, lui Băra și fratelui său Godea, ca fie Godenii toți, fiindcă din Godeni jumătate este a lor moșie veche iar jumătate au cumpărat de la Radu Grame cu 30 forinți. Domniei mele au dat cal...”

Drept acestea le-a dat și domnia mea ca să le fie moștenire, moșie ohabnică lor și copiilor lor, nepoților și strănepoților.

...Scris după zisa Domnului Vodă, în orașul București, luna februarie, 10 zile în leat 6969 (1461) “

Fragment din ATESTAREA DOCUMENTARĂ A SATULUI GODENI

Placa a fost executată din inițiativa Consiliului Local Godeni; inaugurarea a avut loc la data de 14 octombrie 1999.

2. PLACĂ MEMORIALĂ ÎNCHINATĂ VETERANILOR DE RĂZBOI

“Eroi am fost și noi veteranii de război”

Placa memorială a veteranilor de război a fost executată din iniția-

tiva unor veterani de război aflați în viață.

GHEORGHE ARSENE

- maestru militar

CONSTANTIN MARUDA

- maior în rezervă

IULIAN IORGA

Placa se află în centrul satului, lângă Monumentul Eroilor, semnificația fiind înscrisă pe una din fețe:

“Eroi am fost și noi veteranii de război” Inaugurarea a avut loc la 9 mai 1993, Ziua Eroilor. Pe latura din față sunt înscrise numele a 37 veterani de război iar pe cealaltă față sunt trecute numele a 44 veterani trecuți prin războiul din 1941-1945.

3. MONUMENTUL EROILOR (COMUNA GODENI, SAT GODENI)

Este amplasat în centrul satului, în partea sudică a clădirii fostei primării a comunei Godeni.

Monumentul a fost ridicat în anul 1920, din inițiativa unui comitet de cetățeni din Godeni, după cum reiese din înscrisul de pe una din laturile monumentului.

“Noi admiratorii eroilor am făcut comunei acest modest dar, prin subscripția locuitorilor din Godeni (Muscel), ca un pios de recunoștință, și ca un simbol de abnegație și pentru generațiile viitoare.”

COMITETUL

Preot Constantin GODESCU

- președinte

Ioan C. MĂLĂNCIOIU - casier

Dumitru D. DUMITRACHE

- membru

Artemie C. DUMITRAȘCU

- membru

Petre N. MĂLĂNCIOIU

- membru

Ioan C. CÂRSTEA

- primar

Alexandru I. MANU

- învățător

Gheorghe I. ISPAS

- prim donator lei 1000

Pe latura din față a monumentului sunt următoarele înscrisuri:

„Pentru întregirea neamului”

„Omagiu vitejilor din comuna Godeni care au pierit pentru apărarea patriei în campania 1916-1919, în luptele de la Turtucaia, Cogaracea Olt, în Transilvania, Bran Valea Mare-Pravăț, Bălării, Jiu, Sușița, Oituz, Rachitas, Târgu Ocna, Mărăști, Mărășești, Tisa și Ungaria”.

„Cinste eroilor care și-au dat viața în luptele contra fascismului”

Pe monument sunt înscrise numele a 45 eroi căzuți în primul război mondial și 20 eroi din cel de al doilea război mondial.

În războiul de independență 1877-1878, au căzut la datorie:

Nicolae PROCA și

Ștefan POPESCU

Pe cele două laturi ale monumentului sunt următoarele înscrisuri:

„Morți pentru patrie”

„SIT TERRA LEVIS”

„Cinste eroilor care și-au dat viața în luptele contra fascismului”

„Când lumea vrem să dobândim,

Atunci în groapă ne sălășluim.”
Se dă apoi lista eroilor căzuți pentru patrie.

4. Am ales trei nume, trei eroi, despre care vom vorbi în continuare.

- **Locotenent în rezervă Nicolae Godescu**, s-a născut în anul 1889 în comuna Godeni-Muscel. Cursul primar îl începe la Godeni și îl termină la Câmpulung, Școala nr.2. Se înscrie la Școala Normală Carol I și apoi urmează școala la București și Bârlad, deoarece a trebuit să-și urmeze părinții care se mutau cu serviciul. A ieșit învățător și a început să predea în comuna Coteșani-Vâlcea. S-a mutat apoi la Malu, apoi la Cotești și Godeni, satul natal.

La parte la campania din 1913 cu gradul de sergent cu regimentul 30 Muscel. Participă și la campania 1916-1918 cu regimentul 68 infanterie la Cocargeaua Dobrogea și la Pravăț-Mateiaș Muscel.

Documentele timpului povestesc cu ce eroism au luptat regimentele 68 și 70 pe frontul de la Dragoslavele, oprind cu trupurile lor inamicul. Dar prin celelalte trecători carpatine, dușmanul a spart frontul. În această situație, Generalul Averescu, comandantul frontului, a ordonat retragerea spre Moldova.

Apărătorii musceleni s-au retras nenvinși. Era 17 noiembrie 1916 când sublocotenentul Nicolae Godescu, ajuns între timp ofițer, cade în luptele de la Mesteacăn-Văleni, unde o aripă a armatei germane se infiltrasă pe Valea Dâmboviței cu intenția să ajungă la Câmpulung. La trecerea peste Argeșul au fost opriți de apărătorii români.

Corpul ofițerului din Godeni a fost găsit de preotul satului, părintele Mărcușanu din

Chilii. Acesta a constatat că eroul a fost împușcat la gât și în piept. L-a îngropat pe loc și i-a pus o cruce de lemn la cap. După război a fost mutat lângă biserica din satul Mesteacăn și i s-a pus cruce de piatră. A fost avansat post-mortem la gradul de locotenent.

- **Erou post-mortem plutonier în rezervă Nicolae Stancu**

CAVALERIE

S-a născut în 1917 în comuna Godeni Muscel, fiu altui erou din 1916, Gheorghe Stancu. Participă integral la al doilea război mondial cu Regimentul 3 Călărași. Brigada din care făcea parte regimentul său era comandată de generalul Mihail Racoviță, un adevărat părinte al cavaleriștilor săi. Nicolae Stancu a plecat concentrat în anul 1938 și s-a întors acasă după 7 ani, în anul 1945, la încheierea războiului. În luptele de la Cotul Donului este rănit serios. I se smulge omoplatul stâng de schije de un obuz. Este internat în spital unde este vizitat de Mareșalul Antonescu, care auzise de faptele sale de vitejie. Cu brevetul nr.140.629 din 7 mai 1943, primește Medalia Bărbăție și Credință cu spade clasa a III-a, ca drept răsplătă pentru eroismul său pe câmpul de luptă.

Nicolae Stancu a participat activ la eliberarea Basarabiei, Bucovinei și apare alături de camarazii săi în filmul dedicat Mareșalului Antonescu.

După război, întors acasă, a fost un bun gospodar, modest, cinstit, omenos, fiind iubit și apreciat de toți consătenii săi. A crescut 5 copii în spiritul iubi-

rii de patrie, cu respect pentru muncă și cinste.

S-a stins la 59 de ani, în anul 1977, din cauza sechelelor din război.

- **Plutonier în rezervă Ion I. Andrița**

S-a născut la 18 octombrie 1918 în comuna Godeni, orfan de tată, acesta căzând în primul război mondial. A trebuit să muncească de mic pentru întreținerea familiei. Avea dreptul după lege să nu facă armata, fiind întreținător de familie. A preferat, totuși, să plece militar la 1 noiembrie 1939. Face stagiul militar la Regimentul 30 Dobanți Câmpulung și în 1941 luptă ajungând dincolo de Nistru, urmărind dușmanul. Făcea parte din Divizia I infanterie. A trăit întreaga epopee a înaintării pe pământ rusesc și apoi retragera în fața trupelor comuniste. Staționați la Iași, la Horelați, în iunie 1944, se resping 4 atacuri inamice. A fost o luptă cu mulți răniți în care consăteanul său Ion I. Ghizdavăț a fost lovit de un glonț la un centimetru de inimă.

Ion I. Andrița a fost citat prin ordin de zi și felicitat de comandantul companiei. Ne-a părăsit în anul 2001.

Relatarea a fost făcută de camaradul său de război, plutonier rez. Iulian Iorga, tot din satul Godeni.

În ziua de Înălțare, locuitorii satului Godeni aduc prinosul lor de recunoștință celor care s-au jertfit pentru apărarea patriei și libertatea locuitorilor acestei țări.

CONSTANTIN AGRICOLA MIU
MARIUS GIGI STANCU

MIHAI, Gheorghe I. (Vâlsănești Mușătești, Argeș, octombrie 1910- Pitești, Argeș, 9 august 1946). Jurist, înalt funcționar de stat, militant politic. Gimnaziul Curtea de Argeș, Liceul Colegiul *Brătianu* Pitești (1931) Facultatea de Drept, București (1934). student eminent. Ministerul de Interne (1934), Școala de atașați militari Mannheim-Germania, știa bine germana. (1934). Judecător Tribunal Prahova. (1935) Avocat, Baroul Capitalei (1936-1946). Membru, Partidul Național Țărănesc, colaborator direct, șef de cabinet al lui Nicolae Penescu (v.). Angajat al Casei regale, consilier externe. Posesor de pașaport diplomatic, misiuni la Budapesta, Viena, Paris, Berlin, Madrid, Lisabona. Washington și Tokio (1940/1941). Căpitan la MSM.. Împușcat de Iuliu Maniu, Președintele partidului, pentru negocierea condițiilor de armistițiu cu Aliații în Spania și Norvegia (1943-1944). Director, Ministerul de Interne, București (1944-1945). Deținut temporar, Penitenciarul Caracal, Olt (1945). Secretar General al Tineretului PNȚ. Cadru universitar la Fac. de Drept. Candidat din partea Partidului Național Țărănesc în alegerile parlamentare de la 19 noiembrie 1946. Adunare electorală în Pitești, întrunire publică, sala Cinematografului Aquila (astăzi, Modern), împușcat mortal de un comando comunist adus de la Târgoviște, Dâmbovița. Placă memorială, 9 august 1990, fixată pe clădirea Curții de Apel, Pitești, fostul Tribunal Argeș, alte atestări documentare.

cieri publice antume și postume. (I.I.P.).

MIU, Constantin B. (n. București, 8 iulie 1946). Inginer, energetică, manager, publicist. *Stabilit în Argeș din 1950*. Școala Medie/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1964), Institutul Politehnic, București (1969). Stagii: Austria, Franța, Germania, Italia, Olanda, Spania. Activitate permanentă. Combinatul Petrochimic / SC *Arpechim* SA, Pitești: șef instalație, șef secție coordonator (1969-1981); director energetic (1981 ~ 1999). Reprezentant al României la negocierile pentru aderarea la Uniunea Europeană, *Capitolul Energie*, Bruxelles, Belgia (1999). Conlucrări de specialitate, combinate petro-chimice, fabrici, asociații din România, Franța, Republica Moldova. Invenții și inovații brevetate. Preocupări literare. Volume importante (semnate **Constantin Agricola Miu**): *Provincial în Provence* (2010); *Tatăl meu. In memoriam* (2011); *Amintirile unui comisaris de poliție, I, II* (2012); *Oameni obișnuiți* (2013); *Casa de acasă* (2013) Colaborări, reviste literare și de profil industrial. Consilier municipal, Pitești (1992-1996). Membru, diverse foruri tehnice în domeniu, alte aprecieri publice. (G.P.).

MIU, Badea P. (n. Glogoveanu, Șelaru-Dâmbovița 27 martie 1911-Curtea de Argeș jud. Argeș 7 februarie

1981). Inginer, *agronomie-floricultură*, mana-ger, autor de manuale școlare, membru al colectivului de elaborare a Enciclopediei României 1943. *Stabilit în Argeș din 1950*. Școala Medie – Școala Superioară de Agricultură, București (1933), Institutul Politehnic Iași (1939) Facultatea de Agricultură.

Stagii: Franța, Olanda, Belgia, Italia.. Activitate: Școala Superioară de Agricultură, București, Institutul Agronomic București- Șef de Lucrări, (1948-1950), Profesor de Specialitate la Liceul Agricol Curtea de Argeș (1950-1973). Membru al Comisiei Naționale de Omologare a Soiurilor de Trandafiri. Autorul Manualului de Floricultură din Liceele Agricole pe o perioadă de 20 de ani. Invenții și inovații brevetate. Colaborări la reviste de specialitate. Referent la mai multe lucrări de doctorat. Membru, diverse foruri tehnice de specialitate, alte aprecieri publice. Profesor gradul I, distins cu titlul de Profesor Fruntaș.

Ing. Constantin Agricola Miu Godeni

STIMATE DOMNULE PROFESOR,

În urma discuției telefonice pe care am avut-o duminică cu d-voastră, am sesizat provocarea literară-vorba lui Titu Maiorescu-pe care ați lansat-o. Mă simt obligat să-mi susțin afirmația că Titu Maiorescu nu poate fi considerat mai mare decât Mihail Eminescu. Vă cer permisiunea, ca înainte de toate, să povestesc un fapt, o stare de fapt, care m-a influențat toată viața, Eminescu fiind pentru mine cel mai mare scriitor român al tuturor timpurilor, poeziile lui fiind lingourile de aur ale literaturii române.

Eram copil, fiul unui profesor de FLORICULTURĂ, un pedagog și un părinte desăvârșit. În casa noastră exista o bibliotecă în care se găseau cărți rare, în diverse limbi, în special cărți despre flori. În partea de jos a bibliotecii, parte care stătea mai tot timpul încuiată cu cheia, undeva mai ferită, se afla o carte care nu trebuia să iasă la vedere. Era o carte de poezii. (mai târziu mi s-a părut că este obligatoriu ca cel care iubește florile, să iubească și poezia!) Cartea aceea, pe care acum o am în față, se intitulează POEZII de MIHAIL EMINESCU. Sub titlu scrie: După prima ediție publicată cu o notă biografică de T. MAIORESCU. EDITURA LIBRĂRIEI SOCEC & Co., S.A. 1936 BUCUREȘTI.

Cartea era pusă la index din cauza unei poezii intitulată DOINĂ. Aveam în jur de 10 ani, am făcut rost de cheia de la compartimentul încuiat al bibliotecii și pe ascuns, sub plapumă, am citit-o de mai multe ori. Apoi, am pus-o la loc, lângă colecția Revistei Spiritiste, de asemenea interzisă. Aceasta de pe urmă a văzut sfârșitul în sobă. Tatăl meu a considerat că este un pericol pentru mine. Eu citeam mult și depășisem cu mult nivelul copilului de vârsta mea. Pe 4 aprilie 1958, nu împlinisem 12 ani, tatăl meu îmi face cadou o carte, ca premiu pentru rezultatele la învățătură pe

primele două trimestre ale anului școlar 1957-1958. Cartea se numea: LEONARDO DA VINCI. Pare

anormal să i se pună în față unui copil de 11 ani o astfel de carte, dar, el, pedagogul știa ce citesc, nivelul cărților și cântărise bine darul pe care mi-l făcuse. În momentul când mi-a înmănat cartea cu Leonardo Da Vinci, m-a întrebat, ațintind spre mine o privire pătrunzătoare, care parcă aștepta un răspuns de foarte mare importanță: "- Pe Eminescu l-ai citit?" „Eu am răspuns simplu și sincer:” - Da!” l-am privit ochii care înotau în fericire, și atunci am înțeles cine este Eminescu pentru familia mea. Tatăl meu n-a mai spus nimic, cred că în sinea lui era fericit! Vă dați seama că furasem cheia de la bibliotecă, citisem o carte interzisă, lucru ce putea să-l coste pe tatăl meu cariera și libertatea! Nu m-a pedepsit, dar mi-a dat de gândit și mult mai târziu am înțeles din comportarea părinților mei, cine a fost Eminescu.

Pot eu Domnule Profesor să cred că altcineva poate să fie mai mare?

M-am născut Domnule Profesor în casa unui intelectual, cadru universitar, în casa cu biblioteca ce deținea pe ascuns cartea Majestăți Sale Literare-MSL - Regele Mihail Eminescu, chiar dacă la conducere țării era Majestatea Sa Regală-MSR-Regele Mihail I. Am înțeles că MSR Mihail n-a putut să-l apere peste timpuri pe MSL Mihail!

Mai trebuie să aduc vreo dovadă Domnule Profesor? Îl iubesc pe Eminescu, îl respect pe Titu Maiorescu, dar Rege al Poeziei este doar unul! De multe ori mă întreb de ce trupul lui Eminescu n-a avut loc alături de ceilalți Regi de HOHENZOLLERN în Mănăstirea din orașul eternității regale, Curtea de Argeș! Regele de IPOTEȘTI n-a avut loc? Era Regele Român!

Nu mi-am propus să-i aduc elogii lui Eminescu, nu sunt nici

măcar Eminescolog, au fost și sunt omeni mari, oameni de cultură, savanți care se ocupă de aceste probleme, pentru că sunt avizați să se ocupe de asta.

Nu doresc să-l prezint pe Eminescu, decât și numai, după cum îl descrie marele Titu Maiorescu în cartea interzisă de pe vremea copilăriei mele.

Suntem în Bucureștiul anului 1883, în luna decembrie. Apare prima carte de poezii a lui Eminescu sub îngrijirea, din toate punctele de vedere, a lui Titu Maiorescu. În prefață, acesta specifică că: ”Colecția de față cuprinde toate poeziile lui Eminescu publicate în Convorbiri Literare de vreo doisprezece ani încoace, precum și cele aflate până acum numai în manuscris pe la unele persoane particulare.” Eminescu avea 33 de ani, era un om, un poet tânăr, dar matur, lucru ce nu este suficient în accepțiunea lui Titu Maiorescu, care continua în prefață: ”Publicarea se face în lipsa poetului din țară. El a fost întotdeauna prea impersonal și prea nepăsător de soarta lucrărilor sale, pentru a fi putut fi înduplecat să se îngrijească însuși de o asemenea culegere, cu toată stăruința amicilor săi literari.”

Titu Maiorescu era cu 10 ani mai mare decât Eminescu. Este cunoscut ca academician, avocat, critic literar, eseist, estetician, filozof, pedagog, scriitor și om politic. El a fost prim-ministru, ministru de interne, membru fondator al Academiei Române. Maiorescu spune în continuare: ”Dacă totuși am publicat și aceste poezii-este vorba de opt poezii pe care Eminescu voia să le revadă împreună cu celelalte așa cum se gădesc, am făcut-o dintr-un simțământ de datorie literară.”

Domnule Profesor, nu vreau să interpretez în nici-un fel cele spuse de Titu Maiorescu. Poeziile care trebuiau îndreptate erau: Venere și Madonă, Egiptul, Noaptea, Înger de pază, Împărat și prole-

tar, Rugăciunea unui Dac, Înger și Demon, după cum ne spune tot Maiorescu. Este vorba de 8 poezii din cele 73 poezii prezentate în carte. *"Ele trebuiau să devie mai ușor accesibile pentru iubitorii de literatură noastră."* Cum adică Domnule Academician Titu Maiorescu, ori Eminescu era cu mult deasupra iubitorilor de literatură români, ori iubitorii de literatură erau cu mult inferiori poetului care trebuia să revadă accesibilitatea poeziilor sale pentru a primi acceptabilitatea dumneavoastră!? Noroc cu simțământul dumneavoastră de datorie literară!

Domnule Profesor, să recitim împreună cele 8 poezii! Eu nu mă simt capabil să-i aduc vreun reproș autorului!

Maiorescu continuă fraza de mai sus *"...toate scrierile poetice, chiar și cele începătoare, ale unui autor, care a fost înzestrat cu darul de a intrupa adâncă sa simțire și cele mai înalte gânduri într-o frumusețe de forme, sub al cărui farmec limba română pare a primi o nouă viață."*

Iată de ce îl iubesc pe Eminescu, iată de ce îl respect pe Maiorescu!

Cuvintele acestea îl reabilitează pe poetul impersonal și nepăsător, chiar de cel care îl nedreptățise fără temeii. Cred că Maiorescu a folosit cele mai frumoase aprecieri literare atunci când, obligat de propria conștiință, apreciază influența poetului asupra limbii române care pare că va primi o nouă viață!

Domnule Profesor, am învățat de aici, de la Maiorescu, că nici nedreptatea nu trebuie..nedreptățită! Iată că Eminescu a câștigat fără să fie de față, fără să știe că este judecat. De aceea îl iubesc pe Eminescu!

În octombrie 1899 Eminescu nu mai era. De data asta, Maiorescu devine tatăl, fratele, prietenul, slujitorul și editorul de suflet al poetului. Lucrul acesta atestă faptul că și moartea are...viața ei!

Pe scurt, cine a fost Titu Maiorescu? Este de fapt, după nu-

mele complet, Titu Liviu Maiorescu. Numele arată originea transilvăneană prin tatăl său care și-a compus și numele de familie inspirându-se de la numele unui înaintaș, membru al Școlii Ardeleane, anume Petru Maior. Mama sa din Vălenii de Munte (era să scriu Vălenii de Iorga!) avea rădăcini aromâne.

Titu Maiorescu s-a născut la Craiova în anul 1840. Trebuia ca evantaiul provinciilor românești să fie complet în biografia lui și iată că diamantul lipsă

care era Moldova, s-a așezat poate mai sus, prin reprezentantul ei, Mihail Eminescu, în CV-ul lui Maiorescu. Domnule Profesor, cei doi titani nu puteau exista unul fără celălalt! Nu poți concepe un Olimp fără Atlas și Prometeu, personaje care au trăit în același timp!

Vreau acum să discutăm despre poezia cu numărul 51 din cartea poetului, poezia de la pagina 139, intitulată *Doină*. Pentru ea Eminescu a stat la index în toată perioada copilăriei mele. Nu vibrația patriotică a acestei poezii vreau s-o scot în evidență. Când o citești mă frapează spiritual vizionar al poetului, care vede România de la Nistru până la Tisa! Vede Hotinul, Vatra Dornei, Satu Mare, Săcele, toate unite cu țara. Lucrul acesta anticipează cu 30 de ani făurirea României Mari. Țara vizionarului Eminescu este un organism viu, geografic bine determinată și geometric bine conturată. Granițele ei sub formă dantelată, actul istoric modelându-le permanent, au fost franjurate cu răutate de către vecini. Uitați-vă la harta de astăzi și veți vedea ce teritorii românești au fost furate și de către cine! Pentru că a văzut în spațiu, pentru că a anticipat istoria României, de asta îl iubesc pe Eminescu! Știți cum se sfârșește această poezie. Cum să nu-i dai dreptate poetului când în anul 1940 rușii au tăiat cu toporul felii mari din lubenița românească, ungurii au băgat baioneta în Ardeal, până în miezul Țării, bulgarii au răzuit partea de sud a Dobrogei. Pentru că a spus adevărul, pentru că a fost ca un

Joules Verne pentru români, pentru asta îl iubesc pe Eminescu!

Stimate Domnule Profesor, nu cred că lungimea scrisorii mele va plictisi pe cineva! Eminescu nu poate plictisi, Eminescu îți dilată timpul și-ți dă vigoarea tineretii!

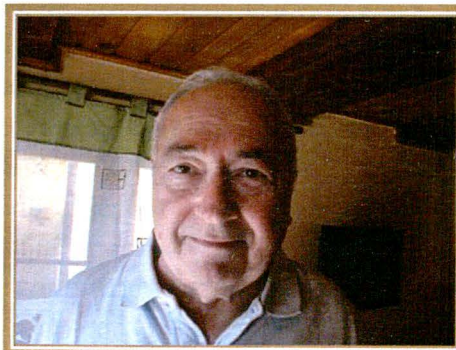
Mă reîntorc pentru câteva clipe la copilăria mea. Mi-aduc aminte că o poezie a lui Eminescu mă fascina. Se intitula: *Crăiasa din povești*. Negurile albe din poezie erau deosebite pentru mine, pentru că, nu-i așa?, negurile sunt închise la culoare, dar m-au îndemnat să privesc luna. Luna lui Eminescu este magnifică! La lumina ei am văzut „cum aleargă apa-n cercuri” și cum Sfânta Miercuri și cu Sfânta Vineri vrăjesc lacul și trandafirii, în timp ce părul galben și ochii albaștri, eminescieni, ai crăiesei „adună toate basmele”! De aceea nu pot să-l uit vreodată pe Eminescu!

Revenind la Titu Maiorescu, la cel din octombrie 1889, asistăm la transformare radicală a poziției sale față de Eminescu. V. Demetrius ne informează că Maiorescu este „prietenul, sfetnicul și protectorul” lui Eminescu și nu invers.

DOMNULE PROFESOR, recunosc că Maiorescu a fost mai mare ca Eminescu... doar ca vârstă!

În rest, aveți omagiile mele și vă mulțumesc că mi-ați dat prilejul să-mi deschid inima și „condeiul”, ca un umil avocat literar al lui Eminescu!

INGINER CONSTANTIN AGRI-

COLA MIU-GODENII DE MUSCEL 26.10.2012

PARTICIPANT

La ediția a X-a a sesiunii de referate și comunicări științifice a Societății de Științe Istorice din România - "filiala Muscel" Câmpulung

La această sesiune istorică ce s-a ținut la Cetățuia "Negru – Vodă" din Cetățeni, a participat o delegație rucăreană, membrii ai societății, după cum urmează: ing. Pietrăreanu Ion, ec. Stoian Cornel, prof. Vlad Tudor, ing. Moiceanu Constantin și Avram Moise.

În dimineața zilei respective la ora 8 am fost prezent. Pe malul Dâmboviței și sub îndrumarea domnului Vintilă Purnichi președintele filialei, la punctul de începerea urcușului către Cetățuia Negru Voda pe care unii o numesc "Meteora Românească" și o apreciază ca fiind una din asprele sihăstirii românești, aici s-a hotărât a se desfășura lucrările sesiunii.

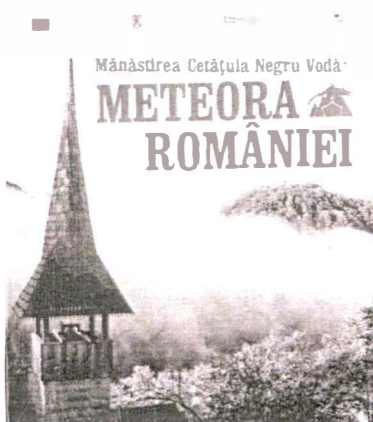
Este situată la altitudinea de 880m, pe un versant stâncos flancată de frumoasele văi forestiere: a Chiliilor și Valea lui Coman.

Pantă abruptă, printre stânci, potecă puțin amenajată.

O zi minunată, un soare blând, calduț, o frumoasă zi de toamnă, pentru că până acum 4 octombrie 2014 nu au fost încă brume.

Aici se simte puternic în fiecare stâncă și înălțătoarele energii ale gândurilor de seamă ale înaintașilor noștri, în aceste locuri mustind de istorie.

A avut dreptate Petre Ispirescu vizitând Mănăstirea Cetățuia, Negru Vodă: „...când te vezi sus îți pare că ești altul, te

simți mai aproape de Dumnezeu și gândurile te năpădesc de nu mai știi pe care să alegi. Abia crezi că ai apucat pe unul și alte zece cincisprezece te cuprind. Un fel de temă neînțeleasă ți se strecoară în suflet, rămâi uimit de atâta mare mărime și parcă ești pe altă lume.

La ora 10 au început lucrările sesiunii.

Onorat de invitație îngăduiți-mi stimați participanți să mă refer la cele două teme cu care sunt nominalizat și eu în program.

Prima lucrare am botezat-o: Confidență

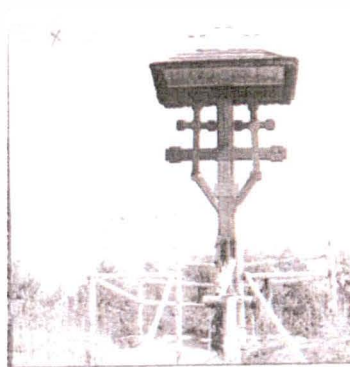
Ne-am întâlnit la un sanctuar străvechi Cetățuia Negru Vodă unul dintre cele trei ale spiritualității mușcelene.

Cetățuia Negru Vodă, Mănăstirea Nămăiești și Corbii de pe piatră, toate cam în aceleași timpuri, zămislite în aceleași stiluri, având aceleași înalte scopuri.

Locurile de tipul acestora ca și întâlnirile de aniversare și comemorare a vremurilor trecute cu o mare încărcătură energetică cu memoria timpului, a oamenilor și faptelor lor; ne pot comunica multe dacă știm și vrem să le înțelegem ne pot ajuta să ne găsim și să dăinuim.

Simțindu-ne aici, înaintașii și timpul ne întreabă: Ce ați făcut, cu ce lăsuțu-vam?

Îngăduiți-mi vă rog să prezint poezia „Cine sunt dacii”, scrisă de Gellu Dorian și folosită drept cuvânt înainte la o lucrare de istorie a domnului Napoleon Săvescu, deci:

Legenda spune că cetățuia Negru Vodă și cetățuia Nămăiești au fost fondate de un singur războinic, a toată stânca sub pașii lor. Încă dăinuie credința că această erme- mdeplănește trei dorințe celui care se roagă, dar aceste dorințe trebuie alese cu grijă.

Cine sunt dacii?

Gellu Dorian

Când Herodot a scris cine sunt dacii
Dacii trăiau de mult pe-acest pământ,
Erau cei mai viteji dintre toți tracii,
Vorbeau o limba clară, în cuvânt.

La început a fost cuvântul dac
Ce-a pus pecete peste țara-n care
Cei ce se nășteau, ca frunza pe copac,
Se-nțelegeau în limba vorbitoare,

Se-nțelegeau ca apa cu țărâna
Când pui sămânța sa să facă rod,
Ca bezna, când înecată lumina
Arc peste stele, pentru timp un pod.

Peste petrecerea de timp și lume,
Sub cerul sprijinit de stâlpi cerești,
Dacii aveau de la înalt un nume
Și-o limba -n care și acum vorbește

Pe Kogain, în nopțile cu stele,
Dacii se-nțelegeau cu Dumnezeu,
În graiul lui vorbeau bune și rele,
Cum pe pământ e bine sau e greu.

De mii și mii de ani, nimeni nu știe
De când sunt dacii în câmpii și munți, Cuvintele
În care și-acum se scrie
Erau și-atunci vorbite de părinți

Au năvălit barbarii peste daci,
Le-au ars cetățile și grâul
Dar n-au putut ascunde vorbele în saci
Pe care să-i înghită-n moarte râul.

Au re-nviat mereu după furtună
Ca pietrele sub apă au rămas,
Pecetluiți de vorba cea mai buna
Șoptită sau cântată într-un glas.

Războaiele-au trecut fără să schimbe
Vreun semn în curgerea unui cuvânt-
Legile dacilor nu erau strâmbe
Ca să le schimbe cineva pe-acest pământ .

Din cernerea pe care timpul o adună,
Sub lucrul omului trecut prin vremi,
Ne-au mai rămas cuvinte ce răsună
Și azi în graiu-n care vrei să chemi,

Să te-nțelegi cu cel plecat departe
Și revenit aici ca-ntr-un descânt,
La matca vieții lui fără de moarte,
Precum în cer, așa și pre pământ.

A da dreptate celor care
Au spus că dacii au murit de mult,
Iar noi suntem rătăcitori în zare,
E o minciună-n care au crezut

Doar cei ce-au vrut să ne ascundă-n vreme,
Uitați de cei ce vin din neam în neam,
Din azi în mâine, peste timp să cheme
Numele-n care singuri ne aveam.

Mai puri decât romanii, roxalanii,
Mai înțelepți decât elinii la un loc,
Demni ca în Kosovo, dardanii
Stau ca înaltul cerului de foc
Pe-acest pământ e, dacii !

Citind, recitind și cău-
tând adâncimile înțelesului
poeziei, n-am putut găsi răs-
punsuri la întrebările:

- Unde se găsește istoria
rădăcinilor noastre?

- Cine, de ce, unde o
ascunde și în ce scopuri?

- De ce se tot subțiază și
tot mai estompat manualele
noastre școlare de istorie și
geografie?

- De ce minți potențial
strălucitoare și oameni valoroși
în toate domeniile ademeniți de
alții părăsesc România și chiar

dacă sunt plătiți mai ieftin de-
cât cei din locurile respective

la aceleași prestații, nu se mai
întorc la vatră?

- De ce fără o analiză
atentă, obiectivă și necesară și
fără să se stabilească

strategii înțelepte a trebuit să fie distruse și multe din obiectivele bune cu eficiență economică testate de proba aspră a timpului (singurul judecător neinfluențabil) din toate domeniile industriei, agriculturii, economiei forestiere din geologie și cercetare deși la realizarea acestora în decursul vremurilor au trudit toți români?

- Nu ar trebui oare, istoricii, geografii, cercetătorii și toți oamenii noștri de bine să adăugăm la speranțele, eforturile prin noi înșine la rugăciunile noastre zilnice și apelativul "Zamolxe, salvează-ți strănepoții" și ruga fierbinte "Doamne ajută-i pe români."

A doua mea intervenție la sesiunea respectivă s-a numit „Statele Uniunii Europene”- sinteze istorice.

Onorat de invitația pentru participarea la lansarea lucrării „Statele uniunii europene”- sinteze istorice în anul 2010 am prezentat câteva puncte de vedere privind tema respectivă.

A fost un însemnat prilej de reîntâlnire cu autorul; foarte fecundul în ale analizei fenomenelor istorice, distinsul profesor universitar Domnul Petre Popa.

Cum fenomenul istoric respectiv constituie o preocupare în creștere vă rog să-mi îngăduiți câteva considerațiuni și la întâlnirea de astăzi aici în acest sanctuar dacic.

Lucrarea „Statele Uniunii Europene - sinteze istorice” s-a adăugat celor peste 10.000

de pagini ale numeroaselor de publicații de profil realizate până atunci de Domnia sa.

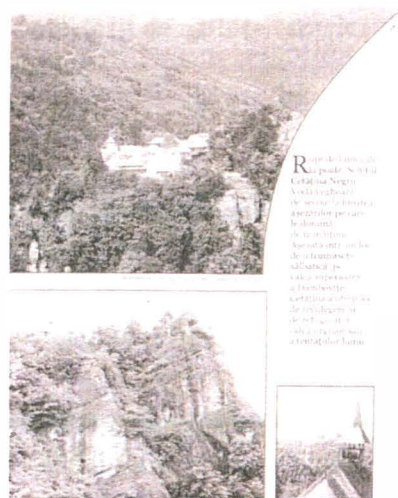
Lucrarea impresionantă prin vastă documentare și cercetări științifice pentru perioade lungi de timp pentru toate cele 27 de state.

Autorul a reușit să se mențină meritori pe o linie de echilibru obiectiv, greu de realizat pe drumul alunecos al publicațiilor de profil, era necesară, acoperă un gol creat de schimbările și realizările mari în vârtejul evenimentelor din zilele noastre.

La prima vedere ar părea oarecum paradoxal că după un „Ev Mediu”, plin de mari frământări politice și războaie pustiitoare mai ales în Europa pentru formarea de state naționale independente, lumea tinde către globalizarea.

La marile mutații ce au avut loc urmare a aspirațiilor și orgoliilor expansioniste și de dominații sub diverse forme, urmare a polarizării exacerbate a bogăției și sărăcie, a violenței aberante ale naturii, ale folosirii cuceririlor științei în scopuri militare distructive, a nesocotirii învățămintelor din trecutul tragic al eroilor și ororilor din viața popoarelor – piesele pe tabla de șah a istoriei sunt nevoite să se grupeze și să se reorganizeze în absența firească a prelungirii supraviețuirii.

Românii au simțit de prea multe ori la această răscruce de drumuri, între mari coloși cu diverse interese și dorințe, vicisitudinile istoriei, ei și-au

ținut prea mult spinările pe rol de nicovală, scrâșnind din dinți aici la ei acasă pe glia acesta binecuvântată de Dumnezeu.

În mod firesc și Domnul profesor Petre Popa face remarca în primele pagini ale lucrării: "Viitorul poate aparține comunităților continentale bine conturate, superioare valoric, difuziei expansiunii izolaționiste naționale."

Este totuși de neînțeles de ce românii au început să învețe cu ușurință și multă nechibzuință să stea cu mâna întinsă la „capul podului” să ni se dea, să ni se dea, dar cât să ni se mai poată da de la alții, și de ce?

E bine știut că nimeni nu îți dă ceva de dragul ochilor tăi. Soluția de fond este tot la noi.

Unde sunt astăzi valorile noastre naționale tradiționale sănătoase și sfinte care ne-au scos din multe încurcături și ne-au ținut aici din totdeauna pe această glie armată cu osemintele înaintașilor noștri ?

Credința, rolul familiei ca celulă solidă a societății, cultul muncii, conștientizarea

tăriei și rolul ființei naționale și patriotismul, ospitalitatea, prietenia, înțajutorarea la necazuri și nevoi, respectul și conviețuirea armonioasă cu natura și etniile naționale, influența și rolul exemplurilor naturale demne de apreciat și urmat.

În nici un caz nu ar dăuna, ar fii cred o contribuție valoroasă cu această bogată zestre a poporului român la dezvoltarea și întărirea Uniunii Europene și a prieteniei cu toate popoarele cu atât mai mult cu cât România a avut relații tradiționale, economice, politice, de prietenie cu cele 27 de țări ale Uniunii Europene și alte popoare ale globului pământesc.

Într-un interviu acordat Jurnalului național în 2011, regretatul nostru istoric Florin Constantiniu răspunzând la o întrebare a făcut afirmația „România ar putea fii amenințată de o desertizare culturală” (Trim I 2011). Urmărind conținutul întregului interviu reieșea că datorită neatenției, nepăsării, lipsei de interes și poate a relei credințe uneori, globalizarea ar putea să aducă și unele urmări nefavorabile unde păstrându-se

de istoria, geografia, cultura și sfintele tradiții, de fapt lovind astfel în demnitatea națională.

Desigur, românii trebuie să se desprindă de fantezmele „așa a fost să fie”, „merge și așa” care de multe ori ne-au făcut să pierdem ritmul și să tot rămânem mai la urmă.

Că românii au mai învățat câte ceva din pătaniile călărețului pripit: din marea grabă ori sare peste cal, ori uita să mai strângă chinga și tot numai ajung în șa.

Nicolae Iorga în vremea sa ne atrăgea atenția că cine nesocotește învățămintele trecutului nu înțelege prezentul și nu are viitor. Mi-a venit în minte și ca să nu mă abat de la înțelesul conținutului citez afirmația lui Dan Puric eminent om de cultură: din cartea sa „cine tem” (pe ultima copertă):

„Antrenamentul de uitare la care este supus poporul român astăzi, face ca gândirea și inima să se oprească pe loc și din această rotire în gol, odată

cu trecutul dispăre și viitorul. A locui cu ființa doar într-o gură distorsionată înseamnă moartea lentă dar sigură a tității”.

În cadrul sesiunii au fost cuprinse și temele :

- Anul Brâncoveanu Constantin
- Mareșali și generali ai României
- Mausoleul Argeșului și Muscelului
- Fii ai Argeșului și Mușcelului
- Sesiunea anuală a X-a filialei Societății de Științe istorice a României “Muscel Câmpulung” a reprezentat un succes prin locul ales de desfășurare a lucrărilor, importanța temelor prezentate, actualitatea și calitatea dezbaterilor.

Vă mulțumesc pentru îngăduință și atenție ,

Pietrăreanu

Ing. Pietrăreanu Ion

Surse:

- 1) Din cartea “Un cetățean din Cetățeni își deapănă amintirile”, de Nicu Lăcătușă, p.17
- 2) Fotografii din broșura “Mănăstirea Cetățuia “Negru-Vodă” – Meteora României”, coperta, p.6

IN MEMORIAM

PERSONALITĂȚI RUCĂRENE TRECUTE DINCOLO DE VIAȚĂ

Diplomat EPURE MIHAI

1. ION MUȚIU – arhitect - scriitor
2. Prof. - scriitor NICOLAE GHEORGHE PODIȘOR
3. Scriitor - ION PUIU STOICESCU

La ceas tainic de septembrie aprins, clopotele au început să plângă. Ecoul lor a răspândit vestea că dragul nostru arhitect IOAN NELU MUȚIU, a deschis poarta spre întâlnirea cu Dumnezeu.

Din păcate nimeni nu și-a închiriat tinerețea pentru veșnicie. Tuturor, cândva ni se ia câte ceva sau cineva – sănătate, viață, un prieten, o rudă... Nu avem de ales, ne întoarcem spre suflet, că el rămâne mereu acolo, tăcut și profund.

În rânduiala lui divină, bunul Dumnezeu l-a chemat spre un nou început de lume.

De mai multă vreme, se refugiase în tăcere, iar durerea crudă și-a îngropat-o, cu demnitate, în adâncul inimii, fără a se tângui. Glasu-i tremurat sugera un început de plânset stăpânit.

Pe strada destinului său și pe altarul alb al speranței, la momentul de cumpănă finală, nu a apărut minunea salvatoare.

Ultima oară când ne-am întâlnit în Piața din Rucăr, i-am descifrat pe chip o seninătate de înger înaintea nesfârșirii.

N-a dorit, întrucât știu că ai săi nu au umerii destul de tari, ca să-i împovăreze cu dispațiția lui.

Noapți în șir, cu ochii deschiși în întuneric, cei dragi și apropiați lui au mestecat o tristețe fără margini, iar sufletele lor nu vor mai părăsi doliul.

Pleacă în lumea de apoi, ducând cu sine cifrul nedelegat al artei sale plină de rafinament, de plutire lină, de enigmă, de semne, de culori. Cărțile sale au darul de a răscoli adâncul din noi. A avut știința rară de a mișca inimile prin cuvintele scrise ori rostite.

Cu har de la Dumnezeu, cu bucuria în inimă, cu satisfacția în priviri, a așternut rânduri după rânduri, pe infinitul alb al colii de hârtie, cu dorința de a crea o altă omenire prin gânduri, una mai bună.

Se spune că, pe măsura trecerii anilor, omul se întoarce tot mai des cu fața spre trecut și întinde mâinile către propria copilărie, ca și cum ar dori să o îmbrățișeze, să vadă dacă acel copil de demult este tot acolo. Domnul Arhitect, IOAN NELU MUȚIU, nu a făcut excepție. A alergat pe poteci de amintiri și a scris pagini de o rară savoare despre oameni, locuri întâmplări din zona de sorginte, Rucăr, Muscel, și nu numai. Condeiul copilului, ajuns scriitor s-a adăpat din călimara sufletului

și din lacrimile nostalgiei cu care spăla icoana casei din Rucăr.

N-a păstrat nimic pentru sine, a lăsat în urmă tot dorul inimii și l-a împărțit cu cei apropiați - Doamna Georgeta-Țuți, soție, Domnul Voicu, fiu, aceștia fiind infinitul său de visuri și de daruri.

A fost genul de om pe care cel de sus l-a așezat la răspântie de timp, ca o cruce. A ars pentru aproapele ca pentru sine însuși, și sigur va dobândi mântuirea. A trecut cu folos prin viață.

A iubit oamenii, a arătat milă față de ei, i-a ajutat, dar niciodată nu a avut recunoștință.

Avea iertarea în inimă, pentru că iertarea și uitarea sunt armele omului nobil.

Inima i s-a oprit, iar odată cu ea s-au oprit toate poveștile, spuse și nespuse. Fiecare om care l-a cunoscut știe câte o poveste de la el și o va povesti mai departe, astfel încât spiritul său să nu moară.

Ne-a părăsit discret, lăsându-i pe ai săi singuri și neconsolați pentru totdeauna. Mai avea atâtea de împlinit.

Devotamentul neporuncit și totul față de cei dragi,

inima sa mare, sufletul generos, vorba blajină, privirea caldă, prietenia sinceră, dragostea de viață, energia pozitivă, iată câteva linii ce pot contura parțial chipul celui cu care, până acum, am împărțit trăiri din viață.

Așezat în "casa veșniciei", sicriul, i se pot citi liniștea și detașarea de altădată. Pe tabloul de la căpătâi i se distinge semeția din privirile omului cultivat, generos, inteligent.

L-am cunoscut cu ani în urmă, acompaniat de domnii: profesor George Nicolae Podișor, colonel G. Rădulescu, inginer Pietrăreanu și economist Cornel Stoian în foișorul meu de la poalele Vârful Crucii. Ne-a unit iubirea de frumos, dragostea pentru cuvântul scris, dorința de a face să reapară speranța într-o lume tot mai înstrăinată. Un cortegiu de tristeți simt în suflet.

Ca biet pelerin care locuiește o clipă în tinda veșniciei-viața pe pământ - am să păstrez o candelă permanentă aprinsă în mine, în memoria sa, a prieteniei ce ne-a legat. Gândul meu o să-l însoțească printre stele, și am să vorbesc, întotdeauna, despre el la timpul prezent.

Ne-am cunoscut în sclipiri de magie și mă despart de el în lacrimi de doliu.

Vreau să cred că timpul și obișnuința cu absența sa nu își vor arunca vâlul uitării peste el, iar mărgeanul lacrimilor

noastre se vor deșira ori de câte ori îl invocăm.

Seneca, marele gânditor roman din antichitate, spunea: "Atunci când te părăsește un MARE OM, dincolo de tristețe trebuie să-i mulțumești Creatorului că ai avut ocazia să fii alături de el, să fii contemporan cu el, să înveți de la el". Ceea ce fac și eu, acum, aici.

În glasul melodic și divin al clopotelor, cu binecuvântarea părintelui Ion Libianu, ne despărțim de dragul nostru, arhitect IOAN MUȚIU, care va poposi în locurile nesfârșirii, pribegind printre stele. Chemat de îngeri, să scrie și acolo, în Cer, alături de alt prieten drag rucăreanu George Nicolae Podișor.

Îl rog pe Bunul Dumnezeu să-i odihnească sufletul în lumina iubirii veșnice a Preasfintei Treimi, iar familiei-Doamna Georgeta-Țuți, soție, Domnului Voicu, fiu - să le dăruiască mângâiere și întărire suflatească.

Adio, Prieten Drag! Uitarea nu te va alunga niciodată din inimile noastre! Îți însoțim CĂLĂTORIA – cu chiparoși, coniferi parfumați, nardii aromați din Himalaia, liliac alb și mir.

Cuvânt la comemorare – Cenaclu

Nea Cornel Stoian, secretarul Cenaclului,, Mihail Lungianu" a ținut și el să ada-

uge câteva cuvinte: „*Eu nu sunt un om de cultură, dar sunt un iubitor de cultură, un pasionat de cultură. Cu ceva timp înainte să moară, domnul arhitect Muțiu m-a chemat la el și mi-a dat un vraf de reviste, și de alte material și mi-a spus: Cornele, să faci o antologie a revistei și a cenaclului. Să vedem , i-am răspuns, nu promit dar o să fac tot posibilul.. Despre Ioan Puiu Stoicescu, ce să spun..vecinul și prietenul meu , care întotdeauna când venea la Rucăr, mă lua în brațe și mă strângea, și mi – a promis că va veni la mine, dar n-a mai ajuns, a plecat dintre noi.*

Despre prietenul Podișor ce să spun, am fost prieten din copilărie. Am mai avut și dispute, le-am trecut, un an nu am vorbit, am colaborat totuși pe diferite planuri, pe planul cărții, pe plan de interviuri, pe planul revistei, pe planul cenaclului. Ce pot să spun despre profesorul Podișor și de scriitorul Ioan Puiu Stoicescu, ei fiind publiciști, esești, epigramiști, prozatori, poeți și tot ce vrei. au scris 10-15 cărți fiecare.

În final a spus că ne vom aminti mereu despre fiecare, și să facem în așa fel încât să sporim cenaclul, și ca un omagiu adus celor 2 mari dispăruți, care au fost membrii de onoare iar profesorul Podișor membru fondator.

RĂMAS BUN

Dangâț trist de clopot, a mai căzut cu vuit un „brad alb” în Podișor.

Oricât am crede că suntem pelerini vremelnici trecători pe acest glob de tină, ori cât am crede imaginându-ne poate că suntem pregătiți pentru ” ultimul act pământean” aceste despărțiri sunt dureroase și pline de regrete.

Personalitatea de la care ne luăm rămas bun astăzi este distinsul arhitect Ion I Muțiu. S-a născut în 8 octombrie la Arad. În 1929 face parte dintr-o familie tradițională românească, Familia Muțiu.

Este strănepotul lui Petre Muțiu Bădițoiu stegar al escadronului de 300 călăreți din Rășinari- Sibiu, participante în armia lui Avram Iancu la revoluția din 1948. Acel Muțiu a rămas în memoria oamenilor cu numele de Apostolul înțelept al satului.

Arhitectul Nelu Muțiu este fiul lui Ion Muțiu unul din distinșii ofițeri ai oștirii române veteran al celor două războaie mondiale care a urcat toate treptele carierei ostășești până la gradul de comandant de mari unități militare, apreciat și distins cu multe ordine și medalii militare pentru calitățile și faptele sale de viteză.

Nelu Muțiu a absolvit în București Liceul Gheorghe Lazăr în 1948 și Facultatea de Arhitectură în 1954.

A lucrat ca arhitect, proiectant principal și șef de proiecte la institute de cercetări și proiectări și la secția de Construcții a Primăriei Capitalei.

A participat ca proiectant principal al Combinatelor

Industriale Slatina, Tulcea, Nefesal, Copșa Mică și Baia Mare.

Moștenitor al înțelepciunii, patriotismului și talentelor străbunicului și tatălui său Nelu este cunoscut și ca scriitor, iubitor de muzică populară și clasică, culegător de folclor colecționar de discuri, ilustrate vechi și filaterie; a publicat mai multe cărți într-o varietate de teme, 400 de schițe despre oameni, fapte și locuri rucărene, planșe de arhitecturi populare ș.a.

Cu multă stimă și respect toți care l-am cunoscut am apreciat legătura lui sufletească, omenia, inteligență și hărnicia pe fondul acestora formându-și o impresionantă și fecundă pregătire profesională.

L-am cunoscut ca unul din oamenii Marii cu care te înțelegi și comunici și prin reciprocitatea forței gândurilor.

Tradițiile distinsei familiei Muțiu au continuat-o și cele 2 surori și 3 frați ai săi rescriindu-se toți pe frontispiciul spiritual al Pantheonului rucărean.

Acolo unde continuă sub altă formă după această trecere prin lume sufletele oamenilor deosebiți, te vei întâlni cu Tache Băjan, cu Nae A. Ghica, Mihail Lungeanu, doamnele Șerboiu și Olteanu, cu Gheorghe Pârnuță, Mitu Arnăuțescu, Ionică Urdea, cu Nicolaie Podișor George, și mulți alți rucăreni de seamă le vei destăinui continuarea cu folos ale lor străduințe și că nu au fost uitați.

Nu uita să ai cu tine acum în drumul tău spre stele

ce ai scris la plecarea dintre noi cu prietenului nostru comun Nicolaie George Podișor. Citez slava ta adâncă :

”Bradul Alb vuiet de brad căzut din Podișorul prieten a răsbătut depărtarea. Am vrut să-i văd ultima rămasă, dar racul m-a ținut în lacrimi de cobalt...”

Tristul m-a dus la alt brad, întâiul brazilor rucăreni, în brad cu cetina firavă. Am vrut să-i spun ce nu știa. Frate de cruce, prieten de litere bătrâne.

Gândul mi-a spus c-așteaptă voia de sus

Racul 30 a mușcat iar răspunsul din tăcut.

Plăpând de cetină firavă căzuse multă acolo sub podișorul pentru dragii, dragi.

- Uită graba Brad Alb, că te-așteaptă îmbrățișare de prieten”.

Ion Muțiu

Sânt aici dragă Domnule Nelu Muțiu, îndurerații tăi membrii de familie și mulți din prietenii și cunoscuții tăi și nu ne împăcăm cu gândul să ne întoarcem fără tine.

Ne rugăm Bunului Dumnezeu-să odihnească în pace sufletul tău acum călător spre stele, să dea tărie celor dragi ai tăi îndurerați pentru această pierdere grea, și pe noi să ne ajute în pregătirea pentru trecerile noastre.

Adio dragă prietene

Nu te vom uita

Să-ți fie țărâna ușoară

Rucăr 21 septembrie 2015
În numele prietenilor și al
membrilor Cenaclului Mihail
Lungeanu ing I. Pietrăreanu

Ștefan

„Trebuie să recunoaștem că prin cântec se pot apropia oamenii, apar legături nevăzute, care nu se șterg niciodată”

MARIOARA MURĂRESCU

INTERVIU CU MAESTRUL EMERIT PROF. GAVRIIL PRUNOIU

- Partea I-a -

Sunt în viața unor națiuni momente și mai ales Oameni care prin tot ceea ce fac schimbă efectiv cursul istoriei într-o vreme, și într-un domeniu, spre fericirea nemăsurată a celor care au nesperata șansă să fie contemporani cu astfel de Oameni.

Maestrul emerit al spiritului tradițional românesc, Gavriil Prunoiu, este legat total, de spațiul nemăsurat de frumos atât geografic, cât și spiritual al Muscelului.

Născut în comuna Boteni, locul care l-a dăruit spiritualității românești și universale pe Petre Țuțea, Profesorul, Cercetătorul, și Interpretul de muzică populară Gavriil Prunoiu a reușit împreună cu colega sa de generație Doamna Marioara Murărescu, să lege pentru foarte multă vreme de acum încolo întreaga mișcare artistică folclorică națională de spațiul aproape mitic al Muscelului. Așa ceva se întâmplă la dimensiuni epocale, și necesită un sacrificiu total, o dăruire care cuprinde toată viața.

Am încercat multă vreme să-l surprind în ipostaza de partener de dialog, în final am reușit, iar rezultatul vi-l dăruiesc stimați cititori ai revistei..

Marea întâlnire a avut loc în Municipiul Cîmpulung care găzduit, în zilele de 16 și 17 aprilie 2015 cea de-a doua

ediția a Festivalului Național Concurs „Sus la munte la Muscel“, festival care este destinat tinerilor interpreți de muzică populară din cele mai importante zone etno-folclorice ale țării și din Republica Moldova. Această manifestare are un trofeu care-i poartă numele, fapt care atestă fără tăgadă că Maestrul este deja în galeria Marilor Maeștrii ai cântecului popular românesc din toate epocile.

Veți descoperi cum Omul, Artistul și Profesorul Gavriil Prunoiu este modest, deschis, și deși are peste 6 decenii de scenă, este în același timp un om care discută de la egal la egal cu cine este vrednic de a i fi partener de dialog. Ceea ce dă încă odată măsura caracterului uriaș al Domniei Sale.

M-a întrebat Gheorghe Năstase primul secretar, unde v-ați întâlnit, cine v-a unit cu Gheorghe Zamfir și Zamfir i-a răspuns că, cine să ne unească domnule? Muzica, mereu cântam împreună”.

Domnule Gavriil Prunoiu, sunteți etnomuzicolog, interpret consacrat de muzică populară, dar și profesor, dar toate acestea sunt rezultatul unui început. Deci, spuneți-ne când, unde și cum a început totul:

“ Ei bine, totul a început la Boteni, în comuna mea, părinții mei cântau muzică populară, tatăl era cântăreț de Biserică, și mama cânta mai mult muzică populară și de mic spuneam la școală poezii, la Boteni poate îl știți pe domnul Lămbescu. toți îmi propuneau să spun poezii și în clasa a III-a sau a IV-a Domnul învățător Lămbescu îmi spunea: „Băi băiete, dar tu nu știi să și cânti?”, iar eu i-am spus „Păi cum să nu știu!” ,iar primul cântec pe care l-am cântat eu la Boteni pe scena de la Boteni a fost „Marioară de la munte ”cu Ileana Constantinescu și de atunci încolo permanent am cântat pe scenă, pe unde plecasem cu școala din Boteni și până am terminat școala din Boteni,

în clasa a-VII a și am luat premiile I pe țară, pe județ și de peste tot pe aici prin Câmpulung, prin Pitești, deci ideea e că la început, pot să spun că școala din Boteni, Năică Ghinescu dacă îl știți și pe el și Năică Ghinescu acompanya cu vioara, și în permanență am cântat, nu a fost dată să nu cânt, am fost susținut în familie, părinții care cântau, dar și CD-urile mele, chiar am și scris pe ultimul CD că am cules folclor toată viața de la părinții mei. Jumătate din cântecele mele, peste sută, pe care le-am înregistrat de la țărani și de la lăutarii din Boteni și din Mușcel, nu numai din Boteni și am avut un bagaj foarte mare de cântece populare autentice mușcelene. M-am bazat pe folclorul mușcelan, m-am dus la liceul de muzică din București "Colegiul Național de Arte Dinu Lipatti" și am făcut canto cu profesoara Mia Barbu, Mircea Buci, dar înainte de a cânta, de a intra la liceul Dinu Lipatti în 1960, pentru că nu au

vrut să mă primească la Dinu Lipatti. că nu aveam 18 ani, pentru că la canto clasic și canto popular se primeau la 18 ani, a trebuit să mă duc undeva că nu-mi plăcea liceul, nu-mi plăcea matematica, așa că m-am dus la seminar și la seminar era fratele meu acolo la teologie și m-a întrebat de ce sunt supărat, spunându-mi "De ce ești supărat? Du-te și dă examenul!" M-am dus și am intrat și cu bursă am intrat, și am stat 3 ani până am împlinit 18 ani, acolo, și apoi m-am dus la liceul Dinu Lipatti și secția de canto popular".

Spuneți-ne ceva despre generația dumneavoastră cu cine a-ți fost coleg și cum anume vedeți lumea cântecului popular la vremea respectivă.

"Deci în 1960, eu cântam și la seminar muzică populară, marele Dirijor Nicolae Lungu îmi aprecia vocea, și mă pune să cânt solist în corul teologiei și al seminarului, și când am trecut la liceul de muzică, deci prima profesoară era Mia Barbu,

profesoara mea de canto popular și aici am găsit pe maestrul Gheorghe Zamfir care era de vârsta mea, adică cu un an mai mare, eu am 73, el 74 și am fost foarte buni prieteni, și m-a întrebat odată Gheorghe Năstase, primul secretar până

să vină la mine la botez, care a fost la mine la botez și mi-a botezat copiii mei și mi-a botezat copilul cel mare, Zamfir, s-a înfipt cu toată formația, cu Marin Chisăr, cu Botoca, cu toți."

Incredibil ce oameni, ce generație, generația de aur a folclorului românesc !

"Botoca deci, Chisăr, așa la vioară, la acordeon, și la tambal Tony Iordache, vă dați seama, numai titani, ce formație a avut Zamfir și înainte de botez m-a întrebat, când facem botezul și i-am spus când facem botezul și a zis „dacă pot să vin și eu” și i-am spus că să vină și primul lucru după ce am cântat toți cu frații mei, cu tata, cu mama cu grupul de la Boteni făcut tot cu frații mei, și m-a întrebat Gheorghe Năstase, unde v-ați întâlnit, cine va unit cu Gheorghe Zamfir și Zamfir i-a răspuns că, cine să ne unească domnule? Muzica, tot timpul cântam, mereu cântam împreună, sâmbăta și duminica atunci când aveam timp liber zicea „hai să cântăm” aveam cântece și-I plăcea cum cântam, cânta la pian și la acordeon, dar la ce nu cânta Gheorghe Zamfir și mă acompania.

Nu mai vorbesc, că am avut profesori foarte mari, dar a fost cel mai apropiat de mine, Gheorghe Zamfir, cel mai bun prieten, și acum suntem prieteni, ne-a și cununat.

(Va urma) ..

Prof. TUDOR VLAD

CENACLU –REVISTĂ-ASOCIAȚIE CULTURALĂ*❖ Aniversare de suflet*

Pe data de 19 ianuarie 2016 s-au împlinit 5 ani de la fondarea Cenaclului Literar „**Mihail Lungianu**”.

Scurt bilanț: Revista „*Piatra Craiului*” a ajuns în jumătate din țară, a trecut oceanul Atlantic și a ajuns în S.U.A. (California) și Canada (Toronto), la care se adaugă și Europa, Franța (Corsica), Spania (Valencia) și Olanda (Amsterdam), a „vibrat” cu Japonia prin intermediul domnului ambasador Mihai Epure, a primit aprecierile a doi academicieni, unul de la Cernăuți și altul de la Chișinău, a ajuns și la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, institut patronat de Academia Română.

Cenaclul a apărut la radio și Tv, la nivel regional și național, în presa scrisă, în media on/line, și a organizat sub brand propriu „Șezătoarea Rucăreană” (4 ediții) și ”Datini, Tradiții și obiceiuri de iarnă”(o ediție).

Asociația „Ruffa Arbor” încununează totul !

LA MULȚI ANI FONDATORILOR
ȘI TUTUROR SUSȚINĂTORILOR !

Prof.Tudor Vlad-Președinte de Censuclu

PROFILE DE ÎNVIŢĂTORI

ION M. DULAMĂ - RUCĂR

Într-o zi frumoasă de toamnă, a venit pe lume, în zodia Fecioarei, în familia Ecaterina şi Moise Dulamă, singurul băiat din cei patru copii ai lor. Ion M. Dulamă s-a născut în data de 17 septembrie 1931, în perioada dintre cele două războaie mondiale, în frumoasa comună de munte Rucăr, din Muscel, fiind singurul sprijin al familiei sale, o familie modestă, de buni gospodari, de oameni muncitori. A avut o copilărie frumoasă, alături de cele trei surori, părinţii s-au ocupat de ei înconjurându-i cu dragoste, şi i-au crescut în credinţă şi dreptate, în cinste şi omenie. Anii au trecut, cei şapte ani în sânul familiei, şi vine anul 1938, când micul Ion intră în clasa I, la Şcoala din Rucăr, unde termină cele şapte clase primare. A fost un elev silitor şi ascultător, obţinând rezultate foarte bune în activitatea şcolară şi extraşcolară, terminând şcoala în vara lui 1945. Fiind o familie de condiţie modestă şi neavând posibilităţi materiale şi financiare, ai lui nu-l dau mai departe la şcoală. La vârsta de paisprezece

ani, o vârstă destul de frage-

dă, se angajează la

Societatea "Frăţia" din Rucăr şi, în perioada 1946 – 1948, face meseria de ajutor de gaterist. Vine anul 1948, anul marii naţionalizări şi se transferă la Exploatarea forestieră din Muntele Măra, confruntându-se cu munci grele pentru cei şaisprezece ani ai lui, şi lucrează aici până în

anul 1950. Pentru tânărul rucărean vine vremea armatei, în anul 1951 este încorporat la Arad unde execută perioada de instrucţie, obţinând rezultate bune în pregătirea militară şi alte activităţi. Este transferat la Sănniculaul Mare, în zona Timişoarei, la Regimentul 4 Grăniceri. A făcut trei ani de armată în zona de graniţă, obţinând rezultate bune şi s-a eliberat în anul 1954, cu gradul de sergent. După satisfacerea stagiului militar, se angajează la Întreprinderea Forestieră Rucăr, pentru un an, în meseria de muncitor forestier.

Dar vine şi o perioadă mai senină în viaţa sa, cu mari satisfacţii şi împliniri, care îl va

marca o lungă perioadă de timp, şi anume, este propus ca dinte la Cooperativa de Consum Rucăr, începând cu anul 1955. Lucrează aici până la pensionarea sa, în anul 1992, cu o întrerupere de un an de zile. Este primit în P.C.R., deoarece pe vremea aceea, conducerea comunistă nu punea pe nimeni într-o funcţie de răspundere fără să fie membru de partid. Se căsătoreşte cu domnişoara Domnica Bălan, în anul 1957, şi din această căsătorie au rezultat doi copii, o fată şi n băiat, pe care i-au crescut şi educat în spiritul omeniei, al cinstei şi al dreptăţii, copii cu care atât familia, cât şi societatea se pot mândri. Este vorba de Ing.

Ionel Dulamă, care a ocupat funcții importante în comunitatea rucăreană (viceprimar, secretar și, din anul 2008 primar al Rucărului), și Maria Mogoș, educatoare în Dragoslavele, amândoi făcând cinste comunei natale și părinților, cărora le-au dăruit trei nepoți.

Funcția de președinte a fost o mare promovare pentru Ion Dulamă care, încă de la vârsta de douăzeci și patru de ani s-a implicat cu toată forța și priceperea în actul de conducere administrativă și socială a Cooperativei de Consum Rucăr. Încă de la preluarea acestei funcții de mare răspundere, fiind acum *omul numărul doi* al Rucărului, după primar, s-a confruntat cu mari greutăți și lipsuri, dar voința, puterea de muncă, profesionalismul și tinerețea l-au ajutat să le depășească cu brio, fiind cotate drept cel mai bun președinte al Cooperativei, pe județ, și "văzut foarte bine" la București. A fost un alergător de cursă lungă, un neostenit în satisfacerea nevoilor comunității cu mărfuri alimentare și industriale, precum și în domeniul prestărilor de servicii, contribuind la ridicarea nivelului de trai al rucărenilor.

A alergat de dimineața până seara, pe la organele de partid și de Stat, după fonduri financiare, pentru a putea duce la îndeplinirea proiectelor sale, pentru o mai bună aprovizionare cu mărfuri, în acele condiții grele și neprielnice. S-a confruntat cu politica criminală a partidului, care a raționalizat și a pus tichete tuturor produselor alimentare de bază, dar prin relațiile sale și prin oameni de bine, a reușit mereu să aprovizioneze comunitatea rucăreană și astfel să reducă din suferințele populației. Prin mijloacele sale specifice, a ajutat și sprijinit pe toți cei care i-au trecut pragul unității pe care o conducea, în tot timpul mandatului său a făcut mult bine, toată viața lui a știut doar să dăruiască, fără a aștepta nimic în schimb.

Salariații Cooperativei s-au confruntat cu greutăți insuportabile, dar nu numai ei, căci datorită "*politicii înțelepte*" a partidului în problema achizițiilor de produse agro-alimentare și contractărilor de animale din gospodăriile populației, toți aveau de suferit. Planul de achiziții și contractări venea "de sus", era o politică aberantă decisă de partid, nu putea fi comentat, ci trebuia dus la

îndeplinire, dar președintele de la Cooperativa de Consum Rucăr căuta mereu soluții și metode pentru a se descurca. În perioada cât a fost la conducere, a avut ca țel diversificarea rețelei comerciale și înființarea altor sectoare de activitate pentru satisfacerea cerințelor comunității, și anume construcția de noi magazine pentru comerț, cum ar fi un magazin universal în centrul comunei, în anul 1959, cu șapte raioane, un han turistic, cu restaurant și hotel, în anul 1969, un magazin comercial în partea de nord a comunei, în anul 1970, un complex comercial și de prestări servicii, cu cincisprezece secții, în 1975, stâne cooperatiste, pentru bovine și ovine, în munții ce aparțineau Cooperativei, magazine la toate exploatăriile forestiere de pe Dâmbovița. De asemenea, a inițiat amenajarea și reabilitarea tuturor magazinelor din satul Sătic și din toate cartierele Rucărului, precum și a brutăriei, iar în anul 1970, construirea sediului Cooperativei de consum, în centrul localității.

Dacă la început, activitatea în Cooperative se rezuma la aprovizionarea populației cu mărfuri alimentare și industriale, mai târziu s-a

diversificat, înființându-se noi sectoare, și anume: producție industrială și neindustrială, prestări servicii pentru populație, zootehnie, achiziții și contracte. Toate aceste obiective s-au realizat prin munca și truda salariaților, conduși, cu competență și profesionalism de Ion Dulamă. În toate sectoarele de activitate ale unității, au lucrat aproximativ 150 de salariați, foarte mulți tineri, mare parte dintre ei fiind școlarizați în școli profesionale, alții la locul de muncă sau prin cursuri de scurtă durată, iar președintele s-a ocupat și a avut mereu în vedere ridicarea nivelului profesional. A fost cel mai longeviv președinte, timp de treizeci și șase de ani (cu o întrerupere de un an), a fost omul care nu s-a înfruptat din avutul obștesc, nu și-a construit vilă, nu a avut mașină, nu a dispus de baie proprie, mergea la Baia comunală, nu a avut bani în conturi, nu s-a ținut de distracții și nu a trăit în lux, pentru că a fost un om onest, curat, cinstit și corect, cu frică de Dumnezeu și cu respect pentru comunitate.

Cu toate acestea, au fost așa-ziși "oameni de bine", care au mâncat o pâine mult mai albă

decât el, dar care, din invidie și din răutate, l-au reclamat tot timpul, și din acest motiv, a fost urmărit doi ani de Miliția și de Securitatea din Câmpulung Muscel, care au pus pe urmele domniei sale doi agenți sub acoperire. A intrat în vizorul prim-secretarului județului Argeș, sub motivul că în acel an nu se făcuse planul de contracte la porcine, și asta pentru că era un plan aberant de mare, peste posibilitățile salariaților unității. Într-o ședință a organizației de partid comunale, prim-secretarul Zamfir, acest satrap al Argeșului, a suspendat ședința și i-a ordonat lui Ion Radu, președintele Cooperației județene, să-l demită imediat pe Ion Dulamă. Timp de un an de zile, a fost forțat să lucreze la depozitele de mărfuri din Câmpulung, fiind dat afară nu numai din funcție, ci și din unitatea pe care o condusesese, și "deportat" la Câmpulung, unde și-a făcut la fel de bine meseria. În acest timp, destul de scurt, s-au perindat trei președinți la Cooperativa din Rucăr, dar apoi tot cel care l-a dat afară, l-a repus pe Dulamă Ion în funcție, de unde a ieșit la pensie, în 1992.

De menționat că, în perioada 1973 – 1978, Cooperativele de

Consum Dragoslavele, Dâmbovicioara, Stoenеști, Cetățeni, alături de cea din Rucăr, au fuzionat sub denumirea Cooperativa Zonală Rucăr, având un personal de peste trei sute de salariați, condusă fiind de domnul Ion Dulamă cu rezultate foarte bune. Pe vremea aceea era obligatoriu ca toți șefii de unități și instituții să facă parte din organele administrative și politice ale comunei și domnia sa nu avea cum să se sustragă, toată lumea trebuia să răspundă la comenzile partidului. Deci, a fost vicepreședinte al biroului executiv al consiliului Primăriei și membru al biroului comitetului de partid.

Semnatarul acestui material a fost, timp de aproximativ treizeci de ani, salariat al Cooperativei de Consum Rucăr, deci fiind în preajma domniei sale, am putut să-l cunosc ca OM, și afirm că nu a făcut rău nimănui, a făcut mult bine. De aceea, susțin cu toată responsabilitatea că domnia sa a fost un *neostenit în a face bine* și, la vârsta de optzeci și trei de ani a rămas același OM minunat, cu care comunitatea rucăreană se mândrește.

Economist Cornel Stoian

FAMILII ȘI PERSONALITĂȚI RUCĂRENE

Rucărul rămâne o piatră de temelie a ceea ce înseamnă formarea Țării Românești din nici un alt motiv, dar și neprecizând, realizând izvoarele istorice, de la legende și alte argumente-mențiuni, înscrisuri, publicații, etc nu putem spune altfel.

Pe firul "legendei lui N.Voda și a lui ceata" așa zisul Descălecat din Țara Făgărașului din Rucărul de Făgăraș comună existentă și astăzi, trecând munții și pogorând „Pe Valea Dâmboviței, primul popas firesc, a fost aici, apoi trecând Pravățul –Mateiaș a ajuns la C-lung.

Cam așa, plecând pe firul istoriei în timp susțin argumentul temeliei începuturilor noastre.

Oricum, având în vedere multe precizăm despre "zidirea primei Cetăți de scaun. Prima Capitală, întemeierea ei în atâtea și atâtea variante, o lucrare de dată mai recentă (față de ce se știa).

Așezarea sașilor în Transilvania - lucrare temeinică și de larg orizont și intens al cercetătorului german Th.Nagler, care nu poate fi bănuț de subiectivism sau altceva pentru Rucăr își are importanță majoră. Subiectul este amplu și va fi prezentat pe larg în cuvântul amitind în cele de față doar faptul că "Cetatea Oratiei din Podu Dâmboviței", "Dealul Sasului", "Piatra Craiului", "Vama Rucăr" s.a. acordă pe drept Rucărului nu doar un interes, ci logic un argument sigur.

A lega discuția de recente vizite ce au avut loc la Rucăr "de urmașii Cavalerilor Teutoni" cei care după N.Iorga ar fi

întemeiat C-lung încercând pe baza documentelor ce le posedă să prezint unele completări la materialul (nesemnlat) publicat de revista noastră din nr. 9/2013. Prezența Teutonilor între țara Bârsei și C-lung cu date ale autorului german. Față de cele culese din configurația istorică și bisericească a Brașovului sec. XII-XIX și istoria C-lungului C.D Aricescu.

„ Despre familii și personalități Rucărene” aș da prioritate patronului spiritual Mihail Lungianu (cu scuzele neștiinței mele, dacă un material asemănător sau altele s-au mai publicat).

MIHAIL LUNGIANU

Născut la Rucăr în anul 1879 , (+ 1966), fiu al preotului (Popa Lungu) Lungianu stabilit în Rucăr emigrând de peste Carpați din cauza privațiunilor Austro-Ungare .

Familie de buni români, neam ce se trăgea tot din familie boierească. Tatăl său , cel mai longeviv preot păstorind în Rucăr 68 de ani .

Mihai, al șaselea din cei 8 copii ai preotului Ion Lungianu urmează primele două clase primare în Rucăr apoi la Câmpulung. La dorința părinților se înscrie apoi la Seminarul Teologic- Nifon București, urmând în paralel cursurile superioare ale Facultății de Drept și Universitatea Teologică București obținând două prestigioase licențe .

Nu i-a fost ușor tânărului rucărean , confruntat cu serioase lipsuri materiale să se întrețină. Făcând noaptea zi, mereu căutând un loc de muncă, devine și corespondent la unele publicații .

S-a remarcat ca un talent deosebit, stilul său pur românesc, curat , graiul naș al satului au atras atenția multor reviste .

Bifeanu și Popa Curcan desigur cu iz rucărean, descrie disciplina severă din școli motiv pentru care și-a terminat cursul primar la C-lung.

În "România Ilustrată"- publică schița Brezaia obicei binecunoscut și azi în Rucăr, iar în "Viața literară" un alt obicei muscelan "Focul lui Sumedru"

Contrar voinței și dorinței familiei renunță la preoție . Se căsătorește în 1906 (ca flăcău tomnatic) la 27 ani cu o tânără moldoveancă din Suceava tot fiică de preot. Scapă de militarie, dar la 28 de ani este luat la oaste (nu cu arcanul) și trimis să potolească răscoala țărănească din 1907 în județul Vâlcea.

Lăsat la vatră, se dedică activității juridice și administrative, dar nu poate să nu scrie.

Din cele petrecute ca oștean. Publică schițele "Concentrat", "Când am fost ostaș", "În sat la Voivodina", "Vine Răzmenița". În 1910 publică volumul "În sărbători" urmând apoi romanele „Icoane din popor” , "Postelnicul Cumpănă", "Minerva", "La Cruci" , "Din umbra satelor" ; " Zile de sărbătoare ” , "Lazăr fiul". Multe lucrări îi sunt prefăcute de elita scriitoricească a vremii: G. Coșbuc , AL. Vlăhuță, Th. Speranția , Eugen Lovinescu ș.a.

Al . Vlăhuță vizitează Rucărul și Muscelul- prezentând în cunoscuta "România Pitorească" aprecieri nemuritoare și neuitate ale comorilor naturii muscelene.

Mihai Lungeanu, în toată opera sa, nu a putut să se despartă de dulcele grai al satului, de viața sa, de certuri, bârfe, judecăți pentru o bucată de pământ. A prezentat și povești ale oamenilor de văză, mai răsariti ai locurilor. Poate mai puțin se cunoaște despre aportul juristului scriitor la încheierea cunoscutei "Obști a Moșnenilor Rucăreni".

Poate ca nimeni altul, scriitorul rucărean în toată opera sa, separă de neologisme și ale împrumutări cea mai curată "limbă românească" ce se vede, se cunoaște de departe. A fost "prim răspândac și purtător al graiului muscelean, neaș românesc, fără înflorituri la modă, rămânând alături de Ion Mario Ionescu (musceleanul oltean) pe nedrept un Creangă al Munteniei.

Familia Anastase în timp cunoscută și Năstase, Năstăsescu, își are originea, de baștină în Grecia.

Ar fi ajuns pe meleagurile noastre, datorită vredniciei și istețimii lor, la dorința domnitorilor români, cu consimțământul "Înaltei Porți" pentru a "Rostui de bine ce e de rostuit" de a intermedia chiar relațiile cu sultanii.

Domnitorul Gheorghe Ghica, Grigorie Ghica- tată și fiu- voievozi ai Țării Românești și Moldovei sec XVII-au cerut intermediari pricepuți. Se pare că familia Anastase și-a dovedit din plin vocația de oameni pricepuți, gospodari, negustori și diplomați.

Stabilirea acestora la Rucăr, se leagă cu prisosință- Rucărul fiind "Poarta de legătură", bine cunoscută spre Transilvania. Era nevoie de socotitori, știutori de carte să citească scrisoarele vechi (grecești, slave) să aplice legile cărmuirii.

Cea mai importantă Vamă, aici era și era nevoie de oameni luminați.

Anastasiști, (date care lipsesc) își fac prezența în Rucăr aproximativ la începutul sec XIX-lea unde, ca preot al satului Rucăr de jos, se găsea Tache Anastasescu. Vechi documente menționează numele acestei familii (Al. Odobescu, Ion Ghica) ca buni administratori de moșii, buni negustori și întreprinzători, cu legături extinse cu alte familii de greci ajunse în țară.

La 1848 îi găsim ca frunțași ai evenimentelor și nu întâmplător "Guvernul Provizoriu" a ajuns la Rucăr. Anastasiștii, aveau strânse legături cu familiile Ghica, Rosetti, Lahovari, Larindene, Sturza, Cantacuzino, Ștyrhei etc.

Ion Anastasescu-primar, Tache-preot; Anastase-Ghica avocat și Președinte al Obștei, Ghicuță-antreprenor, mare forestier și explorator de piatră - Cășierie, Valea lui Ecle,

-Iancu Ghica -Anastase inginer silvic industriaș (vila sa a fost sediu al Băncii Naționale C-lung)

Iancu I Anastase pe cheltuiala sa în 1935-1936 în Cheile Dâmboviței face "Uzina" dând Rucărenilor lumină printre primele sate din țară.

În "Monografia comunei Rucăr"- prof. Gh. Pârnuță prezintă mult mai pe larg familii legate de Rucăr.

Familia Bunea (Bunescu) om înstărit, căsătorește o fiică a sa cu fiul altui renumit boier din Pucheni din neamul Giuglanilor-având 10 copii, și tot Moise Bunescu, căsătorește o altă fiică Marioara cu inginerul C. Osiceanu din Slatina (născut în 1879) școlit în Austria-Lanben- Academia Superioară de Mine- devine:

- Inspector al rafinării- lor de petrol, iar în 1918 director general al societății "Steaua Română";

- Președinte al Asociației Industriașilor din petrol- România a reprezentat țara cu competență deosebită pe plan extern;

- Printre primii români, membru al "Legiunii de onoare" autor al multor tratate privind industria petrolului, în perioada când România era printre primele țări avansate în domeniu.

La locuința sa din Rucăr a găzduit mari personalități din țară și străinătate (Vila Osiceanu avea prima piscină privată de la țară). Se stinge prematur la doar 65 de ani, lăsând moștenitoare două fiice care, nemeritat au suferit sub regimul comunist.

Grădina Publică din Câmpulung, vestita "Grădina Merci"are o legătură cu Rucărul, fiica lui Moise Bunescu căsătorită cu boierul Toma Giuglan îl determină pe acesta să doneze terenul pentru viitorul parc public fală a Câmpulungului de ieri și de azi.

Cu voia lui Dumnezeu, Rucăr are șansa, a avut-o ca dealungul timpului, oameni și fapte, au rămas, s-au succedat, evenimente ce marchează istoric trecerea în timp.

Ca și grecii-Anastase și de aici încolo, la Rucăr se împământenește un alt grec : **Gheorghe Necola Smena-** știut sub numele Jupân Gheorghe din Căstria Macedonia, însărcinat a face aprovizionarea oștilor turcești din zonă. Prin 1790, Jupân Gheorghe -ia numele Rucăreanu. Devine în scurt timp cel mai mare boier din Muscel. Zidește în Suseni în 2 ani, Biserica - monument istoric cu chilii și odăi pentru învățătură.

Numele de jupan „Gheorghe” nu s-a uitat ușor după cel adoptat de Rucăreanu. Se căsătorește la Câmpulung cu fiica marelui Clucer Apostol-boier de țară.

Mult timp, soției sale-i se spunea ”Jupănița-Boier Rucăreanu- se extinde așadar și în zona Câmpulung-la Rucăr treburile îi mergeau bine, începe un comerț recunoscut cu Brașovul și vestul țării-cu chereștea de Rucăr până la Tulcea, Brăila, Giurgiu lână, vite, brânzeturi, cel mai renumit negustor din Muntenia de Nord, unde dobândise însemnate moșii în satele din jur. Se stinge în 1803.

Are urmași 3 băieți-Nicolae-Matei-Pandele-care nu mai locuiesc permanent în Rucăr.

Nicolae Rucăreanu-spoarește averea tatălui, cumpărând mari moșii în Nordul Muscelului. A primit cele mai mari ranguri boierești-logofăt, epistat, supraveghetor al orașului, serdar, comis și cluger-aprovizionarea armatei.

Are un fiu- Gheorghe Rucăreanu -judecător, și alt fiu Nicolae -a primit o aleasă- cultură-la Paris, deputat în Divanul Ad-hoc de la 1857, aduce la Câmpulung pe poetul Vasile Alecsandri-și chiar la Rucăr-pe fratele poetului. Prin intermediul său la Paris, se face o sabie deosebită, dată cadou de orășeni, noului domn Alexandru Ioan Cuza.

General Iosif-Teodorescu (Viciu)

Născut în Rucăr 1866-înfiat de sora mamei sale la Valea Mare Pravăț. Face seminarul teologic”Nifon Mitropolitul” București.

Alege cariera militară Școala Militară de Infanterie și Cavalerie 1908.

Se căsătorește cu Elena Iorgulescu-din familia marelui boier Oprea Iorgulescu.

A participat la toate cele 3 (ultime războaie) 1912-1913 Balcanie, 1916-1918 primul război mondial evidențiindu-se în mod deosebit în locurile natale Pravăț, Mateiaș, Vârful Măgurii-ajungând până în Moldova-Mărășești-Mărăști- Oituz-Tg Ocna.

La 23 august 1944 a primit greaua misiune de a apăra Capitală împreună cu generalul Stizea.

Generalul din Rucăr și-a servit cu credință țara și regele, evitând prin puterile sale un adevărat dezastru sângeros, ce putea fi generat de zelul Armatei Roșii în drumul său spre Berlin- ajunse la porțile Capitalei.

O situație de mare însemnătate, trecută sub tăcere de noii salvatori-ocupanții sovietici.

Așa că, imediat după ”restructurarea armatei”, generalul A. Teodorescu a părăsit printre primii armata română, pus sub supraveghere- un fel de arest la domiciliu- evacuat apoi din locuința sa, silit a se refugia sub urmărire la C-lung.

În 1950 este arestat în ”Munții Muscelului” începuse lupta anticomunistă, iar Rucăreanu era un pion periculos. Întemnițat la Jilava pentru ”Crime de război”, e achitat supus unei tracasări intense, eliberat, apoi rearestat .

”Noii comuniști Musceleni” l-au evacuat din casă, aruncându-i lucrurile în stradă.

Chinuit bestial fără vreun motiv, un muscelean care a dat piept cu moartea în trei războaie, sincer devotat țării-batjocorit, bătut, chinuit se îmbolnăvește fizic și psihic.

Față de militarii musceleni –avea o grijă deosebită, frățească, părintească, de care a beneficiat și tatăl meu ca ostaș chiar în dificila situație a apărării Bucureștiului în timpul evenimentelor din 23 august 1944.

N-a fost ușoară misiunea generalului A. Teodorescu- în acele deosebit de grele momente, când era în joc soarta României.

Era, mai rău ca pe linia I, între trupele germane ”trădate” și cele sovietice care nu înțelegeau ce anume se stabilise.

Se stinge din viață în 1961 la 75 de ani. A fost înhumat cu onoruri militare binemeritate, la intervenția unor oameni, care l-au cunoscut, apreciat și compătimit pentru o mare și nedreaptă suferință inumană.

Familia Ion(Nită) și Lucreția Băjan

Niță Băjan al bătran a avut cinci copii: Aurică (vestit în jocul de cărți) Lucia, Gogu , Alecu și Dumitru(Titi), tatăl binecunoscutului istoric, paleolog, și cercetător Take Băjan.

O familie neoașe aparte, care a dat Rucărului oameni de mare onoare și prestigiu.

Aurică Băjan învățător 1895-1970 absolvent eminent al școlii Normale Carol I, devine învățător în Rucar , până la pensionare. Căsătorit cu Vetuța Fianu , au doi baieti Valerică inginer silvic 1927-2000 stabilit în București , înmormântat acasă la Rucăr.

Cornel –născut în 1929 –mort în chinuri și bătaii tovarășești la Gherla ca aprig adversar al barbariei bolșevice un istoric de marcă, cercetător principal al Institutului de Istorie – Academia Romana – N. Iorga acostat de „tovarași” a fost împușcat pentru care crima?!

Lucia Băjan 1897-1967 absolvește liceul de fete din C-Lung se căsătorește cu preotul Bănățeanu din Godeni paroh la biserica Flămânda.

Gheorghe –(Gogu) Băjan 1905-1970- La Rucăr-școala primară –Liceul Dinicu Golescu –Facultatea de Litere și Filozofie București și Facultatea de drept la Iași .

Al doilea Rucărean la Paris după Osiceanu ajunge în 1930 în plină criză mondială la vestita Sorbona apoi la Dijon cu două licențe în literatura franceză și Drept .

Deși putea obține ușor un post universitar la București preferă Muscelul natal ca profesor la Șc . Normală Carol I apoi la Seminarul Teologic- Nifor-București având ca elev pe musceleanul din Albești viitorul patriarh Iustin Moises-cu.

Se căsătorește tot acasă cu cea mai mică fiică a familiei Simonescu (familia Academician Dan Simonescu) ilustră profesoară la Colegiul Dinicu Golescu. Are un băiat inginer constructor la primăria C-lung - fost președinte după 1990- al Ligii Naționale a Județelor abuziv desființate – în dorința reînnoirii la cele drepte și onorabile a județului Muscel.

Pentru cei care nu cunosc- acțiunea Musceleană, a picat tare greu- noilor domnitovarăși în special lui Tov. Ion Ilici Iliescu, ocazie cu care, avertizează nația română cu "vin moșierii-tărâniștii din C-lung să ne facă slugi"... Se vrea "Restaurația burghezo-moșerească".

Tov. Iliescu-în culmea temenilor Restaurației...uită sau nu vrea(?!!) spunând că ...prima capitală nu a fost la Câmpulung.

Ca o culme a cinismului bolșevic- mult prea titratul profesor-cu două diplome în Franța-Sorbona și Dijon?! este "epurat" din învățământ!!!-ca necorespunzător?!!

Rămas fără resurse materiale-se îmbolnăvește grav de diabet. Abia în ultimii ani-trei ani până la pensie-este reînca-drat suplinitor la Apa Sărată în Schitu Golești; apoi la Liceul de Atletism; se stinge la nici 65 de ani 1970 neapucând pensia ?!

Alexandru(Alecu)

Băjan -1901-1977-născut acasă la Rucăr. Face școala primară acasă, apoi liceul din Câmpulung terminat în 1921. Trăiește ocupația germană, luptele din zona Fundata-Rucăr-Dragoslavele-Pravăț (avea 15 ani). Războiul îl îndeamnă a urma cariera militară, absolvind, Școala Superioară de Artilerie și Infanterie cu grad de sublocotenent, primind la scurt timp gradul următor locotent la Regimentul de Vânătoari ca comandant de pluton. Ajunge comandant al centrului de Instrucție.

În 1937 absolvă Șc.Superioară de Război iar după numai doi ani, ajunge la Marele Stat Major al Armatei Naționale șef al mai multor birouri de operațiuni. În 1943 este avansat la gradul de major. Ajunge în elita Armatei rămâne ca comandant de Armată din Dobrogea, iar la începutul anilor 1945 este avansat la gradul de locotenent colonel-ca combatant activ în Război. Avansează datorită calităților sale, în 1946 revine șef de birou la Marele Stat Major din M.A.N. , iar în 1947 avansat în gradul de colonel.

A fost poate singurul militar de carieră din Muscel care a fost avansat peste toate temerile ce se impunau, primul

muscelean în funcțiile cele mai mari ale armatei la vârsta de 40-41 de ani(funcția doboară gradul!).

Colonelul-Alecu Băjan din Rucăr-este de departe cel mai „avansat” cel mai militar muscelean în comparație cu fostul general și ministru Vasile Milea!

Situația familiei, a sa, din punct de vedere material se stabilește-tolerat-în casa surorii sale la preotul Bănățeanu unde moare în 1977.

Dumitru (Titi) Băjan

Născut tot la Rucăr, face facultatea de Agronomie și Academia Comercială.

Se izolează de familie datorită persecuțiilor de securitate , evitând a mai venit la familie la Rucăr și Câmpulung.

SCHELA VAMALĂ RU-CĂR-Vama Vănilor din sec XIV

La C-lung istoria ne-a lăsat (în piatră –Crucea Jură-mântului) primul=Codice comercial-dar, tot ce intra și ieșea din țară spre Transilvania-se cernea la Vama Rucăr. De la Rucăr spre Occident prin Transilvania și spre Orient-peste mare și Dunăre , mărfurile purtau „Ștampila de vamă”.

Așa că, negustorii din toată Țara Românească și chiar Moldova de atunci –Brăila, Tulcea, Giurgiu, București, Craiova, Pitești, etc, din Transilvania prin Bran-Brașov treceau prin Rucăr.

Oricine înțelege ce înseamnă acest lucru, din toate punctele de vedere – social, economico-comercial.

Vămile de margine-de la hotar-aveau starea și activitatea lor aparte, iar la Rucăr taxele se percepeau în bani, nu în natură cum se proceda în vămile interioare și în târguri .

Era obiceiul în tranzitul mărfurilor, ca negustorii străini să vină să se intereseze de taxe, să se încheie adevărate contrate comerciale, să testeze chiar piața vamală. Așa a apărut din nevoia aglomerației, mai pe la Dragoslavele să fie o vamă mai mica.

Marele Târg de Sf. Ilie din Câmpulung, cel mai mare din Muntenia la acele vremuri – făceau să treacă prin vama Rucăr-zeci de mii de comercianți-fiind mult timp cel mai mare Târg din Europa –unde se aduceau și produse de lux și noutăți-stofe, mirodenii, mătăsuri, carne, piese de harnașament, încălțăminte din piele practic pe aici intrau și ieșeau cele mai noi produse comerciale ale timpului.

Se practica pe atunci 1330 ca unele produse, - în afara târgurilor să fie aduse de negustori- cum și azi vedem pe drumul C-lung-Bran-Brașov- pe acest traseu.

Firese în Rucăr s-au dezvoltat, hanuri, cârciumi, școli, dar și formațiuni de pază și ordine- gardieni, jandarmi, putere, poliție, căci în cunoscutul proverb ” nu există pădure fără uscături”, au apărut și hoții și alții de teapa răufăcătorilor.

Ca și la Cetățeni-unde s-au găsit monede diferite, firese și la ”Vama cea mare” din Rucăr trebuiau să existe știutori de carte să echivaleze ”valută”.

Așa că, la Rucăr, pe la Rucăr a trecut prima scrisoare 1521 în limba română de la judele Neacșu către judele Brașovului Hans Bekner. Au existat pe lângă biserici învățători de carte- dar la Rucăr ia ființă în 1782 prima școală satească cu predare în limba română.

Urmași ai familiei Anastase-Anastasescu

Ion (Niță) fiul primarului- ing silvic la ocoalele silvice Horezu, Rm. Vâlcea, Mihăiești, C-lung, Babadag apoi consilier și președinte CAPS – Casa Autonomă a Pădurilor Statului a avut ca urmași trei fii: Ion, Gheorghe, Dumitru (Puiu)

Ion medic renumit stabilit la Ploiești.

Gheorghe tot medic cu studii la Paris printre primii specialiști reumatologi stabilit în București.

Dumitru și el urmează liceul Dinicu Golescu la C-lung, dovedind certe aptitudini pentru pictură și sculptură, a ajuns să studieze și să se perfecționeze la Paris, unde în atelierul vestitului Radini, se întâlnește cu Brâncuși.

Și el, revine acasă după Paris deschizând la Rucăr primul atelier o școală de sculptură apoi la C/lung.

La școala din Rucăr, pictază ” Cele trei Ciratii”

Venirea comuniștilor îl face să se salveze, părăsind România. Face strălucită carieră în Elveția-Giron-1964

Apreat și cunoscut de francezi, primește comenzi-confecționare de medalii. 44 de bucăți pentru – Monetăria Franceză - apoi alte numeroase comenzi pentru Vatican și Piața Comună.

Realizează o pictură - unica în Renașterea Europeană - CVADRICTA cu șase cai și un singur conducător - cei mai expresivi cai...

Realizează o medalie dedicată marelui român Iuliu Maniu - care 2 luni a fost comandantul militar al Vienei după primul Război Mondial,

cu ocazia împlinirii a 50 de ani - 1968- a Unirii Transilvaniei cu patria mamă-patriot român ucis de comuniști în temnița la Si-ghet.

Realizează și alte sculpturi de seamă - „Bustul regelui Mihai”, „Socul Fântânii Miorița” Șoseaua Băneasa.

Dumitru (Puiu) Anastasescu din Rucăr nevoit să-și părăsească țara lui dragă, aflând că va fi arestat de securitate, se stinge din viață la Trevisio în Italia.

Asta a fost soarta oamenilor de valoare, a minților luminate, a elitelor devenite la grămadă dușmani ai poporului.

Muscelul, a plătit un greu tribut. Aici, de aici, a pornit cea mai sângeroasă prigoană și vânatoare ”de dușmani ai poporului”. De aici unde unicat în Europa încătușată de eliberatorii sovietici a existat: Rezistența Armată din Munții Muscelului încă din 1948 până în 1960 – ultimul bandit prins, colonelul Avramescu. Așa elitele Rucărului au fost rănite și decimate criminal.

Securitatea omniprezentă și-a găsit destule ”cozi de topor” și în Rucăr unde alți patrioți din Făgăraș și Vrancea și-au găsit refugiul. Cazul Iosif Țapu partizanul Vrancean ascuns la hodaia din Gura Tamașului.

La Berevoiu, pe Valea Vladului, au rămas urme ale partizanilor. ”O întâlnire cu partizanii” la o ședință forestieră la Berevoiu, s-a povestit și repovestit destul prin Rucăr de către regretatul doctor Liviu Predescu.

**Sily. Bănică
Ion Octavian
Boteni**

OMAGIUL SATULUI MEU

Frumos ești tu,
O, sat al meu
Și-ți dăruiesc eu ție
Buchet de flori: albastre, roze
Și galbene, o mie

De aceea toți turiștii,
Stă-n loc privind la tine,
Uimiți de-a ta mândrețe
Să plece, nu le vine.

La noi sunt munți și văi adânci
Și brazi, cocoțați pe stânci.
Sunt codri verzi de brazi și fagi
Și urme de Romani și Daci.
Citești istoria pe viu,
Precum istoricii o scriu.

Din centru dacă la deal sui,
Ajungi acolo sus în Gru
O culme plină de statui
Se află aici un splendid parc.
Creat de maestru Everac,
O mândră oază a culturii,
Aici în mijlocul naturii

Suntem Români, trăim aici de zeci
de ani
Dar n-am dus criză de dușmani,
Noi am luptat cu sânge rece,
Și am zis "pe aici nu se trece"

*Vijan Costinela Mădălina
Podul Dâmboviței*

ÎNTÂLNIRE CU EXCELENȚA (scrisoare deschisă către lume)

- Muntele Drăganu (drag),
Rucăr - Argeș, noiembrie, 2015.
Stânele-s pustii. Căinii urlă a lup.
Râșii gâtuie câprioarele. Lupii
cheamă HAITI-CUL (haita mică)
la masă. Foamea, foamea cea de
toate zilele le dă ghes. Urlă a vre-
me rea. Vine „alba” pe „copacii
albi, copacii negri” bacovieni.

- Păcatul doarme pe pragul
ușii casei mele. Moartea (am 60 de
ani!) îmi bate-n geam. Veghez,
rugându-mă neîncetat. Mintal, am
o întâlnire cu EXCELENȚA. Re-
cercetez înscrisurile Domniei –
Sale. Redescoper tainele ascunse
ale minții OMULUI ADEVĂRAT.

- N-a sfâșiat niciodată Căma-
șa lui Christos (Legea lui UNU).
Redeclanșează-n mine trăirile spi-
rituale începute de profeso-rul Iosif
Mărcușanu la „Carol I ”, 1970-
1975. Sufletul omului-mântuirea
lui - e miza viețuirii Domniei Sale.
Tămăduiește-n mine orbirea spiri-
tuală, sufletu-mi bolnav, moartea
morală. E LIBER – împlinește
Legea! – CA DUMNEZEU.

Naște-n mine fiorul redescoperirii
de sine (nașterea din nou).

- Cine-i Constantin Agricola
Miu? Dincolo de profesie (inginer
energetician), E DISCUȚIA NE-
SFÂRȘITĂ despre identitatea de
sine, care nu respinge diversitatea,
șlefuirea, modernitatea. E DRU-
MUL spre inima (simțămintele) și
spre sufletul meu (priceperea). E
DRUMUL care duce spre biserica
lumii și spre inima mea (dacă ...
DRUMUL ACESTA nu duce la
nici o biserică, drumul nu are nici
un rost!). E divizat emoțional,
afectiv și ... HINDUS (înțelepci-
nea hinduismului) în fiecare dintre
cititorii săi. E OSPITALIERUL
SUFLETULUI MEU.

- Gata cu abuzul! Mă pre-
dau...mizei INTELECTUALULUI.
Citește, omule, citește! Din cine?
Din Constantin Agricola Miu. De
ce? Pentru că a străpuns urgia co-
munismului. Și n-a murit nici fizic,
nici intelectual, nici sufletește. Și
trăiește spiritual, și e limpede, și e
binevoitor, inteligent, senin, gene-

ros, ospitalier, cult. Profunzimile
răului au devenit profunzimile
binelui. E OMUL DE BINE, de
frumos, de adevăr, de câte sunt
(bune) pe lumea asta plină de bles-
temății. E NOBLEȚEA ÎN SINE a
comportamentului omenesc
NORMAL din lumea REALĂ,
peste care și-a revărsat binătățile
MORALE și SPIRITUALE. E
EXPRESIA OMENEASCĂ A
BUCURIEI DE A TRĂI. Pentru
sine, foarte puțin, pentru alții, fără
confuzii, fără uitare, fără somn. E
BUCURIA MEA DEPLINĂ. E
OMUL CREDINCIOS, 2015.

- Cine-i Constantin Agricola
Miu? E HAVEL-ul mileniului III,
din Godeni-Argeș, România,
UNIC și NEREPETABIL.
Ce va zice domnul diriginte Iosif
Mărcușanu?!?

- Bă, tu tot tâmpit (IREMEDI-
ABIL) ai rămas!

1 Decembrie 2015.

*înv. Ilie Tăraș
Rucăr-Argeș.*

SECRETUL TINEREȚII FĂRĂ BĂTRÂNEȚE

În lumea poveștilor copilăriei noastre, circula o poveste frumoasă ca toate poveștile despre tinerețea fără bătrânețe. Dar pentru că uneori există și povești adevărate, iată că, într-un sat muscelan, frumos cum altul nu-i, s-a aflat că există un om care deține secretul tinereții fără bătrânețe. N-am să-i spun încă numele. Am să spun pentru început, că în urmă cu vreo trei ani, mi-a căzut în mână un număr al unui ziar muscelan care vorbea foarte frumos despre acest om, într-un serial intitulat „Personalități dincolo de aparențe”. Mi-a atras atenția un titlu care vorbea despre „Omul care a ieșit întotdeauna pe plus la capitolul OMENIE”. Ferm convins că nu e vorba de o „găselniță gazetărească”, am citit cu multă atenție niște lucruri despre viața acestui om pentru care s-a inventat parcă expresia „viața bate filmul”. Nu intru în amănunte. Pe parcurs, familiile noastre s-au cunoscut, ne-am vizitat în localitățile noastre de domiciliu, am corespondat. Cu ajutorul lui, am colaborat la revista „Piatra Craiului”, revista a Cenaclului literar „Mihail Lungianu”.

Mă gândeam citind articolul-interviu, că omul acesta, care a îndurat atâtea, merită tot

respectul rucărenilor pentru ceea ce a făcut și face pentru comunitate și nu numai: consilier local, consilier județean, membru al celebrului cor din Rucăr, membru fondator și secretar al Cenaclului „Mihail Lungianu”, membru fondator al Clubului Epigramaștilor și Umoriștilor Musceleni - CEUM din Câmpulung Muscel, membru al comitetului de redacție al revistei muscelene ACIDava, implicat cu toată ființa în activitatea cultural-artistică, este demn de tot respectul semenilor săi. Toate acestea mă fac să cred că n-a trăit doar pentru el, ci mai ales pentru alții! Vi se pare un paradox? Mie, nu! Cine l-a cunoscut poate confirma spusele mele. Dacă se spune că veșnicia s-a născut la sat, nu e mai puțin adevărat că satul românesc, ca să dăinuie o cîie, are nevoie de oameni menea lui; depozitari de tradiții și obiceiuri, cu bun simț, ritori și mai ales OAMENI cu „O”.

Iată, voi divulga secretul pe care 99 din 100 de rucăreni îl știu: Cine nu-l cunoaște pe CORNEL STOIAN? Omul acesta este într-o continuă mișcare: când la Rucăr, la cenaclu sau la revista „Piatra Craiului”, când la Câmpulung la revista

„Carte de la ...Curtea Veche” sau la revista „ACIDava”, cochetând cu epigrama, sau la revista de istorie „Muscelul”, dacă nu, la Godeni, la prietenul lui – Constantin Agricola Miu. Cornel Stoian nu are timp să îmbătrânească! Pe el, munca îl întinerește și-i prelungește viața, atitudinea aceasta de „perpetuum mobile” însuflețit și parcă cu șapte vieți în el. Mie mi-a spus că el se va considera bătrân atunci când va avea mai multe amintiri decât planuri de viitor. Pe 29 decembrie 2015, Cornel va împlini 72 de ani! La Mulți Ani, dragă Cornel! Sunt onorat de faptul că m-ai tat printre prietenii tăi! La mulți ani și domniilor voastre, dragi musceleni! Un an nou fericit tuturor celor de pe aceste leaguri, unde un grup de minți luminate-scriitori, pictori, epigramaști, artiști cu diverse îndeletniciri, au făcut din Muscel o adevărată „ARCADIA”! Iar eu sunt mândru nevoie-mare că m-am născut și am trăit aici. Și eu am fost în ARCADIA!

**AVRĂMESCU
DAMIAN,
Mereni,
Constanța**

LAUDATIO

Sub genericul „Artă tradițională și spirituală românească”, curator neobositul Ioan Crăciun, director al Editurii *Ars Docendi* București, sâmbătă, 17 octombrie 2015 au expus, la Galeria *Arta* din Câmpulung, trei generații, în prezența unui public avizat și numeros: doamna Rodica Ivancu (modele de cusături românești pictate pe sticlă), Zizica Mihai Stoicescu, din Rucăr (artă populară religioasă, picturi și sculpturi în lemn) și elevii Cercului de pictură „Culoare și vis” din Corbeni, profesor Elena Stoica.

Astăzi, „*LAUDATIO - Rodica Ivancu*”. Priviți-o atent pe doamna culorilor. Priviți-i splendidul veșmânt național muscelean, care-i acoperă trupul deloc ostenit de truda deceniilor, parcă coboară din Piatra Craiului purtând cu dânsa frumusețea, gingășia și noblețea florilor de colț, adunate cu mîgală de pe stâncile lezerului și Păpușii. Priviți-o, parcă este doina dorurilor noastre, ce coboară în strai de sărbătoare de la stânele bacilor musceleni, să joace în poiană sârba și brâul nostru, hora musceleană, „*doi pași la stînga-ncetîșor/ și alții doi la dreapta lor*”.

N-au trecut nici doi ani de când am cunoscut-o pe stimatea doamnă Rodica Ivancu – *mamina* pentru cei care o îndrăgesc – și parcă o cunosc de când e lumea. S-a legat între noi o prietenie frățească, devenind confidenta și sfătuitoarea mea și, de multe ori, tămăduitoare a bolilor sufletești de care nimeni nu este scăpat. M-a atras sufle-

tul domniei sale, blând și melancolic, verticalitatea ce încă dăinuie și azi, la cei 28 de ani (citiți invers) ai dânsiei, m-a atras optimismul cu care privește lumea și viața și, mai ales, am fost fascinat de talentul domniei sale, descoperit la anii senectuții. Și cum să nu fii fascinat, impresionat, văzându-i pereții plini de icoane pe sticlă – altfel de sfinți – o Maică a Domnului care parcă stă să vorbească, un Iisus care privește cu milă și prețuire oamenii.

N-am putut să-mi stăpânesc emoția la prima vizită pe care am făcut-o la Câmpulung, în locuința de pe *Ana Doamna*, când mi-a spus, cu ochii umeziți de lacrimi: „*Dacă icoanele mele vă deschid o fereastră spre Cer când le priviți și vă roagă să vă rugați Celui pe care L-am reprezentat, atunci sufletul meu de modest iconar tresaltă de bucurie duhovnicească. Doamne, ajută-mă să Te vestesc lumii și în zilele ce vor urma!*” Cuvinte calde, dintr-o inimă caldă, către inimile calde ale iubitorilor de Dumnezeu, ale celor care ridică Dumnezeirii rugă fierbinți, slăvind pe Atotputernicul întru Lumina și Binele acestui pământ binecuvântat.

După expozițiile cu genericul „Un prânz de taină duhovnicesc”, „Biserica din suflete de copil”, „Petale de lumină”, iată astăzi o nouă expoziție, sub genericul Artă populară și artă spirituală”. Expune aici 22 de piese, artă populară, motive naționale românești, de pe ii, fote, scoarțe, ștergare, carpete, toate de o frumusețe rară.

Nu pot încheia alocuțiunea fără să amintesc cuvintele Preaînaltului Părinte Calinic: „*Doamna Rodica Ivancu, numai suflet de bucurie. arată în imagini pe sticlă Rugăciunea Domnească „Tatăl nostru”, ocrotită fiind și privegheată de privirile Maicii Domnului*”.

Pentru talentul și osteneala domniei sale, Fundația „Petre Ionescu Muscel” din Domnești, Clubul Iubitorilor de Cultură Curtea de Argeș, Asociația de Vexilologie din România oferă, alături de întreaga stimă, prețuire și admirație, Diploma *In Honorem*, neostenitei întru Lumina Muscelului, doamna Rodica Ivancu căreia, în acest context, îi urăm „La mulți și sănătoși ani”, pentru că pe 8 octombrie a „strâns toamnă după toamnă”, ajungând la cea de-a optzeci și doua.

Alături de neobosiții Nelu Constantin, Liviu Cioacă, Constantin Agricola Miu, Mihai Epure, Cornel Stoian, Maria Răduț, dr. Iliescu și mulți alți musceleni, veți rămâne, stimată doamnă Rodica Ivancu, în istoria Muscelului nostru drag, ca o rază de lumină, talent și înțelepciune.

Cuvintele pline de sensibilitate de pe Diploma *In Honorem* oferită de Fundația „Petre Ionescu Muscel”, Clubul Iubitorilor de Cultură din Curtea de Argeș și Asociația de Vexilologie, au făcut să vibreze sufletele asistenței.

- Va urma -

Prof. Ion C. Hiru
Domnești de Muscel

LECȚIE DE ISTORIE

Dregătoriile

Deși nu-s istoric, m-am aplecat cu multă prețuire și adânc respect asupra paginilor istoriei noastre, deseori zbu-ciumate, scriind lucrări inspirate din izvorul nesecat, când limpede, când tulbure, țâșnit din străfundurile celor două milenii păzite cu strășnicie de mari și înțelepți bărbați, luptători pentru păstrarea identității noastre naționale, a limbii noastre cea română, lăsată moștenire de strămoși. Am încercat, nu știu cât am reușit, să consolidez în mintea și inimile generațiilor actuale, istoria pământului românesc al Transilvaniei și să explic de ce trebuie să-l apărăm cu sfințenie.

Am scris o lucrare cu patru capitole, istoria lui Petru Vodă Cercel, mai puțin cunoscută, a fratelui său mai mic, Mihai, devenit domn sub denumirea de Viteazul, despre Tudoran Vlădescu, egumenul Teodosie Aninoșanu, precum și alte scrieri adresate, în primul rând, unor generații care au uitat intenționat sau nu au știut nicio-dată că avem obligația civică să ne cunoaștem istoria pentru a ne putea clădi un viitor frumos, trebuie să știm de unde venim ca să știm unde mergem.

Istoricii pomenesc în scrierile lor despre pârcălabi, vistiernici, paharnici și alți dregători, lingviștii vorbesc despre arhaisme, cuvintele vechi nefolosite azi decât de către scriitori în opere istorice pentru a crea

atmosfera vremurilor trecute. Chiar profesorii de limba română amintesc la clasă drept arhaisme numele unor dregători, fără să le poată da explicațiile de rigoare. Acesta este scopul lucrării de față, inspirată din al treilea volum al operei lui Xenopol¹, unde acesta explică cu minuțiozitate termenii denumind dregătorii din Țările Române.

Boieriile, cum le numește Xenopol, adică dregătoriile au fost organizate după întemeierea Țărilor Române, când statele românești și-au sporit afacerile și teritoriile, născându-se nevoia unor îndeletniciri speciale care să se ocupe cu treburile țării. S-au ivit *boieriile*, dregătoriile, fiecare corespunzând unui domeniu. Xenopol spune că sistemul dregătoriilor române este de origine slavă, bulgară, și a apărut după întemeierea principatelor. Există în documente cuvântul *lo*, care precede numele voievodului și care vine de la *Ioan*, în latină *Iohannes*. Pare a fi împrumutat de la bulgari, moștenit de la vestitul *Ioniță*, primul lor împărat. Dar dregătoriile muntene și moldovene, după ce împrumută de la bulgari, creează denumiri proprii ale slujbelor sau împrumută și de la alte popoare.

Banul. În Muntenia era administratorul banatului Craiovei, a cărui putere se întindea de la Turnu Severin până la Olt. Dregătoria poate fusese de mult timp, găsită de descălecător și păstrată, deoarece banul Basarab, cum amintește Xenopol, apare într-o cronică persană, pe la 1241, înainte cu cincizeci de ani de descălecare. (Cuvântul „ban” este de origine slavă și înseamnă „ocârmuitor”).

Logofătul. Conduce o dregătorie împrumutată de la bulgari, folosindu-se termenul mai întâi în Muntenia. Logofătul era un mare dregător, făcea parte din Sfatul domnesc, conducea Cancelaria domnească, se ocupa cu întocmirea hrisoavelor domnești, pe care voievodul își punea pecetea. (Cuvântul „logo-făt” se pare că provine din neogrecescul „logothetis”).

Vornicul. La început era unul singur, apoi în Moldova erau trei, cel mai mare fiind al Sucevei. Grigore Ureche pomeneste de acesta ca fiind „judecător mare în acele părți”. Deci vornicul era autoritatea judecătorească supremă și cel care supraveghea Curtea domnească și treburile interne ale țării. (Numele vine din slavo-bulgarul „dvoriniku”, de la „dvor”, care însemna „Curte”).

Postelnicul. Era mareșalul, prefectul suprem al Curții, la începuturi fiind cel ce avea în grijă camera de dormit a domnitorului, apoi era cel

¹ A. D. Xenopol, „Istoria românilor din Dacia Traiana”, Ed. Saeculum, Colecția „Dacia Sacra”, vol. II-III, 512 pag., 2014.

care organiza audiențele. Cronicarul Miron Costin spune în cronica sa că acest cuvânt, *postelnic*, vine de la „postelja” (pat), deci acest dregător putea intra în orice moment în dormitorul domnitorului, chiar și fără să fie chemat. Mai târziu, *postelnicul* a devenit ministru de externe, întrucât problemele se înmulțiseră și unele nu sufereau amânare, deci *postelnicul*, intra oricând la domn să le discute. (Cuvântul „*postelnic*” vine din slavul „*postelniku*”).

Vistiernicul. Era cel care se îngrijea de vistieria țării, primea încasările și verifica cheltuirea banilor. (Cuvântul „*vistiernic*” vine din slavul „*vistijarniku*”).

Paharnicul. Era dregătorul care se îngrijea de pivnițele și viile domnești și turna băutura la masa domnitorului, nu înainte de a o gusta pentru a se convinge că nu e otrăvită. (Cuvântul din care provine e din slava veche: „*pahariniku*”).

Stolnicul. Dregător care purta grija meselor domnești, fiind șeful bucătarilor, al pescarilor și grădinarelor; la fel ca *paharnicul*, trebuia să guste primul din bucate. (Termenul vine tot din slavă: „*stoliniku*”).

Clucerul. Era mareșalul, prefectul Curții. El controla cămările domnești, unde se țineau legumele, untul, miera, sarea etc., purtând mereu cu el cheile cămărilor. (Cuvântul

„*clucer*” vine din slavo-bulgarul „*kliučari*”).

Jitnicerul. Dregătorul care avea în grijă magaziile de grâne ale Curții domnești. (Cuvântul vine din slavă, de la „*zitnica*” – grânar).

Comisul. Mare dregător care avea în grijă grajdurile, caii, uneltele de călărit ale domnitorului. (Termenul vine din neogrecescul „*komis*”).

Pârcălabul. Dregători ce mai târziu s-au numit ispravnici (azi, prefecți) și care erau puși în fruntea unei cetăți, a unui ținut, având atribuții militare, administrative și judecătorești. În unele ținuturi românești, *pârcălabul* purta numele de *staroste* (din slavonul „*starosti*” – bătrân). În Moldova existau *starostiile* Cernăuțiului, Cotnariului și Putnei. (Termenul vine din maghiarul „*porkolab*”).

Existau, în Țările Române, dregătorii împrumutate de la alte popoare:

Serdarul. Era comandant de oaste, mai ales al călărimii. La moldoveni, capul armatei se numea *hatman*, termen împrumutat de la cazaci. (Cuvântul vine din turcescul „*serdar*”).

Medelnicerul. Titlu dat boierului care îi turna domnitorului apă ca să se spele pe mâini și care servea bucatele la masă. (Termenul vine de la maghiarul „*medeneze*” – lighean).

Aga. Comandantul pedestrilor însărcinați cu paza unui oraș de reședință, ulterior

șeful agiei, se îngrijea de siguranța publică. (Termenul provine din turcescul „*aga*”).

Ciohodarul. Dregătorie împrumutată de la turci; *ciohodarul* era un boier desemnat să aibă în grijă încălțăminte domnitorului. (Cuvântul vine din turcescul „*çuhadar*”).

Șătrarul. Era boierul care avea în pază corturile unei tabere de oști, precum și artileria. (Cuvântul este format prin sufixare: „*șatră* + -ar”).

Armașul. Era dregătorul ce avea în pază temnițele domnești și se ocupa de îndeplinirea execuțiilor. (Termenul este format prin sufixare: „*armă* + -aș”).

Spătarul. Era dregătorul de la Curtea domnească care purta, la ceremonii, sabia și buzduganul domnului; *mare spătar* - comandant suprem al armatei țării în lipsa domnului. (Cuvântul provine din neogrecescul „*spathários*”).

Am încercat să prezint denumirile dregătorilor din Țările Române, unele împrumutate din slavă, turcă, maghiară, germană, altele de origine pur românească, termeni ce azi au devenit arhaisme. Am considerat că este bine ca aceste denumiri arhaice să fie cunoscute, ele făcând parte din istoria neamului românesc.

Prof. Ion C. Hiru
Domnești de Muscel

TRISTĂ DUMINICĂ, FRUMOASĂ...

„Doamne, vino, Doamne,

Să vezi ce-a mai rămas din oameni.”

(Valeriu Sterian)

Zile de doliu pentru România. Într-un club bucureștean și-au găsit sfârșitul douăzeci și șase de tineri, arși într-un incendiu devastator. Spitalele s-au dovedit neîncăpătoare pentru sutele de arși, unii în stare gravă. Zile de lacrimi peste România cernită, care au continuat și, din păcate, vor continua, numărul celor dispăruți ridicându-se la șazececi și trei de tineri. odihnească-i Dumnezeu în pace! Un sfârșit de octombrie de o frumusețe rară, dar foarte trist. Deși era mijloc de toamnă, Dumnezeu a hărăzit zona Muscelului și Argeșului, și nu numai, cu zile frumoase, calde, însorite, scăldate de blândețea razelor soarelui, ce semănau a fi ale unui splendid sfârșit de august, ca în plină vară. Un octombrie nemaipomenit. Bobocii trandafirilor explodau, mugurii liliacului voiau să înflorească a doua oară, iar magnoliile au înflorit deja pentru a treia oară.

Era o după-amiază de duminică, tristă, dar așa de frumoasă încât nu merita să stăm închiși în casă. Plecăm, dar unde să plecăm? Unde poate fi mai multă liniște, împăcare, decât în grădina raiului pământean, în care, nu pentru prima oară, ne-am găsit liniștea sufletului, înălțând rugă lui Dumnezeu pentru binele și sănătatea noastră, a semenilor, a țării noastre, aflată într-un îngrozitor impas istoric, trecând prin momente îndoliate. Mergem la Mănăstirea Aninoasa, din satul ce-și trage numele de la acei arbori ce cresc în locuri umede, aninii (arinii), ce acoperă cu umbra lor lunca Râului Bratie. Urcăm Dealul Perișorului, coborâm panta de la Crucea Slănicului și, înainte să trecem podul, o luăm la dreapta, paralel cu albia râului, intrăm în Aninoasa, iar undeva, la stânga drumului, se vede ascunsă între ziduri groase de cetate, Mănăstirea Aninoasa, acum loc de rugă pentru cei urcați la cele veșnice, rugă pentru cei care, în chinuri, zac în spitalele bucureștene și din străinătate, în urma devastatorului incendiu.

Prin secolul al XVII-lea, satul Aninoasa, la fel ca Vlădești, a fost stăpânit de boierii Vlădești, deținători ai unor imense moșii în Muscel, Argeș, Teleorman, Vlașca și Dâmbovița, așa cum arată un hrisov, datat 17 aprilie 1660, din timpul domnitorului Gheorghe Ghica. Pe malul stâng al Bratiei care udă zăvoaiele de anini, a așezat o frumoasă biserică, la 1677, marele clucer Tudoran Vlădescu, nepotul de frate al vistiernicului Pârvu (care, în 1656, zidise și el, împreună cu soția sa Anca și „cuconii dumneilor”, o biserică). Pârvu Vlădescu, unchiul lui Tudoran, la numai doi ani de la înălțarea casei Domnului, a fost „tăiat”, la Gura Teleajenului, din porunca domnitorului Mihnea, osemintele fiindu-i aduse de către soția sa, Anca, la biserica ce o ctitorise.

Mitropolitul Neofit I al Ungro-Vlahiei relatează, pe la 1746, faptul că se afla aici, la Aninoasa, o bisericuță mică. În pisania reprodușă de acest ierarh se arată că Mănăstirea Aninoasa a fost zidită de „Tudoran Aninoșanu vel clucer, care pe urmă s'au și călugărit (...) el avea casele acolea și o bisericuță mică”². Alexandra, din neamul boierilor Crețulești, nevasta lui Tudoran, nu a mai apucat să vadă terminat sfântul lăcaș, urcându-se la Ceruri și fiind îngropată în partea dreaptă a bisericii. Soțul ei, marele clucer Tudoran Vlădescu, după moartea ei, s-a călugărit, luându-și numele de Teodosie și a transformat biserica în mănăstire de călugări.

Am parcat mașina în locul special amenajat din fața mănăstirii și, dacă nu ne-ar fi apărut în fața ochilor clopotnița și paraclisul, am fi putut zice că intrăm într-o cetate³, cu ziduri

înalte, groase de aproape doi metri, din piatră și cărămidă. Ușile mari, grele, din lemn masiv, așezate sub bolta clopotniței, au o înălțime de circa zece metri. Două clopote mari, unul dăruit de mitropolitul Daniil, stau în clopotnița cu frumosul ei pridvor, susținut de patru stâlpi. Sunt douăzeci de trepte pe care le urci la clopotele ce au un sunet aparte, făcând să vibreze întreaga vale a Bratiei, străjuită de anini. Lângă clopotnița se pot vedea ruinele caselor zidite de mitropolitul Daniil, clădiri sub care se aflau două pivnițe cu bolți din zid.

Curtea mănăstirii, o grădină a raiului pământean, împodobită cu flori de tot felul, de toate culorile. Ici-acolo, băncuțe pe care credincioșii veniți la rugăciune își odihnesc fizicul și sufletul, în această liniște pioasă, în tăcerea adâncă ce pare că nu vrea să deranjeze istoria lăcașului, să nu întrerupă tihna odihnei ctitorului, jupan Tudoran, vel agă, zugrăvit în dreapta ușii de la intrarea în biserică, ținând în mână stângă macheta mănăstirii, iar mână dreaptă pe capul copilului său, Radu. Lângă ctitor, soția sa Alexandra. Iată cum îl descrie preotul Ioan Răuțescu:

„E plăcut la înfățișare, potrivea de stat, cu barba mică, căruntă, și îmbrăcat în antieriu și giubea imblănită cu piei albe. Alături, mai la dreapta, soția sa, jupâneasa Alexandra, având îmbrăcămintea la fel ca celelalte soții de boieri din acel timp. Capul îi e acoperit. În jurul lor se văd unsprezece copii, patru băieți și șapte fete.”⁴ Aceasta este încă o enigmă. Ai cui au fost cei unsprezece copii? Apare în frescă și fiica lor, cuconița Preda, toate aceste nume apărând în pomelnicul Mănăstirii Câmpulung, la care a fost închinată Aninoasa, după zidire. Probabil că cei unsprezece copii erau atât ai lui Tudoran, cât și nepoții lui, copiii fiicei lui, Preda. Se pare că toți

² Conform celor scrise de părintele Ioan Răuțescu, care îl citează pe Ghenadie Enăceanu, în „Biserica Ortodoxă Română”, anul III, nr. 5, pag. 117.

³ Mănăstirea Aninoasa este singurul lăcaș din zona Argeșului și Muscelului cu aspect de fortificație.

⁴ I. Răuțescu, *Monografia Mănăstirii Aninoasa*, Tipografia și librăria Gheorghe N. Vlădescu, Câmpulung Muscel, 1993.

au murit înainte să împlinească vârsta de douăzeci de ani.

Timp de șapte ani, adică între 1723 și 1730, cu cheltuiala mitropolitului Daniil, se aduc îmbunătățiri construcțiilor și bisericii. Multă sudoare a curs, mai ales la zidurile de cetate. Muncă grea, trudă mare, așa încât s-a pomenit din generație în generație cum ziditorii au vrut să fugă în Ardeal, conduși de călăuze tocmite. Dar n-au reușit. Așa că au rămas acolo, să construiască o istorie, o carte de înțelepciune, ce va dăinui peste veacuri, carte nepieritoare, pe coperta căreia se află o minunată mănăstire, înconjurată de ziduri pe care nici timpul, nici vânturile sau ploile, nici hoardele vrăjmașe nu au putut să le învingă sau să le aducă stricăciuni. În primul rând, a apărut-o iubirea de Dumnezeu, iubirea oamenilor, iubirea de glia strămoșească, căci adevăr spune Mihai Eminescu în „Scrisoarea a III-a”: „(...) *dară iubirea de moșie e un zid*.”

Zidul împrejmuitor este prevăzut cu ferestruici mici, unde călugării stăteau de pază și atunci când zăreau dușmani, dădeau de știre, ascundeau lucrurile de preț în gropnițele din curte, zidite cu bolți de cărămidă, una dintre pivnițe având un tunel de legătură cu pădurea din jur, unde călugării se ascundeau până trecea primejdia. Biserica, cu o lungime de 26 metri și o lățime de 8,66 metri, are turlele de 12 metri, câte trei ferestre la apus și răsărit și una în altar. Pridvorul se sprijină pe șase stâlpi și a fost zidit sub supraveghearea mitropolitului Daniil. Forma bisericii este în stilul celor muntenesti, cu pridvor pe stâlpi, pronaos mic, naosul mai mare și altarul rotund. În dreapta pronaosului odihnește Alexandra, soția ctitorului. Se pot observa și alte pietre tombale sub care odihnesc rudele lui Tudoran. Clădirile din jurul bisericii sunt în stil brâncovenesc.

La cutremurul din ianuarie 1838, tâmpla bisericii a căzut și, tot în același an, s-a făcut alta, s-a zugrăvit⁵,

totul pe cheltuiala logofătului Daniil. Icoane vechi pe lemn, sfeșnice împărătești lucrate din lemn, trei vulturi cu câte două capete și aripile întinse, sculpturi care ne duc cu gândul la strădania enoriașilor de a împodobi Casa Domnului. Egumenul Dionisie a dăruit icoane îmbrăcate în argint și aur, una dintre ele, pe la 1894, a fost furată, dar găsită apoi la Pitești de către preotul Nicolae Mihai, tocmai când hoțul căuta să o vândă.

Interesante sunt patru tablouri ce au fost tălmăcite după cum urmează: horele femeiești simbolizează ispitele lumești; frații, amenințați de îngeri cu săbiile, simbolizează călugării care-și calcă legământul, iar cei ce merg la biserică sunt monahii care-și fac cu sfințenie datoria. Deasupra ușii, Adam și Eva, Judecata de Apoi, iar jos, în dreapta, tabloul cu tăierea pruncilor din porunca lui Irod. Lângă ușă e zugrăvit proorocul Moise, iar deasupra, șase apostoli, cete de sfinți și mucenici, grădina Raiului împrejmuată cu ziduri. În bolta pridvorului putem vedea chipul Mântuitorului Hristos. Sunt zugrăvite chinurile unor prooroci și sfinți, minunea săturării mulțimii, în pustiu, cu cinci pâini și doi pești. La intrare, un tablou interesant, pilda cu Inorogul din romanul religios „Varlaam și Ioasaf”. Nu lipsește tabloul proorocului Iona, cel pe care l-a înghițit marea pentru că a călcat porunca divină.

După ce am sărutat icoanele și ne-am rugat pentru tinerii ce și-au găsit sfârșitul în tragicul incendiu de la Clubul „Colectiv”, în număr de 26, pentru cei 37 care au murit în spitale, acum, după o lună, când scriu această lucrare, cu durere în suflet am părăsit bisericuța din curtea mănăstirii, așezându-ne pentru câteva clipe de meditație și liniște pe una din băncuțele din mijlocul raiului pământean, între covoarele de flori multicolore, îngrijite cu mîgală de mâinile harnice ale măicuțelor care acum se pregăteau de vecernie.

Și dacă Mănăstirea Aninoasa are astăzi înfățișarea ireproșabilă pe care i-o admiră atâta lume, totul se datorează, în primul rând, părintelui duhovnic, protosinghelul Clement

Păunescu care, din zori și până-n noapte, mereu cu Dumnezeu în suflet, gospodărește averea mănăstirilor Slănic și Aninoasa, transformându-le în edenuri pământești, în adevărate lăcașuri de rugăciune, liniște și pace sufletească. Prin hărnicia măicuțelor, produsele *bio* puse la dispoziția credincioșilor prin magazinul de la intrare, sunt diversificate: cașcaval, dulceturi, sucuri naturale, miere, toate provenite din micro-ferma, livezile și stupinele de pe lângă mănăstire unde, ca niște albinuțe, evlavioasele măicuțe își desfășoară, în credință și curățenie ireproșabilă, activitățile, supervizate de întâiul propovăduitor al învățăturilor Domnului, părintele atât de îndrăgit, primul gospodar al bunelor orânduiri ale Mănăstirii Aninoasa și a Slănicului, monahul Clement.

Liniștea mănăstirii este spartă de dangătul clopotelor din clopotnița de la intrare. Anunțau vecernia. Măicuțele ies, una câte una, din chiliile lor, frumos și îngrijit înveșmântate, lăsând în urma lor mirosul sfânt de smirnă. Clopotele continuă să mângâie cu dangătul lor văzduhul, făcând să vibreze întreaga vale a Bratiei, umplând cu vibrațiile bronzului imensa curte cu flori a mănăstirii. Călugărițele se grăbesc la slujba vecerniei, unde se vor ruga în genunchi, cu sufletele mistuite de durere, pentru odihna veșnică a tinerilor cuprinși de flăcările mistuitoare. Dintr-o dată clopotele au tăcut, liniștea s-a așternut peste mănăstire. Se aud acum, din bisericuță, vocile divine ale măicuțelor, înălțând Celui de Sus rugă pentru iertare, înțelepciune, luminare și dragoste între oameni.

Pătruși de această liniște, n-am scos un cuvânt. Ne simțeam mai ușori, mai înțelegători, mai buni, avându-l în inimi pe Dumnezeu, apărătorul și ocrotitorul sufletelor noastre. Ne picurau în auz melodioasele voci ale măicuțelor ce înălțau Divinității rugă și cântece pentru acest popor.

Prof. Ion. C. Hiru
Domnești de Muscel

⁵ În biserica veche se păstrează și astăzi porțiuni întinse din pictura originală, făcută de Părvu Mutu.

INTERVIU BOGDAN LUNGIANU

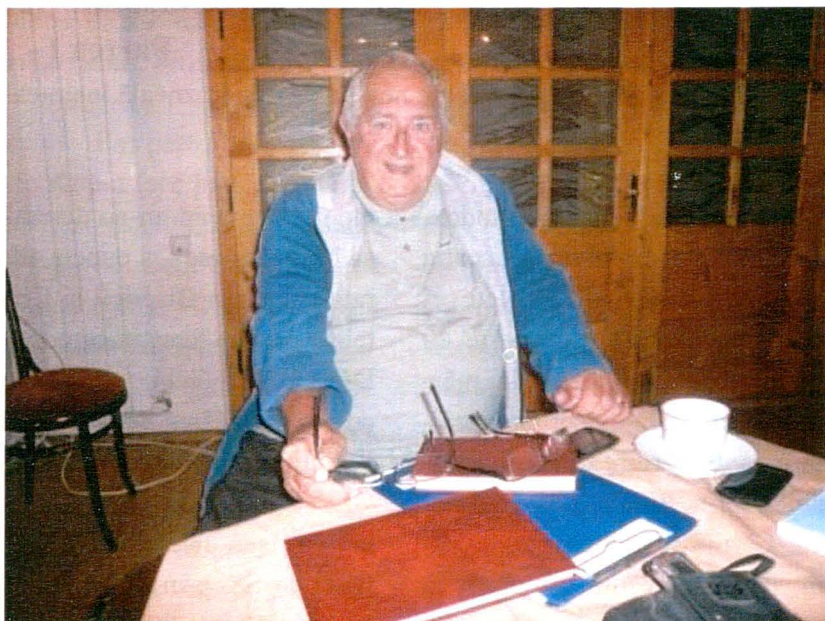
Întotdeauna un mare spirit, lăsat pradă uitării, pe nedrept, găsește o cale să revină, să spună lumii ce are de spus, să-și împlinească destinul cultural spiritual, mai ales atunci când nu mai pare a mai avea nici o șansă să se manifeste. Astfel s-a întâmplat cu scriitorul rucărean Mihail Lungianu, al cărui spirit a renăscut după aproape jumătate de veac, în cadrul cenaclului care-i poartă numele.

Readucerea în prezent a moștenirii sale literare, și culturale, se datorează și nepotului său Bogdan Lungianu, care a avut amabilitatea să spună povestea vieții bunicului său într-o convorbire plină de farmec, împreună cu subsemnatul și Cornel Stoian, secretarul cenaclului, care are o relație deosebită cu domnul Bogdan Lungianu și care a făcut demersurile necesare acestui interviu.

„Eu aproape că nu sunt nimic față de ce au fost cei dinaintea mea”.

V.T. Vom vorbi despre dumneavoastră, și am să vă rog să-mi spuneți, cine sunteți dumneavoastră domnule Bogdan Lungianu.

B.L. Eu aproape că nu sunt nimic față de ce au fost cei dinaintea mea. Am avut șansa să mă nasc într-o familie în care părinții erau salariații Băncii Naționale. Și când am deschis și eu

ochii mai mult, și am ajuns la clasa a V-a, a VII-a mi-am cunoscut din toate punctele de vedere bunicii, bunica, bunicele și bunicul, că din partea mamei bunicul era tot medic asta m-a făcut să mă duc mereu pe la ei să stau de vorbă, și să știți că am câștigat bani. O parte din copilărie am vrut să devin finanțist.

Când voiau mama și tata să mă ia acasă, spuneam nu ca eu mai rămân vreo două-trei zile la bunicul că mai am să câștig încă un leu și cinzeci de bani sau și treișopt de bani depinde cât, ca să fac o sumă rotundă ca să pot să cumpăr un rolfilm ca să pot face poze, chiar mă pasionau pozele. Da, da foarte frumos.

Îl ajutam pe bunicul foarte mult la lucrările pe care le avea pentru că el obișnuia ca în cadrul unei scrieri, anumite cuvinte care erau neaoș românești, arhaisme sau

cuvinte care nu prea se foloseau, să le scrie oblic și atunci trebuia făcut un dosar, iar la sfârșit puse în ordine alfabetică, dar toate cuvintele și aruncat cuvântul oblic. Vezi glosar jos și găseai cuvântul ce reprezenta.

Și treaba asta la un roman ce avea el de făcut o carte sau astea, lucram și eu cam o lună de zile, că trebuia să potrivesc cuvintele cu ordinea cronologică a lui și apărea ca un dicționar, și îmi dădea o sută de lei.

V.T. Bani serioși pentru vremea aceea !

Bani extraordinari de buni și de frumoși și mai rotunjam veniturile copilăriei când mă trimitea cu bunicul la piață el rămânea la poalele Mitropoliei unde era un părculeț foarte frumos și rămânea pe bancă și mai făcea notări, scrieri, la alte ediții trecute unde au apărut modificări, greșeli.

BISERICA ȘI CREDINȚA CREȘTIN ORTODOXĂ

O voce la glasul lumii "tăcute"

- Partea I -

"Pentru a fi creștin omul are nevoie de o îndrăzneală înaintea căreia pălesc toate celelalte îndrăzneli."

Arhimandridul Sofronie

Ca medic creștin ortodox, cu puterea exemplului și educația primită de la părinții mei, cu cei șase ani de facultate și peste 40 de ani de practică medicală, mărturisesc cu toată sinceritatea trăirea mea de dăruire totală, nepuizabilă, prin Pronia Lui Dumnezeu, Căruia îi mulțumesc, că m-am născut creștin ortodox, că înaintașii mei sunt creștini ortodocși de sute de ani, iar eu creștin practicant.

"BISERICA noastră are acum, 2000 de ani vechime și din acest motiv Ortodoxia, Biserica Apostolică și a Sfinților Părinți, este considerată Singura Biserică Sfântă Catolică (Universală) și Apostolică. Religia noastră creștin-ortodoxă a fost fondată în anul 33 de către ISUS HRISTOS, FIUL LUI DUMNEZEU;

- nu s-a schimbat nimic din acel moment – Aceasta este cea mai importantă moștenire pe care putem să o transmitem tinerilor acestui nou mileniu."

Prof. Dr. Miltiades

Efthimioiu

Ea se roagă atât pentru cei botezați în Sfântul Duh, cât și pentru catehumeni.

Umilințele și defăimările ce se aduc bisericii noastre, din partea unor creștini sau ateï, care confundă Sfânta Biserică cu unii slujitori ai ei, mai puțin vrednici sau chiar iresponsabili de

menirea ce o au, m-au determinat să "îndrăznesc", a puncta adevărata valoare a Bisericii și Credinței noastre creștin-ortodoxe - Dreapta Credință – prin citate culese din Sfânta Scriptură, Sfinți Părinți, mari duhovnici și teologi.

Cunoaștem că, Mântuitorul nostru Isus Hristos a întemeiat Biserica Sa, prin însăși jertfa Sa pe Cruce(Fapte 20,28) și Învierea din morți a făcut-o văzută în a cincizecea zi după Învierea Sa, la Cinzecime sau Rusalii, când a trimis pe Duhul Sfânt în chip de limbi ca de foc asupra Sfinților Săi, ucenici și apostoli, care prin cuvântul propovăduirii lor,

au organizat și întărit prima Obște de credincioși. (Fapte 1, 8; 2, 41-44); deci descoperirea dumnezeiască ne arată că Mântuitorul este Capul Bisericii, iar Biserica este trupul Lui.

Sfânta tradiție susține de la început că Hristos este Capul Bisericii, iar aceasta este trupul Lui, adică Semnul văzut al mântuirii noastre, adică al Întrupării FIULUI LUI DUMNEZEU; Biserica fiind dumnezeiască și omenească asemenea lui ISUS HRISTOS, iar noi ne facem membrii Ei prin harul Sfințelor Taine, îndeosebi prin Sfântul Botez și prin Sfânta Împărtășanie.

Credem în Biserică pentru că ne unește cu DUMNEZEU, pentru că în ea se află neîncetat

HRISTOS ȘI SFÂNTUL DUH și pentru că ea nu greșeste, fiind infailibilă, ne pregătește și ne mijlocește mântuirea.

"Luați Duh Sfânt: căroră le veți ierta păcatele le vor fi iertate, căroră le veți ține, vor fi ținute."(Ioan 20, 22-23).

Cuvântul biserică în Sfânta Scriptură, noi creștinii ortodocși din Biserica Dreptmăritoare a LUI HRISTOS, îl înțelegem în trei feluri:

4. Biserica, ca ierarhie superioară cu:

- păstrarea în totalitate a învățăturilor evangheliei;
- împărțirea și acordarea slujbelor bisericești;
- așezarea adunărilor religioase;
- darea de milostenie;
- catehizarea și îndreptarea păcătoșilor;
- excomunicarea păcătoșilor nesupuși Bisericii;
- zidirea sufletească a credincioșilor;
- organizarea ritualului și a buneï orânduïeli, a serviciului dumnezeiesc;
- oprirea femeilor de a învăța în biserică;
- catehizarea credincioșilor în privința datoriei lor de a supune legiurilor Bisericii.

5. Biserica ca totalitate a credincioșilor, reprezintă totali-

tatea credincioșilor care au - dreapta credință - din toate popoarele pământului, mădulele ce au Cap pe Însuși Hristos.

6. Biserica – lăcaș de închinare, este clădirea cu numele de biserică, în care se adună creștinii ortodocși la cultul divin public, în acest înțeles înlocuind templul Vechiului Testament; Însuși Dumnezeu a poruncit să I se facă lăcașul de închinare.

**Alte mărturii temeinice din
Biblie, despre Biserica
noastră Dreptmăritoare:**

- Biserica Lui Hristos este una, fiindcă Unul este Întemeietorul și Capul ei;
- Biserica este Sfântă, pentru că Întemeietorul ei este Sfânt și Izvorul sfințeniei noastre;
- Biserica este sobornicească (universală) pentru că are menirea de a se întinde peste toate neamurile;
- Biserica este apostolică, zidită pe temelia apostolilor, răspândită în lume, după norme rânduite de ei; preoția ei are continuitate apostolică, neîntreruptă de la Sfinții Apostoli până astăzi.

Are două părți: una văzută (a celor vii) și alta cerească (a celor morți), ambele având același Cap, pe IISUS HRISTOS.

Biserica văzută, se mai numește Biserica Luptătoare, fiindcă membrii ei, se luptă cu puterile vrăjmașe ale răului.

Biserica cerească sau a Sfinților, se mai numește Biserica Triumfătoare (biruitoare) fiindcă membrii ei au încetat lupta cu puterile răului, biruindu-le.

Biserica luptătoare se compune din: păstoriți și păstori; din ea nu pot face parte: sectanții, ereticii, schismaticii și apostatii, care s-au despărțit de bună voie de Biserica LUI HRISTOS și nu se mai luptă după lege. Dar mărturiile Sfintei Scripturi afirmă că, din Biserica lui Dumnezeu fac parte și cei buni și cei răi, în țarina lui Dumnezeu se găsesc vase de cinste și de necinste, grâu și neghină până la seceriș, care este sfârșitul veacurilor (Matei 13, 24 – 30) și abia atunci va fi aleasă neghina de grâu.

Biserica este ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU pe pământ, este asemenea năvodului care prinde și pești buni și răi și care abia la sfârșitul veacurilor vor fi aleși. În această turmă a lui HRISTOS sunt și capre, care abia la "Judecata de Apoi" se vor alege.

HRISTOS, Păstorul Cel Bun, aduce în Staulul Său, oaia cea rătăcită, căci Fiul Omului a venit să mântuiască pe cel pierdut; Mântuitorul nu a venit să cheme pe ce drepti ci pe cei păcătoși la pocăință, (Luca 5, 30-32).

Voi încheia cu un citat al d-lui Prof. Dr. și teolog Pavel Chirilă – Centrul Medical Naturalia:

"Eu cred că Alexandru Gusev – citat de Felmy – că Bise-

rica nu a suportat nicio schismă, ci doar a îndepărtat – dureros – mădulele care nu au lucrat sinergic cu Trupul. Când merg duminica la Sfânta Liturghie sunt bucuros că mă rog cum se rugau primii creștini și că primii creștini se rugau cum mă rog eu.

Hristos S-a întrupat, S-a jertfit și S-a înălțat la cer, oferindu-ne ca dar în chip neîntrerupt **taina vindecării**, adică lucrarea nesfârșită a libertății, pocăinței și iubirii. Prezent în Euharistie, ca leac nemuritor, El nu ne-a părăsit niciodată. Pentru aceasta sunt ortodox și nu pot fi altfel.

Trupul este vindecabil sau nu; sufletul este întotdeauna vindecabil, atâta timp cât este în trup.

Medicul și bolnavul creștini experiază un adevăr incontestabil: **vindecarea este un proces continuu...**

În conceptul de medicină creștină, actul medical este un act eclesial.

Biserica este un Spital, nu este un tribunal. În Biserică există oameni de diferite vârste duhovnicești: cei ce sunt în curs de vindecare și cei ce s-au vindecat. Ei sunt în drum spre **ÎMPĂRĂȚIE – locul și timpul unde nici plângere nici strigăt, nici durere nu vor mai fi."**

*Dr. Antoneta – Gabriela –
Anghelina Colț
Câmpulung*

ION MĂRZAC

Poezii-din volumul II/2015 „Patima Vântului Străveziu”

Ceasornicul

Aș putea să detest această eternă și infernală mașinărie.
aș putea să-l ignor ori să-l implor pe vretnicul inventator-
dar, poate, mai bine iscodea al nemuririi mistic izvor
ori abisurile fericirii să se bucur lumea, veșnic, de bogăție –

aș putea să înfrunt limbile-i înfipite în sufletu-mi nevinovat,
dar mă tem, că toți voievozii și oștenii, de bătăliile următoare-
le voi iubi, totuși, ca pe florile sakurei, pururi nemuritoare,
le voi birui, poate, în Pantheon ca ultimul poet zeifica.

Crâncena luptă

Eu de mult nu mai vreau să servesc prânzul în bucătărie
ori cina, într-o cârciumă cu grădină și lăutari, până dimineața,
ori micul dejun pe unde mă prinde, ca pe vodă, neodihna...

de aceea, m-am hotărât să închiriez o cafenea în vârful Everestu-
lui

ori o colibă în insula aceea nedescoperită de viitorul Darwin,
ori o plajă la poalele ultimului ghețar al Atlantidei...

de aceea, m-am hotărât să învăț limbile tuturor necuvântatelor,
de aceea, m-am hotărât să scap cât mai repede și de umbra mea,
de aceea, port o gâlceavă neîntreruptă cu toți inorogii neamului..

de aceea, aștept să văd în fiecare măcelar, un urmaș al Eminului ,
de aceea, sunt convins că voi muri tragic în cruncena luptă cu
spiritual,
de aceea, v-am lăsat moștenire soclul viitoarei statui din peșteră.

Constantine, Constantine...

Lui Constantin Brâncoveanu

Constantine, Constantine, ramură de mărăcină
în galate musulmane, suflet alb și dor albastru,
plânge patima-ți în mine, plânge gândul de sihastru,
trupu-ți plânge, de durere, pentru viețile creștine-

Constantine, Constantine, zeu în vetre carpatine,
os de sfânt și de boier peste vremuri și hotare,
sărut inima-ți și ochii, sărut visul tău cel mare,
sărut neamul și moșia și-ale tale vii vlăstare.

Dor și iarăși dor...

Dor, dor și iarăși dor,
patimă de izvor,
patimă de fecior,
de-o dragoste am să mor-

dor, dor și iarăși dor ,
lacrimă de nor,
lacrimă de bujor,
de-o secetă am să mor-

dor, dor și iarăși dor,
ispită de măntrior,
ispită de călător,
de-o pacoste am să mor-

dor, dor și iarăși dor,
culme de munișor,
culme bătrâior,
de-un frig am să mor-

dor, dor și iarăși dor.
spiritual ocrotitor,
spiritual nemuritor,
de-o dragoste să-I fie dor.

De-o vreme...

De-o vreme, la ceasul deșteptător al amurgului,
apuc poteca melcului înspre dumbrava infinitului-
nu mai vreau să fiu metafizicul Sancho al umbrei,
nu mai vreau ca moirele să-mi sufle în coastă-

de-o vreme, la ceasul de taină al primei zeițe,
ascult, ca toți visătorii, șoaptele Andromedei-
nu mai întârzii prin misterioase iatacuri sibilnice,
nu mai țin șirul poveștilor fără de sfârșit-

de-o vreme, la ceasul deșteptător al Clopotului Mare,
dau crinului alb sărutul de-adio pe fiecare petală-
nu mai respect ritualul jertfei mielului fără de vină,
nu mai rănesc clipa cu săgețile lui Hefaiostos.

Autobiografie

Lui Charles Baudelaire

Și eu, cav oi oamenii, m-am născut bun și frumos
 și am urcat pe toți munții ca toate pădurile de molid.
 și am străbătut băgănele ca toate izvoarele dezlănțuite,
 și am plătit cu sufletul datoriile la toate vămile-

Și nu știam...

Lui Sully Prudhomme

și eu, ca toți oamenii, m-am născut bun și frumos
 și mi-am adăpat dorul și visul la sânii muzelor și cosânzenelor,
 și mi-am îndreptat ochii spre soarele faraonilor și martirilor,
 și mi-am altoit gândurile pe trunchiurile eucaliptilor-

A-ntârziat și toamna asta până-n clipa aceea
 când vântul stăveziu a luat-o grabnic în răspăr...
 eram în față, în livadă, și m-a izbit în frunte, iar ideea
 s-a stecurat în suflet... și-a înflorit... boboc de adevăr-

și eu, ca toți oamenii, m-am născut bun și frumos
 și mă bucur că, uneori, mă strigați Meștere Manole,
 și mă bucur că, uneori, mă alintați Bădița Mihai,
 și mă bucur că, uneori, mă dau bir cu handucii-

“parfumul lui, o mângâiere” a corzii din adânc
 ori, mai ales, pe pleoapa clipei, furată de neant...
 eram de față, în livadă și căinam gutuii cum își plâng
 tot aurul urcat pe frunți și prețuit cu vreun talent-

și eu, ca toți oamenii, m-am născut bun și frumos
 și, după aceea, înainte de toate, i-am iubit ca pe crini,
 și, după aceea, am așteptat frații: inorogii, ciclopai, minotaurii.
 și, după aceea, am așteptat surorile: moirele, sirenele, hesperidele

a-ntârziat și toamna asta până-n clipa sură
 când vântul străveziu a înfundat-o-n frigul austral...
 eram de față-n pragul casei, când am simțit a lui măsură
 și-am trântit, în urma-i, ușa sperând că prometeul virtual

și eu, ca toți oamenii, m-am născut bun și frumos
 și, iată, am puterea să recunosc că mi-au crescut pe piele și negi
 și, iată, am puterea să jur că voi uita să fur și să mint,
 și, iată, am puterea să mor trist că n-am citit Biblia până la sfârșit

o mângâiere-mi va trimite, când focul s-o aprinde-n vatră
 ori, mai ales, când umbra-mi își va vărsa năduful pe-un pere-
 te...
 și-am de față-n clipa aceea când sufletu-mi părea de piatră
 de hotar... și nu știam cine-l va trece: un corp ori un sticlete ?

Miza finală

Într-o clipă, anume, îmi voi ascunde toate podurile
 ori, mai degrabă, le voi incendia... să nu mai pot trece...
 mă voi mulțumi cu drumurile... spre oriunde, cu zborurile...
 numai de m-aș înțelege și cu timpul, la vămi, de mă va petrece-

Într-o clipă, anume, voi spânzura și drumurile și zborurile
 așteptând mesajul lui Iris pentru ochiul treaz al spartanei Elene-
 vă iubesc, o, ninfe ale clipei, ca Don Juan, trecătorul,
 mizând pe intuiția Îngerului ori pe sublimul avânt al perechii eterne.

CEZAR NEACȘU

Poezii – volumul „Ultimul Zar-2014

logodnă

împreună
ca ziua și noaptea
în inelul de logodnă
al soarelui

împreună
ca zorii și amurgul
ce față în față
nu pot a se privi
niciodată

doar cearcănul
de gheață al lunii
ne măsoară cenușa
urcândă într-o stea
împreună

floare de soare

soare blând
strâng în mâini
rupte razele-i
se mută
în cartea de aritmetică
a sufletului
pentru o numărătoare
inversă
inima-i mă atinge
cu o pleoapă de sunet
respirația culorii
îmi lasă privirea muntelui
curgând printre degete
pe valea albă
a reîntoarcerii

partaj

pentru mine
pentru tine
pentru mama de noapte
și tatăl de ziua
pentru frații de flori
și surorile de spini
pentru copiii de visuri
pentru mine
pentru tine
pentru atâți și atâtea
totul în părți egale
cu sufletul
și trupurile noastre

clară dimineață

noi și o noapte
ce numără pașii
cu băta de inimă
luminând trupurile
sub cuțitul lunii

noi și drumul
ce ne duce
cu crinul iubirii în mână
mai aproape
mai departe
de moarte

noi și dimineața
solară, rece
strângând
pe fiecare de pe
drumuri rătăcine

clipă de răgaz

acum
când vrei să pleci
o clipă mai așteaptă
să caut frunza învățându-mă
ce este toamna
să găsesc raza luminându-ne
ce este noaptea
o clipă de răgaz
să ascult izvorul șipotind
ce lacrima
acum când pleci
o clipă cât o lacrimă
căzând și uscându-se
arătându-mi
ce este tăcerea

colindă în nădăd

la fereastra trupului
nădăd pofta lupului
la fereastra inimii
nădăd rana patimii
la fereastra gândului
nădăd glasul vântului
la fereastra visului
nădăd pasu-nvinsului
la fereastra zborului
nădăd umbra norului
și la poarta mare-a vieții
nădăd zăvorul tristeții

rană de toamnă

sunt toamnă doamnă te-am rănit
cu visul meu de mugur blând
mă iartă și trimite-n asfințit
fîința ce te naște dalbă-n cânt

sunt toamnă doamnă te-am rănit
cu dorul meu de floare tristă
tu ia-l și pune-l căpătâi
ori ține-l printre lacrimi în batistă

sunt toamnă doamnă te-am rănit
cu dorul meu de fruct amar și trist
mă iartă dacă poți dar eu rămân
să-mi duc spre iarnă zilele lui crist

Trecere, petrecere

Hai-deți să petrecem
cu un soare
măine poate trecem
într-o floare
hai-deți să petrecem
cu o lună
măine poate trecem
într-o brumă
hai-deți să petrecem
sub un cer
măine poate trecem
într-un ger
hai-deți să petrecem
sub un nor
măine poate trecem
într-un dor
hai-deți să petrecem
toți cu joc
măine poate fi-vom
acest loc...

La Rucăr

Adrian Păunescu

Adresată dragului nostru
rucărean Ghiorgă Cosma
21.03.1998

La Câmpulung s-anunță primăvara
Dar se mai văd zăpezile pe munți
Și bucuria noastră este rouă
Precum simțim c-amdevenit cărunți

Aici în Rucăr în lumina pură
Dormind pe la Posadă la un han- Moșoaia
Dar cel mai bine e în șură
La Cosma uriașul muscelean

Din când în când se mai rezolvă toate
Chiar dacă animalele s-au muls
Înseamnă că la anul se mai poate
Să mai gustăm și noi un pic de bulz.

Dar până atunci noi degustăm natură
Pe tine care nu disperi de noi
E cald aici și fără bulz în șură
Și ne vom mai întoarce înapoi

De bucurie simt că-mi saltă pulsul
Chiar dacă n-am băut ca alții vin
Când omul codrului aduce bulzul
Și-acestui gest poemul meu îl închin

Mai bine mai târziu ca niciodată
Naturii încă un mister i-am smuls
Mănâncă mămăligă înfierbântată
Mănâncă preparatele din bulz.

POESIS.... Ing Avrămescu Damian - Mereni

POVESTE DE IARNĂ I

Cobora încet,
Legănându-se
Și aproape că ațipise.
Deodată a zărit-o
Și s-a înfiorat de plăcere:
"Ce mândrețe de fată"
A șoptit el,
Îndrăgostit la prima vedere!
Amețit nițel,
S-a apropiat, emoționat.
Și cu îndrăzneala aceea aproape sinucigașă
A timidului,
I-a sărutat genele,
S-a cuibărit apoi cu voluptate în mătasea lor
Și privind cu nesaț lucirile verzi din privirea ei,
Încet, vrăjit,
Fulgul de zăpadă culcat pe genele fetei, a adormit!
Nici n-a simțit
Când s-a topit,
Alunecând apoi-lacrimă rece pe obrazul ei ...
Vezi tu, povestea mea
Spune de fapt că fata iubea
Pe altcineva
Și firește,
Căldura dragostei din ochii unei fete îndrăgostite,
Chiar și zăpada topește!

POVESTE DE IARNĂ II

Ninge ca-n poveste! Plină de uimire,
Prima mea se-așterne și de alb se-mbată.
Eu, cuprins de vrajă și de fericire,
Nici nu-ți văd privirea grea, întunecată.

De ce taci? Ești tristă...genele ți se lasă
Eu tresar, mi-e teamă, un fior mă trece!
De-am greșit, mă iartă! Ție nici nu-ți pasă
Ești ca o străină într-o gară rece.

Mă privești tăcută și-n privirea-ți goală,
A-nghețat iubirea, dorul a murit...
Palidă lumină, flacăra domoală
Dragostea-ți, se stinge... zarea s-a cernit

Și ca o nălucă prin vârtejuri albe
Umbra despărțirii ne pândește crud,
Scutură sălbatic înghețate salbe
Troienind iubirea, viscolul zălud.

În zadar ne-așteaptă sania iubirii...
Ai plecat... degeaba ochii mei te cată,
Ai plecat cu altul.. așa-i legea firii...
Unde este neaua...neaua de-altădată?

DRAGOSTE TÂRZIE

Dragoste târzie, de ce-mi bați în geam,
Vrei să-ți spun dorința tainic cuibărită
În străfund de suflet? Încă te-așteptam
Ca pe-o crizantemă toamna înflorită!
Și aflând că tu ești singurul balsam
Care-o să-mi învie inima-mpietrită,
Te-am rugat iubire pragul să mi-l treci
Și-ai rămas cu mine. Nu vreau să mai pleci!

Vino, vis de dor,
De vii, pot să mor
Căci sunt nopți cu lună
Dragoste nebună!

Când Dumnezeu a făcut Lumea,
Doar Adam a contestat Lucrarea Cerească
Mie, contestația lui mi s-a părut firească,
- Doamne-a zis el - le-ai făcut cu temei pe toate,
Mai aproape că nici nu se poate:
Ai dăruit Soarelui-Luna,
Mării-furtuna
Arșița- verii
Răcoarea serii,
Dar mie, Doamne, mie? Așa nu se mai poate,
Sunt bolnav de atâta singurătate!
Până și focului i-ai dăruit scânteia,
Dar mie, Doamne, mie?
- Ție-am să-ți dau femeia!
- Femeia? Oare cum va fi ea?
- Taci așteaptă și vei vedea!
Și a meșterit Ziditorul cea mai frumoasă metaforă vie din Rai:
"Pe Eva!"
A rămas Adam fără grai,
Seamănă cu el și totuși...era altfel!

Poligam și tare țănoș, tot dă curții mele roată,
Un cocoș cu creastă mândră ce-i stăpân peste poiată
A "sedus,, de-un an și-o vară și puicuțe și găini
Și acum "aruncă" ochii și în curte la vecini!

Când începe el să cânte, soațele-l privesc tăcute,
Nimeni nu cotcodăcește, ți se pare că sunt mute!
Asta "soț"! La mine-n casă, nu prea pot să scot o vorbă,

COLINDA

Cântări de îngeri se aud din Cer,
Vestind că se va naște Pruncul Sfânt!
Răspund colindătorii: "Lerui-ler"
Belșug în case, pace pe Pământ!

Se cern din nouri fluturi albi de nea
Ce-mbracă țara într-un alb veșmânt.
De Sus mi-a coborât în palme-o stea
Șoptindu-mi: "fie pace pe Pământ".

Se lasă tainic Seara de Ajun..
Trudit de drum, de geruri și de vânt,
Sosește c-o urare Moș Crăciun:
"Să fie veșnic pace pe Pământ!"

Pogoară parcă îngerii din Cer,
Plutind ușor în albul lor veșmânt.
Cu glasuri Sfinte cântă:"Lerui-ler",
Isus v-aduce pace pe Pământ!

CONTESTAȚIE

Vorbesc hrisoavele sfinte
Despre șarpe, despre pomul oprit,
Cum că Adam și Eva ar fi păcătuit
Trupește
Și firește,
Dumnezeu i-a alungat din Rai!
Pe pământ, scăpat de supravegherea divină,
Adam își arunca ochii curios,
Când la o vecină, când la altă vecină...
Ca să cunoști mai bine vecinele din jur,
Mie nu mi se pare deloc imoral sau imatur!
Ce s-o mai lungesc? Gata! Ajunge cu filozofia,
Așa a apărut pe Pământ...poligamia!
Se impune firește și o morală
Fără legătură cu răspunderea lui Adam materială
Față de soațe

Așadar:
De-ar fi știut Adam că îl așteaptă
Cumplită cicăleală de femei,
Se mulțumea doar cu o soață: Eva!
Era suficientă cicăleala ei...

M-AM SĂTURAT !

Zic ceva, sare nevasta: "te bagi ca măraru-n ciorbă!"

Tac. Cu ochii către stele, monogam și amărât,
Îmi înec în vin amarul...dar să știți, m-am hotărât:
Plec în altă galaxie și vă spun care-i ideea:
Poate-acolo-i șef bărbatul, vorbind rareori femeia!

Din volumul de poezie "Reverberații", anul 1999
de profesor Adrian Simionescu – București

TROFEE

D-lui Ing. Oleinic Nicolae

Blana de mistreț
Ți se întinde moale sub picioare.
Supraveghează casa primitoare
Un cap de căprioară întors a mirare.
Frumoase trofee de vânătoare
Și lucruri de preț.

Găinușe, iezi
S-au adunat la sfat prietenește.
Buha ca detectiv te urmărește.
Cum ar zburda...dar sunt prinse ca-n clește,
Voința unui om îi reunește,
Nu umblă-n cirezi.
Forță, gingășii
Prin încleștări în lupte cucerite.
În grele așteptări și prelungite
În nopțile de smoală, liniștite,
Potecile pierdute și găsite
În pânde târzii.

Rucăr, august 1977

DOR

D-lui Corneliu Stoian

Ades urcau străbunii înspre munte.
Acolo poate își aveau obârșii,
La greu deprinși, pericole să-nfrunte,
Și aur căutau cu agatârșii.

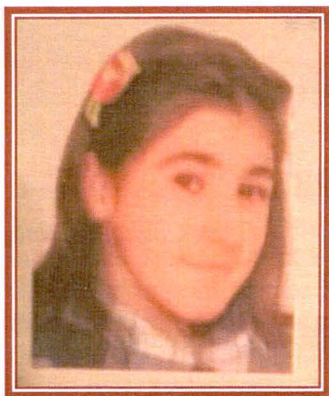
Un dor de munte tot mereu mă cheamă
Când ning din abundență veșnicii,
Când printre conifere, fără teamă,
Aprind de zor mestecenii făclii.

Sfidează timpul stâne risipite;
Sub cerul nalt însingutați oierii;
Potecile ce se ascund grăbite
De soarele dogoritor al verii.

Melodios e freamătul de ramuri
Semnalul haiduciei îmi dă veste
Și calde raze ce îmi bat în geamuri
Să plec în transhumanță către creste.

Mă uit răpit cu mare nerăbdare
Spre poarta de iluzii larg deschise,
Îmi iau vestitul corn de vânătoare
Și tolba pregătită pentru vise.

Rucăr, aprilie 1999

DEBUT LITERAR – RALUCA ȘTEFANIA MOISE

UNDE TE-AI ASCUNS, COPILĂRIE?

Copilărie, unde te-ai dus?
Din nou de mine te-ai ascuns?!
Ai fugit așa, cu foc,
Ai plecat repede de tot!

Aud un chicotit deodată.
Ești în camera mea de joacă!
Ești cumva după pătuț
Sau sub biroul cel micuț!

Însă am să te gălesc,
Nu stau mult să mă gândesc,
Știu că te-ascunzi în casa mea,
Te joci "De-a v-ați ascunselea".

Mă păcălești că ești în ladă
Ca nimeni să nu te vadă,
Dar de ce nu vrei să ieși?
Toată lumea știe, cât de frumos zâmbești!

IARNA

Iarnă! Iarnă! Ce tot vii
Cu zăpada pe câmpii
Și pe dealuri și pe munți
Ca glasuri de copii s-ascuți?

Te așteptam nerăbdătoare
Cu fes, fular, cizme-n picioare,
Cu mănuși, cu sănioare
Și c-o bucurie mare.

Noptile tu le mărești,
De căldură mă ferești,
Vii cu Moș Ger și Moș Vânt
Și zăpezii vrei să-i cânt.

Scumpii tăi copii de gheață
Stau pe geamuri fără viață;
Și trimișii tăi nori reci
Mă fac să iau trei-patru gecii.

Aici trimiți zi de zi
Pentru noi, cumiți copii,
Bucurie, frig și glugi;
Chiar și soarele-l alungi!

IARNA, ANOTIMP DE ARGINT

Flori de gheață argintie se lipesc de geamuri,
Apoi cad finuț plutind pe neaua de cristaluri.
Pufosul și recele stup din ceruri
Găzduiește albe albine și geruri.

Oceanul de ninsoare zâmbește luminând
De la sclipirea lunii-mi trece-n minte-un gând:
"Zâna iernii vine iar sclipind!"
Și-apoi veselă ascult câte-un colind.

Norii au început să cearnă stelute argintii
Și pe derdeluș se-aud doar glasuri de copii.
Albinele albe roiesc printre crengi cercelate
Și se-așează duios peste casele uitate.

Fulgilor de nea, copiii veseli le zâmbesc,
Ei casele părăsesc și pe derdeluș pornesc.
Covorul alb, pufos și rece din nou a apărut,
Ninge și iar ninge exact cum ei au vrut.

Ziua, astfel, curând se va sfârși.
Noaptea vine, vine și tot se va mări,
Iar Crăciunul vine din nou cu bucurie,
Natura și casele se umplu de magie.

Și bărbosul cel iubit se-ntoarce iar la noi,
Moș Crăciun, sub brad îmi pune cadouri pentru voi.
Bucurie, veselie ne-aduce el acum,
Intrând ușor prin hornul caselor cu fum.

Așa de fermecat și de frumos
E momentul când s-a născut Hristos!
Sărbătoarea strălucește sub stelele-aurii,
Atât de așteptată de-ai lumii copii.

MIHAIL EMINESCU

Constantin Agricola Miu

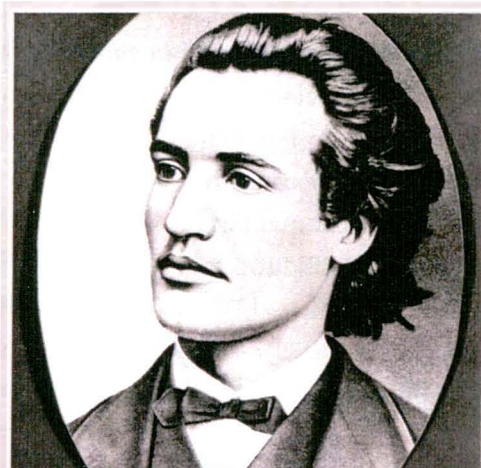
Îți trebuie mult curaj, multă înțelepciune și foarte multă dragoste pentru poezie, ca să abordezi un subiect atât de delicat, cunoscând faptul că zeci de specialiști „eminescologi” și-au dedicat întreaga activitate studiului operei poetului național. Voi încerca să nu fac analiza activității poetului, scriitorului, filozofului, ziaristului, politicianului. Am în intenție să descopăr cine a fost și cum arăta omul Mihail Eminescu. Cum a avut norocul stolnicul Jurașu din Joldești să aibă un nepot de talia lui Mihail! Cum Raluca, fiica sa, care a dat naștere la unsprezece copii, i-a putut educa și scoate din cel de al șaptelea, pepita de aur a poeziei românești! Cum un clăcaș devenit răzeș, un Eminovici, nume ce poate isca controverse datorită sufixului „ovici”, a putut prin nepotul său, să-și facă numele nepieritor!

Dumnezeu a socotit că acest popor merită o medalie a nemuririi dăruindu-l pe arhanghelul pământean Mihail! De aceea, voi căuta cu sinceritate să înțeleg cât mai multe din trecerea teres-tră pe cerul vremelnice al stelelor muritoare, al acestui meteorit literar!

Cum arăta cu adevărat omul „adevărat” Mihail Eminescu? Beneficiez de o descriere unică a poetului de către

Jean Naum. Acesta ne povestește în cartea sa „Din volbura vremii” despre vizita făcută de poet familiei Naum din Roman, în anul 1886: [1] „Într-o zi, nu mai țin minte anul și luna, băgai de seamă că mare forfoteală e în casă, iar la bucătărie prăpăd... Era pe toamnă și frunzele cădeau... Vasilică (Morțun) scrisese că vine cu Eminescu și că o să ia masa la noi. Într-adevăr, pe înserate, ... am văzut pe Morțun deschizând porțița de la cerdac și poftind pe un domn potrivit de stat și bine legat, pe când tata ieșise spre a-i primi. Când mai târziu, sătul de joacă... am intrat în salon, nu mi-am mai putut dezlipi ochii de la domnul acela, care, cam sfios și stingherit, ședea între tata și Vasilică. Era Eminescu. Om frumos. Avea părul negru ca abanosul și lucios. Mustața groasă, fruntea boltită, fața albă-smeadă și ochii mari. Căprui ori negri, habar n-am. Măinile erau nu prea îngrijite și fața trasă. Părea trist ori bolnav.”

Excepțională descriere! Cu propoziții scurte, chiar de două cuvinte, Naum fotografiază pe Eminescu, detaliile puține, dar precise, completând tabloul poetului. Era în toamna anului 1886, undeva la sfârșitul

lunii octombrie sau începutul lunii noiembrie. Eminescu avea aproape 37 de ani, părea trist ori bolnav. Puștiul Jean Naum avea în jur de 4-5 anișori, vârsta la care copilul n-a învățat încă să mintă. Declară emoționant: **om frumos!** Poate că este cea mai frumoasă descriere a lui Eminescu. Toți ceilalți cercetători ai poetului, parcă o fac forțat, parcă descriu una din fotografiile lui Eminescu. Jean Naum dă, fără să-l scrie, verdictul: **om normal!** Să continuăm povestea lui Jean Naum:

„ A tăcut multă vreme. Mai apoi, când s-a mai deprins cu lumea și la masă s-a adus curcanul rumen pe curechi călit și vinul Cotnar gălbenea-n pahare, Eminescu s-a deschis la vorbă și începuse a tâlcui și râde puțin. Vocea-i era groasă, iar intonările dulci și mergeau la inimă.”

Excepțional! **Eminescu s-a deschis la vorbă și a început a tâlcui.** Cât de

frumoasă poate fi limba română, mai ales când personajul descris este Eminescu! Nu am știut vreodată că avea vocea groasă și înțonări dulci. Acum îmi imaginez spectacolul la care asistai atunci când Eminescu își recita propriile-i poezii. Iată că sunt și situații când îți pare rău că te-ai născut mai târziu.

Să tâlcuim mai departe:

„Cum nu știam cine-i domnul acela, la care toată lumea se uita cu atâta respect, am tras de mânecă pe tata și-l întrebai încetișor:

- Cine-i domnu ista?

Iar tată-meu, luându-mă de mână, m-a dus în fața lui spuindu-mi:

- Uită-te bine la dumnealui și să nu uiți norocul de a-l fi cunoscut. E domnul Mihai Eminescu, cel mai mare poet al țării noastre și om tare învățat.

Până acum asemănam pe Eminescu cu un contemporan al său, născut în Olanda în anul 1853, un pictor celebru care a trăit numai 37 de ani, din care a pictat doar zece ani, care a realizat o comoară artistică nelimitată și care în timpul vieții n-a vândut decât un singur tablou. Este vorba de Vincent Van Gogh. Iată că pasajul citat mai sus ne demonstrează că Eminescu, spre deosebire de Van Gogh, era recunoscut ca cel mai mare poet român, nu numai de către Titu Maiorescu, din timpul vieții sale, lucru întărit prin aprecierea că era

un om tare învățat. Aceste dezvăluiri mă mâhnesc profund pentru că se adevărește lipsa de caracter a compatrioților săi care l-au denigrat, nu din necunoaștere sau înțelegere greșită a activității poetului, ci din invidie, neputință de creație la nivelul poetului, ajungându-se până la lansarea unor penibilități ce aruncă în umbră pe unul ca Macedonschi. S-au exagerat sămburii de realitate, intenționat s-a ajuns la fabulații care au prins la „personalitățile” vremii. Să continuăm cele scrise de Naum:

„M-am uitat la el și... nu l-am uitat, iar Eminescu, privind-mă duios, de mi-a mers privirea până-n fundul sufletului, a zâmbit și trecându-și mâna prin părul meu bălai, mi-a spus încet și dulce:

-Să-ți dea Dumnezeu sănătate și noroc și să cauți să ajungi om adevărat.

OM ADEVĂRAT- mi-a rămas în minte și aprig s-au înfipt vorbele lui în creier. O, Doamne, măntreb răscolindu-mi amintirile și privind aspru-njuru-mi: de ce ne pedepsești tu Doamne și ne dăruiești așa puțini oameni adevărați!?

...Și așa l-am cunoscut pe Mihai Eminescu.”

Consider că nu mai avem ce comenta despre cele scrise de Jean Naum. Dar cine a fost Jean Naum? Special am dorit să-l prezint la urmă! Prozator și publicist, fiul lui Paras-

chiv și al Eufrosinei, s-a născut pe data de 22 ianuarie 1883 la Roman.

Tatăl său a predat la Institutul Academic Iași și apoi a fost director la Institutul Israelit din Roman. În casa lor veneau social democrații frații Nădejde, Vasile Morțun, Mille și după cum am văzut, și Eminescu. Jean a studiat în țară și străinătate, la Liege, Leiptzig, licențiat în literatură, filozofie, drept. Avocat, filozof, scriitor, gazetar, funcționar la externe, director la penitenciarul Ocnele Mari, după 1944 dispăre din atenția publică.

Eminescu a fost revendicat de mai multe popoare ca fiind al lor. Plecând de la basarabenimoldovenii sovietici fără vină și amintindu-i pe ucraineni, ruteni, slovaci, huțuli, leși, sârbi, unguri, evrei, chiar ruși, Eminescu era de-al lor. Dar el a scris într-o singură limbă, limba română, folosind o limbă curată, o adevărată limbă literară, care a constituit originalul graiului românesc.

Cercetând o parte din ceea ce s-a scris despre el timp de un secol jumătate, află secretele geniului. Astfel era tulburător de frumos, cuceritor, cânta cu o voce de aur, era un mare patriot. În același timp alți critici și „prieteni apropiați” îl descriau ca un mare amator de cafea, fumător înrăit, maniac, depresiv, petrecăreț fără margini, bolnav de sindromul bipolar, etc. Se denatura subiectul

iubirilor sale, picanteriile vieții boeme, presupusele boli primite de poet pe cale sexuală, și multe alte *adevăruri reale sau inventate de prieteni*. Alții, conștienți fiind de valoarea poetului, aproape l-au sanctificat încă din timpul vieții.

Internetul este plin de astfel de referințe și aprecieri care nu pot atinge nivelul de credibilitate și responsabilitate demonstrat de Jean Naum. Din fericire, ziarul „Adevărul” din 18 septembrie 2014, găzduiește articolul *Fața neștiută a lui Eminescu* semnat de Cosmin Zamfirache, din care cităm în continuare: [2]

„Dincolo de efervescența creată de opera și viața lui, în spatele geniului s-a ascuns omul, adevăratul Mihai Eminescu, cel care s-a lăsat cunoscut cu adevărat doar de apropiați. Istoricii, dar și pasionații de literatură din Botoșani au făcut o incursiune în spatele imaginii Luceafărului, pe care istoria literaturii și presa de scandal au scos-o la vedere de-a lungul vremurilor. Și, totuși, cum era cu adevărat Mihai Eminescu? „Era izbitor de frumos. Chipul lui ne minuna” „Eminescu era un om obișnuit, ce-i drept, foarte plăcut și charismatic, dar om era. Și era și foarte discret. Nu era nici «sifilitic» sau «nebul», așa cum de multe ori a fost numit. Nu era nici omul pus pe harță în versuri și înnebunit din dragoste, așa cum îl prezintă eronat unii, dar nici sfânt cum îl vor alții. Era un om cu

defectele, calitățile și patimile lui”. Își începe discursul, pentru „Adevărul”, Gheorghe Median, un istoric botoșănean care a cercetat, ani la rând, numeroase mărturiile contemporanilor marelui poet. În opinia istoricului, Mihai Eminescu impresiona la prima vedere, avea o *charismă extraordinară și un fizic foarte plăcut*. Gheorghe Median a găsit, în cercetările sale, *mărturia unui văr al lui Eminescu, Mihai Mavrodin, care, printr-un articol din presa vremii, vine să susțină această părere*. „Și astăzi, chipul lui minunat îmi stă în minte. L-am văzut și eu...era izbitor de frumos. Era imposibil să apară într-o sală, fără ca ființa sa să atragă privirile chiar ale celor ce nu-l cunoșteau. Chipul lui ne minuna și pe noi, copiii”, scria Mihai Mavrodin într-un articol din anul 1929, din ziarul botoșănean „Știrea”. Despre imaginea Luceafărului, dincolo de singurele fotografii cunoscute, apare și o descriere a unui bun prieten a lui Eminescu, fost coleg de clasă la școala din Cernăuți, și, mai apoi, la Universitatea din Viena, Teodor Ștefanelli. „Avea statură mijlocie, era cam lat în spate, dar totul era proporționat. Avea ochii negri și adânci. Purta mustață, rar o rădea”, spune Ștefanelli în cartea sa „Amintiri despre Eminescu”. „Avea o voce de aur, îi acompania pe lăutari” Istoricul botoșănean, Gheorghe Median mai spune că ceea ce impresiona, însă, cu

adevărat la poet era vocea sa. „Eminescu avea o voce blândă, calină și un zâmbet liniștitor, molipsitor. Asta o spun toți cei care l-au cunoscut. În ciuda tonului de revoltă din poezia sa, era un om foarte blând, care degaja multă căldură în jurul lui.

Se spun lucruri deosebite, dar, parcă, copilul Jean Naum a făcut-o mai simplu și mai frumos. Nu pot să fiu de acord cu afirmația de la începutul citatului că în spatele geniului stătea ascuns omul Eminescu. N-am simțit niciodată că Eminescu s-ar ascunde. Din contră, el, prin personalitatea lui, stă în fruntea ideilor și atitudinilor ce se opun nedreptăților vremurilor sale.

Este revoltător că se folosesc în acest text și cuvinte care trebuiau bine cântărite înainte de a fi folosite, chiar dacă se ia apărarea poetului. Continuăm citatul:

„Avea dușmani și stârnea antipatii pentru ceea ce scria, nu pentru modul cum se comporta în societate. Nu era un revoluționar, în fapt. El se răzvrătea în poezie și publicistică. Rareori ridica tonul, prefera să asculte pentru a înțelege cât mai bine discuția decât să își dea cu părerea. Într-un fel, era retras, dar când era cazul era un interlocutor foarte plăcut. Multor contemporani le-a lăsat impresia că este tăcut și gânditor. Nu se putea, însă, abține când era vorba de

politicieni. Îi ura, mai ales pe parveniți”. a spus, pentru „Adevărul”, Lucia Olaru Nenati. Totodată, Eminescu, din ceea ce spun contemporanii săi, avea doar un singur viciu major, fumatul. Eminescu nu era răzvrătit, așa cum le place multora să creadă. Era un individ plăcut în societatea.

El se răzvrătea în poezie și publicistică. Rareori ridica tonul, prefera să asculte pentru a înțelege cât mai bine discuția decât să își dea cu părerea.”

Problema bolii lui Eminescu o las spre clarificare medicilor de specialitate. Declar că nu sunt de acord cu supozițiile

și speculațiile care circulă pe această temă.

Acesta este omul și chipul său, care va continua să reprezinte acest popor, alături de care va străbate cenușa eternității!

Subiectul este inepuizabil și rămâne deschis pentru toți cei care cred, dar și-l înțeleg pe Mihail Eminescu.

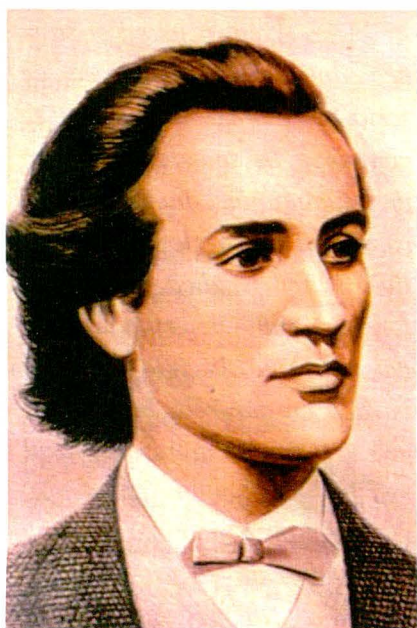
[1] Jean Naum - **DIN VOLBURA VREMII – ÎNSĂILĂRI „BUCOVINA” I.E. TOROUȚIU, BUCUREȘTI**

[2] Cosmin Zamfirache-**FAȚA NEȘTIUTĂ A LUI EMINESCU** Ziarul ADEVĂRUL din 18 septembrie 2014, pag. 12-13.

Lui Eminescu

Stau și privesc de multă vreme,
Icoana sfântă, strop de viață,
Și simt că nu am a mă teme
De chipul mândru, alb la față!

Tac și surprind din unghiul magic,
Că de curând icoana plânge.
Și-n personajul sfânt și tragic,
Găsesc un om, cu nobil sânge!

ICOANA CARE PLÂNGE

Privirea lui, prea îndrăzneată,
Ce-a cutezat să spargă dogme,
Azi pare-nvăluită-n ceață,
Prezentu-n haos să-l transforme!

Și ne transmite, cu durere,
Că țara lui, cea mult dorită,
Ce-aliniat-o-n frontiere,
Se regăsește tot ciuntită.

Iar oamenii săraci plecară,
Că importanți sunt cei uitați,
Doar proștii ce au rămas în țară,
Sunt totdeauna vinovați!

Că nu mai știu deșteptii țării,
Câte scrisori a scris icoana,
Că toți aleargă-n largul zării,
Să capete-n străini pomana!

Ne amăgim ca înainte,
De parcă rusul sau englezul,
Nu ne percep puțină minte,
Când văd că ne-am uitat și crezul?

În ochii lui frumoși și sinceri,
Vezi oglindită suferința,
Dezvăluind prin simple ziceri
De unde vine neputința.

Sătul, cu viață-n moarte, trist,
El și-a urmat prin ani menirea,
Și-a devenit acel artist,
Ce-și joacă singur nemurirea.

Icoana plânge neîncetat,
Sperând că noi vom fi salvarea,
Că-n sufletu-i mereu curat,
Ca-ntotdeauna... cântă marea.

Te-omagiem Rege Român,
Că dintre noi ai apărut.
De ziua ta, eu trist rămân,
Și lacrima-ți, cu dor... sărut!

CONSTANTIN AGRICOLA MIU

GODENI 15.01.2015

725 DE ANI DE LA ÎNTEMEIEREA LOCALITĂȚII RUCĂR-MUSCEL

Prof. Romulus Popa Bran
- Rucăr -

Între localitățile mușcelene cu o mare vechime figurează și comuna Rucăr; situată în zona de nord-est a actualului județ Argeș, la o altitudine de 813 m, în depresiunea submontană Dâmbovița-Râușor.

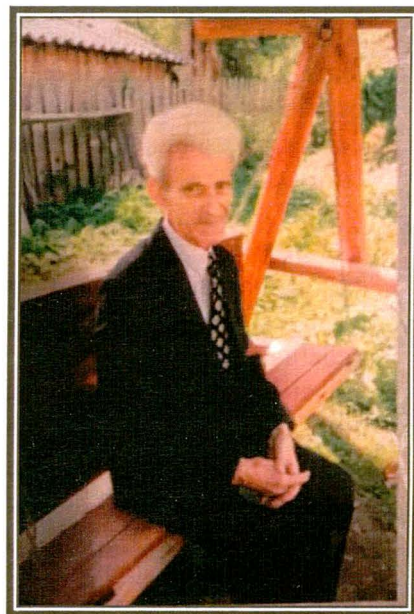
Datorită așezării sale geografice, diversității formelor de relief, resurselor naturale pe care le posedă, rețelei hidrografice pe care o avea, condițiilor climatologice favorabile și traversării ei de către una dintre importantele căi de comunicație dintre sud-estul Transilvaniei și teritoriul din sudul Carpaților, această depresiune submontană a oferit condiții corespunzătoare de viață comunităților umane care au poposit aici din primele epoci istorice.

Informațiile și datele despre începuturile și evoluția vieții umane în această depresiune geografică sunt extrem de sumare și reduse ca număr deoarece nu au fost întreprinse pe parcursul timpului cercetări istorice și săpături arheologice pentru descoperirea urmelor existenței ei aici.

Având în vedere situația anterior semnalată, se impune ca în viitor să fie inițiate cercetări istorice și arheologice pentru îmbogățirea informațiilor și datelor despre trecutul istoric al acestei depresiuni mușcelene submontane, pentru descoperirea urmelor civilizațiilor umane care au existat aici, pentru stimularea interesului românilor din celelalte regiuni ale țării precum și al străinilor pentru

frumusețea și pitorescul zonei, pentru cunoașterea posibilităților turistice pe care le oferă și trezirea interesului pentru străvechea localitate Rucăr.

Data fiind absența informațiilor, datelor și dovezilor materiale despre epocile preistorice, epoca geto-dacă, cea romană și a migrațiilor, datorită cauzelor mai sus menționate, s-a emis ipoteza, nefondată științific, pe care nu o accept și o resping, că depresiunea submontană Dâmbovița-Râușor nu a fost locuită până în secolul al XIII-lea. Consider că această depresiune submontană a fost locuită în epocile istorice amintite datorită condițiilor de viață pe care le oferea, dar urmele materiale ale acestei locuiri nu au fost încă descoperite. Pe baza considerațiilor enunțate apreciem că la începutul sec. al XIII-lea exista în această depresiune submontană o modestă așezare românească de forma unui „Vicus inter montes”, însemnând „Satul dintre munți”. De existența acesteia au luat cunoștință, după mijlocul sec. al XIII-lea, sașii, colonizați de către regalitatea maghiară în sud-estul Transilvaniei, cu ocazia călătoriilor în sudul Carpaților. Ei au denumit această așezare RÜCHEN care se traduce „Satul din spatele munților”. Această modestă așezare nu s-a putut consolida și dezvolta în cursul sec. al XIII-lea datorită populațiilor migratoare care au întreprins numeroase incursiuni prin pasul Giuvala în sud-estul

Transilvaniei, provocând jafuri, nesiguranță locuitorilor și perturbând grav evoluția ei normală.

Informații și date certe despre întemeierea Rucărului nu posedăm datorită cauzelor menționate anterior, astfel că suntem nevoiți să ne folosim de referirile tangențiale din unele documente istorice, să procedăm la interpretarea lor, să apelăm la tradiția istorică și să formulăm ipoteze plauzibile și apropiate de adevărul istoric privind începuturile istorice ale acestuia.

După cum se știe, tradiția istorică înregistrează evenimente, fapte, întâmplări, date, diverse personaje și personalități istorice în mare măsură reale, puțin cunoscute sau omise, din diverse cauze, de către izvoarele documentare scrise din diferite perioade istorice, transmise de la o generație la alta, care contribuie la lămurirea

sau reconstituirea unor procese istorice despre care informațiile și datele lipsesc sau sunt sumare și insuficient de lămuritoare.

Tradiția istorică muntească consemnată în Letopisețul Țării Românești scris la sfârșitul sec. al XVII-lea care relatează despre începuturile vieții politico-statale de la sudul Carpaților, prezintă și evenimentele istorice din a doua jumătate a sec. al XIII-lea, ca și din veacurile ulterioare, petrecute în părțile central-sudice ale Transilvaniei și provocate de politica regalității maghiare a cărei dominație fusese instituită de scurt timp asupra acestui ținut românesc. Această politică de restrângere și anulare a autonomiei comunităților autohtone precum și intensificarea aspirării naționale au determinat refugierea a numeroși locuitori din regiune în sudul și răsăritul Carpaților. De evenimentele sociale, politice și naționale din sud-estul Transilvaniei de la sfârșitul sec. al XIII-lea, consemnate și în Letopisețul Țării Românești, este strâns legată fondarea Rucărului mușcelean.

Potrivit acestui important document istoric „.....când a fost cursul anilor de la zidirea lumii 6798, iar de la Hristos 1290, fiind în Țara Ungurească un voievod ce l-au chemat Radu Negru Voievod, mare herteg pre Amlaș și Făgăraș, în zilele lui Andriaș crai, ridicatu-sau de acolo cu toată casa lui și cu mulțime de noroa-de; români, papistași, sași și de tot felul de oameni, pogorând de pe apa Dâmboviței au început a face țară nouă”.

Informații importante și detaliate despre întemeierea Rucărului mușcelean ne sunt furnizate de către legenda creată despre această localitate și con-

semnată în Marele Dicționar geografic al României în care se relatează că „La trecerea lui Negru Vodă din Făgăraș la Câmpulung l-a întâmpinat, sub Orășii, o ceată de haiduci români, al cărei căpitan se numea Berchea.....fugiți din Vrancea Moldovei.....de frica tătarilor.....și ne-am adăpostit la satul Rucăr, de lângă Olt, ținutul Făgărașului.....După ce tătarii fură puși pe goană, noi românii, o ceată de haiduci, ca vreo 20, am coborât plaiurile încoace și ne-am așezat în acești colți făcând vânatoare de tătari.....Și auzind noi de venirea Măriei Tale (relatează căpitanul Berchea) am ieșit din codri și am venit să cădem la genunchii Măriei Tale ca să te milostivești asupra noastră și să ne dai și nouă locuri în preajma acestor munți și să fim birnici ai Măriei Tale.....” „.....după triumful asupra dușmanilor sub zidurile Jidavei (castrul roman de lângă Câmpulung), Berchea și tovarășii lui primiră de la Negru Vodă spre locuință tot hotarul satului Rucăr. Și fiind ei fără neveste, se însurară cu fete de români din diferite sate. Berchea trimite doi haiduci de-ai lui de mai chemă flăcăi din Vrancea Moldovei și din Rucărul Făgărașului și lipindu-se lângă dânșii și alți cosângeni de-ai nevestelor lor, fonda- ră cu toții satul Rucăr.” Voievodul Negru Vodă le acordă rucărenilor, potrivit documentului mai sus menționat, aceleași drepturi ca moșnenilor câmpulungeni: de a avea un părcălab (jude) neatârnat de vâtaful de plai și câțiva aleși cu drepturile pârgarilor câmpulungeni”.

Din informațiile furnizate de către izvoarele istorice scrise, anterior menționate, rezultă că la întemeierea localității

mușcelene Rucăr și-au adus contribuția și locuitori din alte provincii românești, fapt ilustrat de structura lexicului local. Participarea unor moldoveni din Vrancea la fondarea localității menționate este confirmată de prezența în lexicul local a unor termeni de origine slavă, împrumutați de localnici de la populația slavă cu care s-au aflat în contact timp mai îndelungat. De asemenea, în lexicul rucărean se găsesc și termeni ardelenesti care probează contribuția locuitorilor din sudul Transilvaniei la fondarea și consolidarea Rucărului mușcelean.

Fondarea Rucărului a trezit interesul și a stimulat preocupările științifice ale istoricilor români față de această problemă, începând cu epoca modernă. Astfel istoricul și revoluționarul câmpulungean C.D. Aricescu, bazându-se pe informațiile furnizate de izvoarele istorice amintite, afirmă în scrierile sale că această localitate din nord-estul Valahiei a fost întemeiată la sfârșitul sec. al XIII-lea în urma descinderii la sudul Carpaților a voievodului transilvănean Negru Vodă care a pus bazele organizării politico-statale de aici. În zona menționată s-au așezat o serie de locuitori din Rucărul făgărașan, care l-au urmat pe voievod, din cauza politicii regalității maghiare în sud-estul Moldovei și în împrejurimi.

O teorie apropiată de cea anterior prezentată privind începuturile Rucărului din nord-estul Valahiei, a fost formulată de către marele istoric Nicolae Iorga care consideră că această localitate a fost fondată de către locuitorii din zonă, alături de care s-au așezat nou veniți din alte locuri, dar fără a indica cu claritate data sau perioada isto-

rică în care s-a petrecut un asemenea important eveniment demografic.

Potrivit tradiției istorice locale Rucărul mușcelean a fost fondat dintru început „sub Posadă”, în depresiunea situată între dealurile Scărișoara, Pleașa, Malu, Arșița și Braniște, denumită „În Câmp”, care dispunea de teren fertil pentru practicarea agriculturii, condiții pentru creșterea animalelor domestice, de o rețea hidrografică corespunzătoare, de lumină solară pe durata întregii zile și de o priveriște deosebită.

De la data fondării sale, în 1290, indicată de tradiția orală locală, exprimată printr-o legendă istorică, Rucărul mușcelean nu mai este menționat de către izvoarele istorice scrise până la sfârșitul deceniului al doilea al sec. al XV-lea. Nemenționarea localității în izvoarele istorice scrise naționale și străine pe o perioadă de timp atât de îndelungată, nu înseamnă că această localitate nu există. Menționarea Rucărului târziu, după întemeierea sa, se datorează faptului că această localitate aflată la începuturile existenței sale nu atinsese un nivel de dezvoltare care să-i permită să joace un rol important în viața Valahiei, precum și emiterii primelor documente istorice interne scrise la sfârșitul sec. al XIV-lea din care cauză evenimentele istorice petrecute anterior în zona geografică în care se află și astăzi și la care presupunem că a participat nu au putut fi consemnate, fiind lipsiți de cunoașterea lor.

Cu privire la această problemă, unii istorici români de la sfârșitul sec. al XIX-lea au formulat o ipoteză diferită potrivit căreia Rucărul mușcelean este menționat de către izvoare-

le documentare scrise încă din a doua jumătate a sec. al XIV-lea dar sub o altă denumire. Pentru susținerea ipotezei lor, acești istorici au adus ca argument Diploma emisă de către regele maghiar Ludovic de Anjou la data de 19 noiembrie 1377 prin care se acordă brașovenilor dreptul de a ridica prin forțe și cheltuieli proprii, la Bran o cetate de piatră, gândită încă din 1364, în schimbul căreia li se întăresc vechile privilegii, li se acordă altele noi și li se făgăduiește mutarea vămii regale de la RUFFA ARBORE (toponimic tradus în limba română prin COPACUL ROȘU) la Bran, dacă Țara Românească va ajunge sub suzeranitatea sa, după cum speră, și reducerea taxelor vamale pentru Camera regelui.

Valorosul istoric român Dimitrie Onciul a încercat să localizeze vama regală maghiară de la RUFFA ARBORE susținând, în scrierile sale de la sfârșitul sec. al XIX-lea că aceasta a fost la Rucărul mușcelean unde a funcționat, după opinia sa, încă de la începutul sec. al XIV-lea o asemenea vamă și fiind singura localitate pe care a găsit-o pe ruta cercetată dintre Brașov și Câmpulung-Mușcel.

O ipoteză asemănătoare a formulat și marele istoric Nicolae Iorga care, cercetând existența localităților de pe drumul comercial Brașov-Câmpulung și constatând că vama RUFFA ARBORE înscrisă în diploma regală maghiară (anterior menționată), fiind singura „localitate” existentă în a doua jumătate a sec. al XIV-lea pe acest traseu, a ajuns la concluzia că aceasta a fost la Rucăr unde considera că funcționa o asemenea vamă încă din primele decenii ale sec. al XIV-lea deși ea

nu este pomenită de către izvoarele istorice scrise ale epocii. Analizând diploma regală maghiară din 19 noiembrie 1377, constatăm că numele vămii RUFFA ARBORE este menționat pentru prima dată în cursul sec. al XIV-lea fără ca să mai fie amintit ulterior de vreun izvor istoric.

După proclamarea independenței Valahiei în anul 1324 de către domnitorul acesteia Basarab I, regalitatea maghiară a fost nevoită să mute vama regală, care funcționa foarte probabil în apropierea cetății Dâmbovița de la Oratia, în zona aflată sub stăpânirea sa, situată între granița cu Valahia și actuala localitate brașoveană Fundata. În urma acestor evenimente domnia Țării Românești a înființat cu certitudine propria sa vamă la poalele dealului Oratia unde exista cetatea Dâmbovița care păzea și controla calea de comunicație Brașov-Bran-Rucăr-Târgoviște/Câmpulung.

Considerăm că regalitatea maghiară a așezat provizoriu vama mutată după 1324 din zona cetății Oratia/Dâmbovița, unde funcționase până atunci, într-un loc fără identitate denumit cu certitudine după un element caracteristic naturii înconjurătoare, RUFFA ARBORE, denumire de origine latină care tradusă în limba română înseamnă „Copacul sau Pomul Roșu”. Acest nume de localitate nu figurează nici înainte de anul 1377, nici după această dată, în niciun izvor documentar istoric maghiar, german, slavon sau românesc. Având în vedere aceste precizări denumirea de RUFFA ARBORE, consemnată în diploma regală maghiară anterior prezentată, nu poate fi identificată sub nici o formă cu localitatea Rucăr din

nord-estul Valahiei, care de o jumătate de secol nu se mai afla sub dominația Ungariei, iar numele său ar fi trebuit să fie cel identificat forțat de către istoricii români amintiți.

Prima menționare scrisă a numelui localității noastre, apropiat de cel de astăzi, figurează în hrisovul emis în primăvara anului 1420 de către domnitorul Țării Românești Mihail I (1418-1420), conținând dispoziții date vameșilor de la schela (vama) cetății Dâmbovița și de la Rucăr care funcționa aici încă din prima jumătate a sec. al XIV-lea. În acest hrisov domnesc numele localității noastre este menționat în forma sa slavonă RUKEL care va dăinui până în sec. al XIX-lea când, în urma introducerii scrierii românești în cultura națională, va deveni RUCĂR așa cum este cunoscut astăzi.

În deceniile și veacurile care au urmat, numele acestei

localități mușcelene nord-estice este consemnat în izvoarele documentare ale Țării Românești scrise în limba slavonă sub forma RUCHEL, RUKEL, RUCĂLU, RUKAL, iar în cele în limba germană sub forma RUKER, ROTHBAUM, RUCKENDORF, RUDBOM, RUDBON. Forma cea mai frecventă a numelui acestei localități consemnată în izvoarele documentare scrise în limba română de până în sec. al XIX-lea a fost cea de RUKĂL.

Referitor la originea și semnificația numelui localității mușcelene Rucăr, nu au fost formulate până în prezent, de către cei care s-au ocupat cu studierea istoriei acesteia, explicații și concluzii pe deplin lămuritoare și convingătoare. Considerăm că numele localității noastre, Rucăr, a fost dat de sași care, așezați prin colonizare de timpuriu în sudul Transilvaniei, au stabilit și întreținut rela-

ții economice permanente avantajoase cu ținuturile din sudul Carpaților grație cărora au cunoscut direct aceste locuri. După toate probabilitățile, toponimicul Rucăr provine de la termenul german RÜCHEN care înseamnă dos, spinare, înapoia, spate și care s-ar traduce prin „satul din dosul sau spatele munților” având în vedere așezarea geografică a acestei localități din nord-estul Valahiei.

Potrivit informațiilor și datelor furnizate de către tradiția istorică și izvoarele documentare scrise anterior prezentate, rezultă că Rucărul se numără printre cele mai vechi localități mușcelene.

Pe măsura consolidării și dezvoltării sale, Rucărul devine tot mai cunoscut și începe să participe la importante evenimente cu caracter regional și național care au avut loc în zona sa geografică.

BIBLIOGRAFIA TEMEI

1. C. Alecsandrescu; Dicționar geografic al județului Mușcel, București, 1893.
2. C.D. Aricescu; Istoria Câmpulungului, Câmpulung, 1855.
3. Constanța Bărboi; Onomastică și istorie. Comuna Rucăr, Județul Argeș, Editura Univers Enciclopedic, București, 1999.
4. Nicolae Iorga; Istoria comerțului românesc, epoca veche, București, 1937.
5. Nicolae Iorga; Istoria românilor, vol. III, Ctitorii, București, 1937.
6. Dimitrie Onciul; Opere complete, tomul I, București, 1946.
7. Gheorghe Pârnuță; Rucăr-Monografie sociologică, București, 1972
8. George Ioan Lahovari; Marele Dicționar Geografic al României, vol. II, Fascicola IV, Editura J.V. Socecu, București, 1899.
9. XXXXXXXX; Documenta Romaniae Historica, B (Țara Românească), vol. I, Editura Academiei Române, București, 1946.
10. XXXXXXXX; Istoria Țării Românești de când au descălecat pravoslavnicii creștini, 1290-1690, Editori C. Grecescu și D. Simonescu, Editura Academiei R.P.R., București, 1960.

MOMENTE ISTORICE MUSCELENE CARE PREFIGUREAZĂ ȘI DEFINESC TRĂSĂTURI ALE POPORULUI ROMÂN

Populația comunelor vecine, Rucăr, și Dragoslavele, ca și alte localități, au cunoscut și participat din vechime la importante episoade istorice.

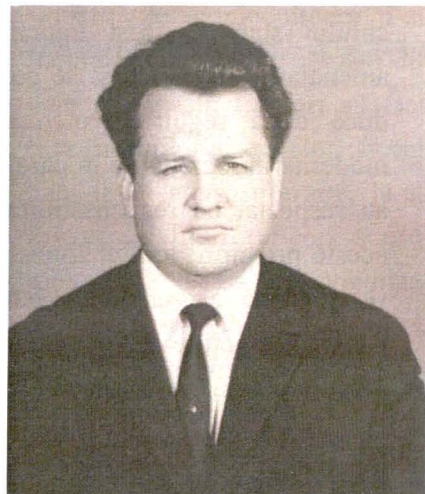
Au fost părtași și la venirea în zonă a legiunilor romane. La Rucăr au colaborat probabil cu aceștia la construirea castrului roman, a unor drumuri pavate ale căror vestigii se văd și astăzi. Au participat cu cavalerii templieri la construirea lângă Rucăr, a cetății Oratia pentru amenajarea și asigurarea securității traseului comercial către Ardeal și Muntenia. Între 12-14 iulie 2013, comunele Rucăr și Dâmbovicioara au organizat în zonă cu sprijinul Consiliului Județean și Asociația Clubul Prieteniei, Festivalul Internațional a Templului Sacru la Situl cetății Oratia, marcând aniversarea a 800 de ani de la prezența cavalerilor teutoni pe pământ românesc.

Istorici străini și români au prezentat comunicări științifice și importanța prezenței cavalerilor teutoni pentru circulația comercială a mărfurilor și monedei prin pasul carpatin.

Din vremea primilor voievozi Basarabi, locuitorii din această zonă (de margine) au susținut și sprijinit activitățile acestora, de organizare și dez-

voltare a formației statale și menținerea independenței participând la toate confruntările, unele cu mari sacrificii. Au asigurat paza zonei lor la toate confruntările, circulația de mărfuri prin zona Fundata, Dâmbovicioara, Rucăr, Dragoslavele, Câmpulung. Pentru serviciile lor domnitorii respectivi i-au scutit de impozite și drept răsplată primeau din partea acestora danii în suprafețe împădurite și goluri alpine, acestea au fost la originea obștilor moșnenești (proprietăți comune în devălmășie ale populației locale), la Dragoslavele, Rucăr, Dâmbovicioara și în mod asemănător și în alte localități.

Dragoslavele, comună atestată documentar în hrisoavele domnitorilor Vladislav (1377), Mircea cel Bătrân (1413), ale urmașilor acestora, Dan al II-lea (1422), Vlad Voievod (1437) care stabileau pentru "schileni" (vameși) punctele de vamă în Dragoslavele, taxe în bani și mărfuri pe acest traseu comercial. Domnitorul Antonie Vlad prin hrisovul 1670 din 28 martie stabilește că jumătate din veniturile vămii Dragoslavele să revină Mănăstirii C-lung pentru întreținerea școlii înființată de el în cadrul acestei mănăstiri.

Pentru aceste servicii, în decursul timpului, obștea moșnenilor Dragosloveni dețineau cca. 10 000 ha fond forestier și aproape 3000ha pășuni alpine. Aceste servicii și drepturi au fost întărite în continuare prin hotărârile domnitorilor Vlad Țepeș Basarab, Grigore Dimitrie Ghica.

Într-o deplasare efectuată în comuna Dragoslavele, regele Carol I anunță măsuri pentru modernizarea căii de circulație Câmpulung-Fundata, anunțând: „Sânt prea bucuros deplasându-mă în mijlocul vostru, în aceste locuri grele de munte care în curând se vor ușura prin brațele voastre; primirea voastră mă face mai mult a mă îngriji de traiul vostru care este și fericirea mea” și face aprecieri vorbind de grija tuturor voievozilor pentru această zonă. Naționalizată în 1948 proprietatea obștei

Dragoslavele a fost retrocedată în 2000 și prin eforturi deosebite a fost reorganizată obștea și ocolul său silvic pe principiile vechiului statut, a fost întocmit amenajamentul silvic și se conduce după reguli silvotecnice moderne în localitățile în care s-au respectat cu responsabilitate aceste principii, fondul forestier se dezvoltă asigurând în bune condiții funcțiile de producție, protecția solului, microclimatul și stabilitatea factorilor meteorologici, protecția instalațiilor hidroenergetice și regularizarea cursurilor de apă, efecte balneoclimaterice și dezvoltarea în perspectivă a turismului, toate și cu beneficii sociale și instrucții educative.

În timpul primului război mondial, pe Culoarul-Bran-Rucăr-Dragoslavele-Câmpulung ostilitățile militare au fost plătite cu mult tribut de sânge și sacrificii supreme. Au trecut 90 de ani.

Pe 16 septembrie 1916, printr-o mișcare de învăluire, trupele nemțești apar surprinzător în apropiere de Rucăr, ocupând dispozitivul trupelor românești din pasul Bran pe care nu l-a putut să-l străpungă. În fruntea Brigăzii 8 Alpine bavareze, conducându-i pe căi furișate de el cunoscute, fostul „domn Piper, neamțul cu care doi ani înainte(o făcea pe vânătorul), în această zonă...

Ca măsură de urgență au fost aduse trupe românești de sprijin; în seara zilei de 4 octombrie au intrat în luptă și primele eșaloane ale regimentului 70 dorobanți formate în majoritate de musceleni, buni cunoscători ai acestor locuri. Trupele nemțești nu au putut pătrunde prin această zonă. În cimitirele din Dragoslavele și comunele din jur și-au găsit somnul de veci mulți militari români și nemți. În toate comunele se găsesc monumente ridicate în amintirea celor care prin sacrificiul lor au înscris în istorie încă un "pe aici nu se trece". În monografia Dragoslavele, părintele Răuțescu scria: "În fiecare noapte, în cele 45 de zile cât s-au împotrivit cu îndârjire, avântului sălbatic al trupelor nemțești... nici unul din luptători nu și-au părăsit pozițiile, dimpotrivă femeile și copii veneau pe ascuns în noapte să-și vadă părinții, soții și frații, cărora le aduce mâncare și tutun, mânați de dorul de a-i vedea și îmbrățișa, se îmbrăcau în mantale și bonete militare și cu toate măsurile de bază străbăteau în tranșee unde se găseau ai lor.

În 1933 părintele Răuțescu a tradus în limba română cartea scrisă de Dl. Fritz Ortlep, artilerist, subofiter neamț, participant la luptele din zonă. La pagina 135 el a scris..., Tinerele generații românești să învețe de la părinții lor cum și-

au aparat patria". Impresionează aprecierile respective, fiind cu atât mai valoroase cu cât vin de la cei cu care bunici, părinți și frați de a-i noștri s-au luptat la baionetă în 1916.

Înțelegerea între Hitler și Stalin a favorizat în 1939 atacarea Poloniei de către Germania și Rusia și începerea celui de-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL. Cu sacrificii mari din partea armatei și suferințe ale poporului polonez, Polonia este învinsă. România acordă ajutor prietenesc Poloniei. Guvernul polonez trece prin țara noastră plecând în exil. Circa 120000 militari vor lupta pe frontul din vest în cel de-al doilea Război Mondial. Mulți polonezi refugiindu-se, au rămas mai mult timp în România. La Dragoslavele a fost găzduit la vila reședință a Patriarhiei, sub pază, asigurându-i-se securitatea mareșului Edward Ryoz-Smigł (11 martie 1886-2 decembrie 1941), unul dintre principalii comandanți ai armatei poloneze și suita sa alcătuită din câțiva ofițeri, colonelul medic Ciancesa Henryc, inginerul Weazugalsky Carol, aghiotantul Felix și un șofer; 3 femei din Dragoslavele le asigurau menajul și erau păziți de un ofiter și 10 soldați. Preotul paroh Ion Pârvu pasionat și pictor priceput ca și mareșalul ținea legătura înțelegându-se în limba franceză.

Din cele relatate de preot rezultă că mareșalul era un om calm, elegant, respectuos. răspundea la toți cei ce îl salutau, saluta și el se înțelegea cu plăcere în limba franceză cu învățătorii Iosif Catrinescu și Constantin Predoiu: picta frumos pe pânză în ulei, în stil clasic, la invitat pe preot să picteze cu el rugându-l să-i aducă modele de copii și femei în costum național iar lucrările le trimitea prin poșta locală la prieteni și cunoscuți în SUA, Franța și Anglia.

Era convins că Polonia va renaște cu sprijinul aliaților și a lui Dumnezeu și nutrea dorința să se odihnească în pământul natal.

În fiecare zi de sărbătoare venea la dâșii preotul catolic din C-lung să le oficieze sfânta leturghie, însoțit uneori și de câmpulungeanul dentist, dl. Sprincher; participa și la unele slujbe religioase la biserica Dragoslavele.

Aneta Motocescu din Dragoslavele (copilă în vremea aceea), povestește că într-o zi șoferul mareșalului a venit la tatăl său care era cismar, cu mai multe perechi de încălțăminte să le pună pinge; i-a înmănat și mai multe bancnote străine care

au fost puse sub pinge;le montate la încălțăminte reparată; ea a dus încălțăminte la beneficiar.

Căutându-l ca de obicei dimineața, preotul Pârvu află de la aghiotantul Felix, că "mareșalul nu se simte bine și ca nu poate comunica cu el". Situația s-a repetat în multe zile. În final a aflat că mareșalul și suita sa au părăsit clandestin într-o noapte locuința placând cu automobilul; se pare cu documentele false procurate de preotul catolic din Câmpulung. Au rămas mai multe fete la vilă, mascând plecarea, aghiotantul Felix și un ofițer. Aghiotantul i-a înmănat preotului din partea mareșanului trusa sa de pictură ca simbol și amintire, a prieteniei și colaborării lor.

Cei plecați au ajuns la Constanța și în continuare la regiunea Poloneză organizată în nordul Africii. Mareșalul a plecat clandestin sub nume fals pentru organizarea rezistenței poloneze. A fost prins de nemți și executat (2 decembrie 1941).

Aceste trăsături și sfinte tradiții ale poporului român: credința, cultul muncii, conștientizarea rolului și tăriei ființei naționale, patriotismul, familia

ca celulă puternică și valoroasă a societății, prietenia, ospitalitatea și omenia, conviețuirea în bună înțelegere cu natura și naționalitățile conlocuitoare i-au încurajat și ajutat pe români din cele mai vechi timpuri să facă față furtunilor și erorilor istoriei care le-au adus suferințe, le-au impus sacrificii (uneori supreme) ajutându-i să supraviețuiască pe Sfânta Glie a României, armată cu osemintele înaintașilor, înaintașilor...noștri.

Avem deci o zestre spirituală bogată. În loc să căutăm "steril" noduri în papură învrebându-ne unii pe alții, întreținând orbește orgoliile și efermentatea nocivităților, ce macină în aceste zile societatea românească de ce nu folosim bogata zestre spirituală ce o avem?

Nu trebuie uitat nici marele adevăr confirmat de proba aspră a timpului, singurul judecător neinfluențabil "cine uită sau nesocotește învățămintele trecutului, nu înțelege prezentul și nu are viitor."

Cu atât este mai multă nevoie de înțelepciune în aceste zile, cât piesele caută să se reazeze pe tabla de șah a istoriei în speranța supraviețuirii.

Bibliografie:

- D.A Sturza "Domnia Regelui Carol I, Tom I, Ed. Academiei Române, București, 1905, pag.458;
- Pr. Ion Răuțescu și prof. Rădulescu O- "Monografia Comunei Dragoslavele
- Fritz Ortlep- "Luptele din Culoarul Bran-Rucăr-Dragoslavele" traducere în limba română
- Pr. Gheorghe Cîrstina -" Condica Parohiei Dragoslavele pag 81,82;
- Arhive militare române UM 02405, Pitești, fond 5475, dosar 2646 f.

Ing. Ion Pietrăreanu

CONSTANTIN CEL MARE

PRIMUL ÎMPĂRAT CREȘTIN AL ROMÂNILOR *1

CONSTANTIN AGRICOLA MIU *2

Secolul IV dH, este cut și ca secolul legalizării creștinismului sau epoca „Sfântului între împărați”, Constantin cel Mare. Printre sursele de documentare ale referatului de față, se află articolul Părintelui Galeriu care a apărut în ziarul „România Liberă” și care caracterizează pe Constantin cel Mare ca: „Apostol și sfânt între împărați! Iar împărăția lui începe și se desăvârșește sub semnul Crucii lui Hristos, al Jertfei.”

Sărbătoarea creștină a Sfinților Împărați Constantin și Elena are loc în data de 21 mai. Suntem obișnuiți să sărbătorim nu numai pe împărat, dar și pe mama sa, Elena, care era o creștină din răsăritul imperiului roman. Cu numele complet Gaius Flavius Valerius Aurelius Constantinus, viitorul împărat s-a născut în data de 27 februarie 272 (sau 280) la NAISSUS (azi Niș-Serbia) în provincia Moesia Superior, ca fiu nelegitim al generalului Constantius CHLORUS - viitorul împărat CONSTANTIUS I. În anul 306 urmează la titlul de împărat după decesul tatălui său, domnind până la moartea sa, în 21 mai 337

la Nicomedia, adică o perioadă 31 de ani.

Sfârșitul secolului III este marcat de prigoana creștinismului care a atins cote maxime în timpul domniei lui Dioclețian și Galeriu, când au pierit suflute sfințite - cum îi numește Părintele Galeriu: Gheorghe, purtătorul de biruință, Dimitrie, izvorătorul de mir, Sf. Mare Muceniță Ecaterina; ca mărturisitori: Nicolae de la Mira Lichiei, Spiridon al Trinitundei. În anii 303-304 au fost emise patru edicte imperiale împotriva creștinismului, „torturile la care erau supuși creștinii întreceau orice imaginație”, după cum consemnează Părintele Galeriu. „Vina principală a creștinilor consta în faptul că refuzau *cultul împăratului și adorarea zeilor*, care de fapt reprezentau religia oficială și pe care statul le socotea fundamentale pentru unitatea spirituală și administrativă a Imperiului”.

*1- Referatul a fost prezentat cu prilejul Zilelor Municipiului Câmpulung Muscel în data de 15 iulie 2015, în cadrul simpozionului „Cultură și spiritualitate”.

*2- Președintele Clubului Epigramiștilor și Umoriștilor Musceleni-CEUM.

*3- Părintele Galeriu. **Din opera Sfântului între împărați Constantin cel Mare-Ziarul România Liberă** 19.05.1996.

Urmând după Dioclețian și Galeriu, tatăl său, Constantinus Chlorus, a fost Caesar în cadrul tetrarhiei instituite de Împăratul Dioclețian. Mama sa, Elena, fusese doar concubina lui Chlorus și era de condiție foarte modestă. În copilărie și adolescență, Constantin cel

Mare a fost, practic, ostatic la curtea imperială a lui Dioclețian de la Nicomedia. În felul acesta Chlorus, care administra Occidentul, nu s-ar fi putut răzvrăti împotriva Împăratului.

Constantin a fost căsătorit cu Fausta, fiica lui Maximian (cel de-al doilea august, secundul lui Dioclețian în cadrul tetrarhiei). Când tatăl său a murit, în anul 306, Constantin a fost proclamat Împărat de către armată, sub autoritatea sa aflându-se Britannia și Gallia. A intrat însă imediat în conflict cu Maxențiu, fiul lui Maximian, devenit august după abdicarea tatălui său și a lui Dioclețian. În anul 305, august al Occidentului. Maxențiu este declarat uzurpator, în anul 308 postul său fiind atribuit lui Licinius. Acesta se va alia cu Constantin împotriva lui Maxențiu, care a ocupat Roma.

După ce a luat în stăpânire Spania, Constantin a pătruns în Italia și s-a îndreptat spre Roma. Bătălia decisivă s-a desfășurat la 23 octombrie 312 la Podul Milvius, lângă Roma. În timpul bătăliei, Maxentiu a fost ucis.

Tradiția creștină indică această bătălie drept momentul de debut al apropierei lui Constantin de creștinism. Se spune că Iisus Hristos i s-a arătat în vis Împăratului în noaptea dinaintea bătăliei, cerându-i să scrie pe scuturile soldaților primele două litere ale numelui Său (X P în limba greacă) iar a doua zi victoria i-a fost vestită de o cruce apărută pe Soare, însoțită de cuvintele: *“In hoc signo vinces”* (sub acest semn vei învinge).

Victoria de la Roma îi asigura controlul asupra întregului imperiu. În anul următor (313), printr-o înțelegere dintre Constantin și Licinius, a fost elaborat Edictul de la Mediolanum (Milano) care acorda libertate de cult creștinismului, pus pe picior de egalitate cu restul religiilor din imperiu, și care marca sfârșitul persecuțiilor anticreștine. Dar aceasta înțelegere nu a durat foarte mult. În anul 316 au început confruntările dintre cei doi. Războiul civil a durat până în anul 324 când, în urma bătăliilor de la Adrianopol și Chrissopolis, Licinius a fost înfrânt, apoi ucis la Salonic în anul 325. În urma înlăturării lui Licinius, fiii lui Constantin au primit titlul de caesares, unitatea imperiului a fost refăcută, s-a introdus principiul monarhiei ereditare și s-a desființat sistemul tetrarhiei.

Un portret al controversatei personalități a lui Constantin a fost schițat de Eutropiu: "A fost un Împărat care, în cei dintâi ani ai domniei sale se poate asemui cu cei mai buni Împărați, în ultimii, cu cei mai de rând. El avea cele mai frumoase însușiri sufletești și trupești. Era lacom după glorie militară și izbânzile pe care le-a avut se datoresc nu atât norocului cât mai mult priceperii lui. Avea gust pentru artele frumoase și pentru literatură, căuta să-și câștige o iubire neprefăcută din partea poporului și, pe cât de nepăsător era față de unii prieteni, pe atât era de devotat față de alții."

În planul politicii interne, a continuat și desăvârșit reformele inițiate de Dioclețian (284-305). Centrul puterii imperiale era reprezentat de Împărat, secondat de membrii consiliului său - sacrum consistorium. Imperiul a fost reîmpărțit în 117 provincii, grupate în 14 diocese și patru prefecturi. Moneda de aur, solidul, a devenit etalonul fundamental al

economiei romane și va păstra această caracteristică și în Imperiul Bizantin, până la desființarea acestuia. Pentru facilitarea supravegherii populației și perceperii impozitelor, colonilor (țărani liberi care trăiau și munceau pe marile proprietăți funciare) li s-a interzis dreptul de strămutare, iar meșteșugarii din orașe au fost legați de meseriile lor. Aceste măsuri anticipau relațiile sociale dominante în Evul Mediu.

Armata a fost structurată în trupe de graniță și trupe de interior, rapide și mobile. Împăratul a acordat o atenție deosebită zonei dunărene. **Aici a construit un pod de piatră, lung de 2,4 km, între Oescus și Sucidava. Nordul Dunării (Oltenia, Muntenia) a reîntreat sub controlul roman, au fost reconstruite cetățile de la Drobeta, Sucidava, Dierna. De asemenea, au fost reparate și întărite toate cetățile de pe malul drept al Dunării până la actualul oraș Tulcea.**

În plus, armata romană a fost deschisă primirii de trupe barbare, provenite mai ales din cadrul populațiilor germanice. În anul 326, Constantin a inițiat construcția noii capitale imperiale, Constantinopol. Ridicată pe locul vechiului oraș grecesc Byzantion, pe malul Bosforului, într-un punct strategic și economic deosebit, unde se întretaiau drumurile comerciale ale Europei și Asiei, noua capitală, inaugurată în anul 330, urma să fie Noua Romă, centrul politic, economic, religios și cultural al imperiului. Aceasta dovedea, pe de o parte, decăderea Occidentului și a Romei, aflate sub amenințarea popoarelor migratoare, și, pe de altă parte, deplasarea centrului de greutate al imperiului către provinciile sale orientale.

*4 Eutropiu nu este același cu Sfântul Eutropie, cel care a fost

crucificat la începutul secolului al IV-lea.

*În plan religios, a inaugurat practica intervenției imperiale în problemele Bisericii creștine. Deși încă nu se creștinase, oscilând între cultul păgân și cel creștin, Constantin a convocat în anul 325, la Niceea, primul Conciliu ecumenic creștin. În cadrul acestuia au fost puse bazele canonice și dogmatice ale creștinismului și a fost discutată problema arianismului, concepție creștină declarată ca eretică la Conciliu, sub presiunea Bisericii din Alexandria. Arianismul, inițiat și promovat de preotul Arius din Alexandria, s-a răspândit, ulterior, în ciuda interdicțiilor, în Orientul Apropiat și Europa (mai ales la germanici). *5*

Ajungem la clarificarea titlului acestui referat care în esență îl declară pe Constantin ca fiind primul împărat creștin al românilor. Pare o exagerare a autorului și de aceea încerc să-mi susțin afirmațiile. Pentru aceasta e nevoie să limpezim mai multe lucruri ce ne privesc pe noi, românii:

a. Retragerea lui Aurelian din Dacia se produce în anul 271 datorită prezenței tot mai apăsătoare a popoarelor barbare - în speță goții - la granițele de nord-est ale imperiului roman. Goții, la rândul lor, erau împinși de alți barbari care se îndreptau spre Roma, pentru bogățiile existente aici. Retragerea s-a făcut în realitate într-un timp mai mare, ea n-a fost totală, pentru că oamenii, în toate epocile, nu și-au părăsit așa ușor agoniseala de o viață, și mai ales pământurile. Pe de altă parte, nici romanii nu erau pregătiți să primească un număr atât de mare de refugiați. În concluzie, retragerea a fost strategică pentru că goții erau un obstacol în plus pentru ceilalți barbari, de aceea romanii au păstrat legături di-

plomatice cu aceștia, transformând problemele de apărare în chestiuni de cooperare. Acest lucru a fost foarte bine înțeles de către Constantin. **Goții devin astfel, ajutorul romanilor..**

b. Legalizarea creștinismului în imperiu a dus la intervenția lui la conducătorii goților ca să legalizeze și ei creștinismul, să înceteze prigoana creștinismului. În incursiunile goților până în Asia Mică, au fost aduși pe teritoriul fostei Dacie, întărind securitatea zonei, mulți prizonieri creștini. Constantin cel mare a înțeles că religia creștină a devenit un sprijin important în menținerea imperiului, că temerile distrugerii unității acestuia nu mai sunt valabile pentru că noțiunea de Împărat-Dumnezeu nu mai ajută la apărarea imperiului. **Creștinismul vine în ajutorul său.**

Textul cu litere italice este luat de pe INTERNET.

c. Pe vremea lui Galeriu, în anul 308, se formează o armată din urmașii geto-dacilor, care îi înfrâng pe perși. Această victorie este materializată prin Arcul lui Galeriu de la Salonic în care putem spune că se recunoaște existența PROTOROMÂNILOR! Deci teritoriul Daciei, mai ales Ardealul era populat de protoromânii al cărui număr era destul de mare și conviețuiau cu goții. În mai puțin de un secol apar și slavii. Începe procesul de formare a limbii și poporului român. Același proces începe și în Franța. Se apropiuau francii și burgunzii.

d. Constantin recucerește teritoriul Daciei, face un pod nou peste Dunăre. Teritoriul cucerit este populat de protoromâni și goți. Teritoriul nu era gol, dacii nu părăsiseră în totalitate țara. Aceste evenimente nu sunt cunoscute în totalitate. Se impune astfel, cercetarea amănunțită a perioadei de o mie de ani, din istoria românilor, adică sec IV-sec

XIII. Încet, încet, încep să iasă la iveală, este adevărat, pe perioade mai scurte de timp, mărturii ale continuității noastre pe aceste meleaguri.

Pe durata reocupației romane, granița de est este tot pe linia Flămânda- Rucăr. Ne imaginăm granița imperiului ce trece chiar prin orașul Câmpulung, pe Râul Târgului, iar în castrul de la Jidova îl vedem chiar pe Constantin cel Mare îmbrăcat cu mantia de purpură și chivără pe cap!

Eusebiu de Cesareea scrie în „Viața lui Constantin cel Mare”: ...ce cale de ușurare a gândit Dumnezeu, ca prilej de ieșire din impas?...pe mine m-a cercetat și m-a aflat potrivit ei, să scot afară și să spulber, cu sprijinul unei puteri mai mari decât mine, primejdia, spaima, care pe toate le ținea în puterea lor; așa fel ca, învățatura luând prin fapta mea mijlocitoare, neamul omenesc să se întoarcă la slujirea „preasfintei Legi”, și iar, în așa fel încât, din îndrumarea Celui atotputernic, preafericita credință să se răspândească în lume.”

Împăratul a murit la 21 mai 337, la Nicomedia. Pe patul de moarte a fost botezat de episcopul Eusebiu din Nicomedia. A fost înmormântat în mausoleul pe care l-a ridicat în ultimii ani de domnie la Constantinopol. Mai târziu, atât Constantin cel mare, cât și mama sa Elena au fost sanctificați de biserică. Constantin, care reunise sub o singură autoritate Imperiul roman, extinzându-i chiar stăpânirea, se stinge din viață în drum spre granița orientală, unde izbucnise un nou război cu statul Sasanizilor. Restaurarea reală a unității Imperiului va dura, însă, numai pe timpul vieții sale.

Părintele Galeriu- Ziarul România Liberă 19.05.1996

Imperiul va fi împărțit între fiii lui Constantin: Constantin al II-lea (Occidentul), Constant (Italia) și Constanțiu al II-lea (Orientul). Restructurarea statală începută de Dioclețianus și desăvârșită de Constantin va asigura un timp o anumită stabilitate internă și externă: chiar în condițiile împărțirii atribuțiilor imperiale între doi sau mai mulți împărați, solidaritatea dintre cetățenii imperiului va fi menținută.

Treptat, însă, situația internă se va înrăutăți, iar la granițe presiunile „barbarilor” se vor accentua. La sfârșitul secolului al IV-lea unitatea imperiului se destramă definitiv odată cu actul lui Theodosius, care îl va împărți celor doi fii ai săi: Flavius Honorius (partea de apus, cu capitala la Ravenna și Flavius Arcadius (partea de răsărit, cu capitala la Constantinopol). Din acest moment vor exista două imperii, foste romane, care se vor prăbuși la o distanță de o mie de ani.

Consider că din punctual nostru de vedere, al românilor, Constantin cel Mare a avut un rol determinant în apariția ființei noastre naționale. Sublinierile de mai sus îl așează în rolul de prim împărat creștin al românilor, domnia lui a punând bazele formării poporului și a limbii române. Am introdus de aceea, noțiunea de protoromâni. Sunt concluzii curajoase, dar pline de importanță pentru viitorul istoriei noastre. Îmi asum cu responsabilitate aceste puncte de vedere.

În final, autorul acestui articol îl consideră pe Constantin cel Mare

ca fiind a doua mare personalitate a omenirii din ultimile două milenii, depășit fiind doar de Sfântul Apostol Pavel.

Constantin Agricola Miu
GODENII DE MUSCEL - 2015.

ROLUL MOCANILOR DIN ȚARA BÂRSEI ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC MEDIEVAL ȘI MODERN

Textul pe care-l propun spre atenția cititorilor este extras dintr-o lucrare care este extrem de valoroasă, chiar unică în literatura de specialitate, prin modul și prin împrejurările în care a fost creată.

Devenită extrem de rară prin tirajul redus, dar și prin faptul că a fost considerată de regimul comunist drept „burgheză” sau incompatibilă cu viziunea istoriografiei comuniste, și evident dată la topit sau pur și simplu arsă-așa cum s-a întâmplat cu atâtea scrieri valoroase în epoca „Noii Inchiziții” comuniste, lucrarea a fost descoperită cu maximă fericire de subsemnatul în biblioteca personală a tatălui meu

Lucrarea se numește „Mocanii-Importanța și evoluția lor social-economică în România”, scrisă de Ion I. Ghelasse, doctor în Științele Economice și

Inspector General de Finanțe. Lucrarea a fost prefăcută de Nicolae Iorga și a avut o recenzie a profesorului universitar Nicolae Bănescu, membru al Academiei Române.

Am extras din ea pasaje semnificative pentru a prezenta rolul extrem de important al mocanilor bârsani în întreg spațiul medieval și modern românesc, păstrând exprimarea autorului în forma ei originală.

A stabili originea mocanilor bârsani înseamnă a te adânci în întinericul istoriei, începând de la Geți dacă nu chiar mai de vreme căci în privința lor toate documentele pe cari le avem pomenesc ca de un fenomen străvechiu moștenit din secol în secol cu o tradiție bine stabilită și nici unul nu pomenesc de începuturile lui. În adevăr, hrisoavele pomenesc bârsanii sau

brașovenii cari erau înșirați dealungul Carpaților, ceea ce ne dovedește în primul rând că munții au fost exploatați de ei și pe urmă câmpia, unde s-au stabilit mocanii bârsani numai atunci când regiunea muntoasă nu mai era suficientă.

Dar oeritul mocanilor bârsani mai curând își are originea de la Daci de care istoria ne pomenesc că au fost împărțiți în triburi de păstori după configurația geografică. În această privință d. Ovid Densusăeanu au căutat să stabilească originea „Dacă”, a păstorilor mocani în folclor.

Mocanii Săceleni își timiteau oile în **munții din jurul Bucegiilor** ;iar **Țuțuenii în munții Făgărașului**, **Argeșului și Gorjiului**.

În general Carpații meridionali, pe versantul lor sudic, răsunau în cursul verii de tălângile turmelor de oi, venite din Ardeal.

Motivul pentru care mocanii bârsani își trimiteau oile în țările române, se datorește faptului că în Ardeal pășunile erau mai slabe și mai puține, căci munții erau acoperiți cu păduri. Pășunile erau slabe, pentru că soarele cădea pe versantul nordic al Carpaților numai seara, pe când pe santul estic și sudic, el cădea aproape toată ziua.

Satele din România

„Așa a fost în antichitate și tot așa se petrece și sub ochii noștrii. Cum curg apele spre Dunăre și spre Mare, așa au curs și oamenii în vremurile când singurele drumuri de circulație erau mai ales pe lângă aceste ape gătoare.”

În peregrinările lor erau desprinși să îndure cele mai mari lipsuri, să se mulțumească cu o hrană redusă și să lupte cu elementele naturii, sau chiar și cu locuitorii din satele pe unde treceau.

Dușmanii îi amenințau pretutindeni: lupii, urșii le sfâșiau turmele, tâlharii le ațineau peste tot calea, intemperiiile și bolile le nimiceau: drumurile rele făceau să li se piardă marfa.

În fața atâtor dușmani cu care de cele mai multe ori, nu putea lupta, păstorul devenise fatalist.

„Doar n’o fi” sau „Doar o fi” erau la ei expresii obișnuite.

Scăparea o vedeau doar în voia lui Dumnezeu, în care aveau o credință nemărginită.

S-a format astfel un neam de oameni adânc înțeleghător și iubitor de frumusețile firii, răbdător, cumpătat, econom, resemnat în fața sorții, viteaz când nevoia o cerea și însuflețit de o puternică credință în Dumnezeu. Acestea sunt calitățile neamului românesc în genere, cari la păstori se arătau mai puternice decât la ceilalți fii ai săi.

Este ceva superb în sublimele lor avânturi, în amorul lor

propriu de a învinge, în dorul lor de a câștiga și de a-și lărgii personalitatea.

Sus pe munți, mocanii își trăiesc clipe senine de fericire când istoviți după munca zilnică și adunați pâlcuri în jurul focului petrec în glume, cântece și povești până’ n zorii dimineții. Cântecele din fluier, flaut, cimpoi sau alt instrument muzical topesc în ele durerea tainică, tristețea sau bucuria a întregi generații de păstori identificate și inseparabile de viață idilică petrecută în mijlocul naturii.

Dragostea mocanului păstor față de frumos se vede până și în arta, cu care își ornamează bătele – instrumente de apărare contra dușmanilor – chimirurile și furcile pe care le pregătesc ca dar pentru logodnica rămasă departe în satele de la poalele munților și până la cele mai insignifiante obiecte ale gospodăriei.

Mocanii în drumurile lor erau răspânditorii cântecelor naționale și ai culturii, contribuind

astfel la unificarea graiului și sufletului românesc. În această fază sociale – mocanii – proprietari de pământ, au îndemnat pe țărani, vorbindu-le un mod veridic despre binefacerile culturii, dându-le astfel imboldul să urmeze la școală, să frecventeze biserica, făcându-le însemnate donații pentru construcții de școli și biserici. Întrebuințați la munca câmpului, îi plăteau onorabil și uman, ajutându-le sau dându-le înainte aconturi să – și construiască case igienice în locul bordeelor. Îi învățau să lucreze pământul în mod rațional asigurându-se rentabilitatea. În aceste condiții de contact ale țaranului cu mocanii păstori, - mai târziu agricultori – viață economică socială a țaranului se transformă într-o schimbare radicală și amețitoare accentuată. Drumurile oilor mocănești au o existență destul de veche, deși documentele sunt mai tardive ca acelea ale secolului 16 și 17 – lea.

Împrejurările istorice în care s-a dezvoltat poporul român nu au avut o mai mică importanță în fenomenul transhumației. În sfârșitul frământat de copitele cailor atâtor năvălitori, și poporul supus tuturor grelelor încercări pe care le determina fiecare invazie, păstorii trebuiau să urmeze drumurile spre locurile cele mai ferite.

De aceea nu – i nimic surprinzător că – i vedem la un moment dat, așa de răspândiți încât suprafața cutureată de ei, întrece cu mult, chiar hotarele pe care le avusese regatul Dac în epoca de mărire a Regelui Berebista. Invaziile atât de norocoase pentru noi, se termină cu așezarea Ungurilor în Câmpia Tisei. Penetrația lor în Transilvania este urmată tot de atâtea mișcări ale păstorilor.

Iar în momentul când stările de lucru permite o viață mai

liniștită transhumația îmbracă forma conturului geografic și economic. Sărbătorirea ce se făcea cu acest prilej, își are explicația pe deplin. Intim legată de credința fiecărui în Dumnezeu de speranțele pe care netăgăduit fiecare le avea cu anticipație, transhumația înseamnă mai mult decât „o pendulare astronomică” : Ea înseamnă reflexul unei stări de prosperitate, întâlnit la puține alte categorii sociale.

Acești mocani păstori în transhumația lor care se făcea cu regularitatea astronomică de la muntele mai rece la mare cea caldă au lucrat sute și sute de ani la închegarea limbii și la înjghebarea neamului românesc într – o singură unitate etnică națională. A fost de secole o mișcare continuă de Români între ambele coaste ale

Carpaților ; această comunicație n – a fost întreruptă, ideea română pururi a însuflețit pe cei ce veneau la noi și mergeau la ei. Neamul românesc s – a format deci în decursul veacurilor pe cele două versante ale Carpaților, până la ieșirea văilor Someșului, Crișurilor și în lărga Câmpie a Tisei de către acești „PASTORES ROMANORUM” pe care îi întâlnim în veacul al 9 – lea în Câmpia Tisei, deci înainte de sosirea Maghiarilor, cu o așezare economică independentă.

Ardealul, leagănul românismului, cu tezaurul comorilor sufletești ale neamului, a fost în trecutul nostru sbuciumat-cu punctul central în Brașov, un spațiu de lupte românești.

Bibliografie, documentare :

GHELASSE I. ION: „Mocanii-Importanța și evoluția lor social-economică în România”, Institutul de Arte Grafice „TIPARUL ROMÂNESC”, București, 1944

Prof.Tudor Vlad

Epigrame și catrene

DUEL EPIGRAMATIC ÎNTRE DOI FRAȚI RUCĂRENI

MOISE AVRAM

1. CONCLUZIE

Doar Păstorel își muia pana-n vin
Ca să găsească versurilor noimă.
În Râuşor ești bun să fi rechin,
Doar fiindcă ai vecin...cabana Voina??!

2. AVANTAJ

Fumu-i bun să faci pastramă.
Fragedă, dar eu îți spun:
Că de-i tare epigrama,
Pe Socrate-l pierzi pe drum!

3. URARE

Mai dă-l în brânză pe Socrate,
Că nu mai dai pe el doi bani,
Să batem palma, de mi-ești frate,
Cu mult respect ți LA MULȚI ANI!

ION AVRAM

1. REALITATE

Stai în banca ta, măi frate,
Nu te crede-așa de bun,
Mulți gândesc precum Socrate,
Dar lucrarea lor e ... fum!

2. SFAT

"- Sunt mai deștept decât Socrate"
"- N-ai cum să fi", așa am zis,
Tu dă înainte și-mparte,
"Gogoșile" ce le-ai tot scris!

NOTA REDACTIEI

Dialogul merge bine,
Le-ați făcut "varză" pe toate,
Dar n-am înțeles prea bine:
Ce-aveți, nene, cu Socrate?

REAȚIA CITITORULUI

Nu știu cine-a fost Socrate,
Chiar de-avea rude ciobani;
Eu știu clar că: "Frate, frate,
Dar brânza se dă pe bani!"

LICURICI DE LUNĂ PLINĂ**- CONSTANTIN AGRICOLA MIU -****MARIA CHIRTOACĂ*****O trăsătură a românilor***

Suntem pașnici, asta-i clar,
Liniștiți dormim în perne,
Nu ne-amestecăm nici chiar,
În problemele interne...

Fără muncă

Șmecherul cu gura mare,
De la o poștă îl cunoști:
Știe cum să se strecoare,
Fără muncă...printre proști!

ION OCTAVIAN BĂNICĂ***Lui Mitroiu***

Gigi, sincer m-a uimit,
Cu genetica aleasă.
Știu de unde i-a țâșnit:
Din chelia sa cea...deasă!

Falsă modestie

Sunt modest nevoie-mare,
Stau alături și v-ascult
Și aștept cu nerăbdare
Să mă lăudați mai mult.

GHEORGHE CÂRSTINA***Anunț parohial***

Nu mai cumpăra acum pruni,
Ca-n băutură să te tot îneci.
Am la promoție un loc de veci,
Cu o garanție...maxim șase luni!

2014

Vești bune de la F.M.I.;
Anul acesta, cine poate, scapă
De criză, de Guvern, de datorii,
De bancă, de nevastă și
de...soacră.

NELU CONSTANTIN

Epigrama soacrei

”- De vrei să ai o bună soată,
Să nu ții soacra lângă tine.”
Mi-a spus un prieten de o viață
”- Că anii trec... soacra rămâne!”

Bunicul la... cabaret!

Dezbrăcata-și etalează,
Cu înverșunare nurii,
Dar la dânsul, mai vibrează,
Doar placa din... cerul gurii!

La țară

La țară, viața nu-i mereu frumoasă,
Că nu te duci ca un turist la mare,
Ai treabă, ba la sapă, ba la coasă,
Nu ești la ghiol, la nude... domni-
șoare!

Unui însurățel

Când te-nsori și-ți iei iubita
Mult mai tânără ca tine,
Ori ești prost, ori dus cu pluta,
Dar să vezi ce coarne-ți pune!

LILY CONSTANTIN

Soțului meu

Când n-ai poftă de pictură
Nu ți-e sete și nici foame
Stai în casă la căldură,
Mâzgălind la... epigrame!

Povața divină

E drept că banu-ți dă puterea
Să urci pe scară, de el dus.
Dar, nu uita, când strângi averea,
Că numai Dumnezeu e sus!

Povața timpului

Bunicul mă sfătuiește:
”- Tu ascultă-mă pe mine!
Vezi ce astăzi strălucește?
Măine vor fi doar...ruine!”

Roata lumii

Zicea Lăpușneanu-odată
Despre gloată: proști dar mulți!
Se întoarce-a vremii roată
C-avem azi proști și ...inculți!

JEAN FLOREA

Unui caricaturist novice

Epigrama-i armă bună
Ca să-mpungi cu dumneaei
Dar de n-o ții bine-n mână,
Te-nțepi singur, vrei nu vrei!

Concluzie tristă

În lumea asta rea și strâmbă,
Eu sunt copilul mic și prost;
Dar, cum nimic nu se mai schimbă,
Să mă fac mare, n-are rost!

IULIAN CITER MARINESCU

La clubul umoriștilor

Stau pasiv și mă gândesc
studiind atent decorul:
pe umoriști îi zăresc
însă nu zăresc... umorul!

Uneia la modă

Blondă trăznet! Forme fine
în puține kilograme
dar și-n astea, cam puține
jumătate-s silicoane.

Epigrama

Epigramei îi e dat
Nu s-omoare dobitocul
ci,-ntr-un termen elevat
să-l pună unde-i e locul!

Soacra

Îmi surâde-o-așa idee
că dumneaei nu-i bătrână,
n-arată rău ca femeie
și-are și-o pensie bună...

CONSTANTIN AGRICOLA
MIU*Fără comentarii*

Când ești tânăr, în putere,
Ochii văd, inima cere.
Mai târziu, cine te crede,
Ochii cer, inima vede...

ACIDava

Ai gândit greșit amice,
Clasând-o la comori antice,
Termină cu Burebista,
Că se supără...revista!

CONSTANTIN MOISE

Gară fără trenuri

Mai am un singur dor
În liniștea serii,
Să văd la Câmpulung
Utilitatea... gării!

*Domnului ca Miu, autorul cărții
Provincial în Europa*

La Godeni, de plictiseală
Umpleți pagini, cu cerneală.
Nu-i mai bine tropa-tropa
”Prin Provence prin Europa”!

Revista noastră

Vă servim o ACIDAVĂ
leftină, precum e otca,
De o guști, constăți că-i gravă,
Și-i mai bună decât votca!

Revista ACIDAVA

Cântând lenea, cu temei,
Nu muncești, stai pe tînjală.
Și atunci, copiii ei,
Te îmbracă în cerneală!

NICOLAE PANTAZICĂ

Sfat părintesc

”- să te lepezi de Satana!”
 ”-Doamne, ce m-aș lepăda,
 Dar ce să mă fac Părinte,
 Că am cinci copii cu ea!”

*Lui Constantin Agricola Miu**Redactor Șef ACIDAVA*

Salutare, nea Costică!
 După cum ne-a fost parola
 Noi trimitem epigrame,
 Mata dai o ”Agri-COLA”

Ruinele noastre

La Casa de Cultură Câmpulung
 Ca ironie-a vieții, printre schele,
 De zece ani se joacă-neîncetat
 Titanic Vals de cucuvele!

Unui creștin evlavios

Dai unui preot zece lei?
 E sacrilegiu, măi Ioane!
 N vezi că popii, vrei nu vrei,
 Bine se simt doar în... sutane!

IOAN PAVEL

Epigrama

Mă-nsurai și-mi luai nevastă.
 Și-am crezut că-s toate bune.
 Însă soacra-i o năpastă,
 C-anii trec, soacra rămâne!

Ruinele

Erau mândria Țării și Muscelului:
 Hotel Regal, ARO, GRULEN,
 Azi sunt ruinurile Câmpulungu-
 lui.
 E bine că mai trece câte-un tren!

CLAUDIA PETRESCU

Întrebare

Implant, botox, silicoane,
 Vezi pe trupuri de cucoane.
 Dar se naște o-ntrebare:
 Creier, mai există, oare?

Despre mine

Ziua, cifre și hârtii,
 Noaptea, rime, poezii.
 Că se-ntreabă-al meu bărbat:
 ”- Cu cine dorm noaptea-n pat?!”

Despre soțul meu

Este, după cum se spune,
 Pescar mare, cu renume.
 Dar se crede, ca reper,
 Cel mai, cel mai... inginer!

Soacra

De intră soacra pe poartă,
 Atenție cum se mai poartă.
 Să nu uiți sfatul, bătrâne,
 Anii trec, soacra... rămâne!

ADRIAN GABRIEL PĂTRU

Domnului Mitroiu

De ești un duh mai bun sau rău
 Poate cu toții am aflat,
 Atunci când, chiar covrigul tău,

Genetic l-ai modificat!

Domnului Pavel

Cu barba ta de Moș crăciun,
 Să nu umbli singur pe drum,
 Că de te văd copiii, frate,
 Îți fură geanta de pe spate!

Trenul pierdut

Cândva am fost un pierde-vară,
 Nu mă gândeam la ce va fi,
 Astăzi aștept singur în gară
 Un tren ce nu va mai veni.

Sfioasa

Vecina mea de vis-a-vis
 Se plimbă dezbrăcată-n casă.
 Eu cred c-o face dinadins,
 Că jaluzeaua nu e trasă.

ION VLĂDĂU

În apărarea soacrelor

Le năpăstuiesc pe soacre,
 Că sunt cât pot fi de acre,
 Dar, spre mai târziu nițel,
 Multe soacre sunt la fel!...

LIVIU CIOACĂ

Domnului Miu

v-am găsit cireașa-n tort,
 era dulce, cu jeleu,
 cu respectul ce vi-l port,
 iute, v-am mâncat-o eu!

Rubrică selectată de Ec. Cornel Stoian – Membru fondator al Clubului Epigramiștilor și Umoreiștilor Musceleni

Editorial

- ✎ *Cuvântătorul, lumea și sărbătorile* – prof. Tudor Vlad

Actualitate

- ✎ *Popas rucărean – popas muscelean - Șezătoarea cultural artistică "din comorile satului nostru* – preot Gheorghe Cîrstina
- ✎ *Profile de învingători – Constantin Agricola Miu – Godeni* – Ec. Cornel Stoian
- ✎ *Locuitorii satului Godeni-Muscel își cinstesc eroii* – Ing. Constantin Agricola Miu
- ✎ *Stimate Domnule Profesor* - Ing. Constantin Agricola Miu
- ✎ *Participant la ediția a X-a a sesiunii de referate și comunicări științifice a Societății de Științe Istorice din România - "filiala Muscel" Câmpulung* – Ing. Pietrăreanu Ion
- ✎ *In memoriam personalități rucărene trecute dincolo de viață* - Diplomat EPURE MIHAI
- ✎ *Rămas bun* – Ing. Pietrăreanu Ion
- ✎ *Interviu cu Maestrul Emerit Prof. Gavriil Prunoiu* - Partea I-a – prof. Tudor Vlad
- ✎ *CENACLU –REVISTĂ-ASOCIAȚIE CULTURALĂ* - Aniversare de suflet
- ✎ *Profile de învingători Ion M. Dulamă – Rucăr* - Ec. Cornel Stoian

Acuarelă de Rucăr

- ✎ *Familii și personalități rucărene* - Silv. Bănică Ion Octavian
- ✎ *Omagiul satului meu* - Vijan Costinela Mădălina
- ✎ *Întâlnire cu excelența (scrisoare deschisă către lume)* – înv. Ilie Tărași
- ✎ *Secretul tinereții fără bătrânețe* - Avrămescu Damian
- ✎ *Laudatio* - Prof. Ion C. Hiru
- ✎ *Lecție de istorie – dregătoriile* - Prof. Ion C. Hiru
- ✎ *Tristă duminică, frumoasă...* - Prof. Ion. C. Hiru
- ✎ *Interviu Bogdan Lungianu*-Prof. Tudor Vlad, economist Stoian Cornel
- ✎ *Biserica Și Credința Creștin Ortodoxă O voce la glasul lumii "tăcute"* – Dr. Antoneta – Gabriela – Anghelina Colț

Ars Longa, Vita Brevis!

- ✎ *Poezii Ion Marzac*
- ✎ *Poezii Cezar Neacsu*
- ✎ *Poezii Adrian Păunescu*
- ✎ *Poezii Ing Avrămescu Damian*
- ✎ *Poezii Adrian Simionescu*
- ✎ *Poezii Raluca Ștefania Moise*
- ✎ *MIHAIL EMINESCU* – Constantin Agricola Miu

Historia Magistra Vitae

- ✎ *725 De Ani de la întemeierea localității Rucăr-Muscel* - Prof. Romulus Popa Bran
- ✎ *Momente istorice muscelene care prefigurează și definesc trăsături ale poporului român* - Ing. Ion Pietrăreanu
- ✎ *Constantin Cel Mare Primul Împărat Creștin Al Românilor* – Constantin Agricola Miu

Tradiții

- ✎ *Rolul mocanilor din Țara Bârsei în spațiul românesc medieval și modern* – prof. Tudor Vlad

COLȚUL EPIGRAMIȘTILOR

Coperta 1.
„Logodnici
Brașoveni”-
prof. Vlad
Tudor
Coperta 4
„Liliac”-
Ovidiu
Trulescu

*Cenaclul literar “MIHAIL LUNGIANU”
editează revista “PIATRA CRAIULUI”*

*Președinte cenaclu: Tudor VLAD
Secretar cenaclu: Cornel Stoian
Redactor-șef: : Ion GHIDAN
Secretar general
redacție: Costel MOICEANU
Tehnoredactor: Cristina VLĂDESCU*

*Sediul redacției și al Cenaclului:
PENSIUNEA
“LINIȘTEA SERII”,
strada Brașovului
RUCĂR, Argeș*

1. Responsabilitatea pentru conținutul articolelor revine integral autorilor.
3. Revistă realizată și distribuită gratuit.
4. Fotografiile aparțin colecției personale prof. Tudor Vlad, Stoian Cornel, open source/facebook

SPONSORII REVISTEI “PIATRA CRAIULUI”

Sponsorii revistei nr. 1(13-14)/2105

1. AVRAM DAN – constructor
2. AVRAM MOISE – electromecanic
3. ARSULESCU SEBASTIAN – preot paroh
4. BUNEA SILVIU – patron
5. COZUC STELA – pensionară
6. DULAMĂ GICĂ – pensionar
7. EPURE MIHAI – diplomat
8. GHICA DUMITRU – consilier
9. POPA BRAN ROMULUS – profesor
10. PIETRĂREANU ION – inginer
11. STOIAN CORNEL – economist
12. UN SILVICULTOR
13. BUNEA SILVIU – consilier (revista nr. 10/2014)

Membrii ai Cenaclului „Mihail Lungianu” Rucăr-Muscel primiți ulterior

1. Arsulescu Sebastian – preot paroh
2. Ancu Virgil – constructor
3. Monea Aurel – inginer
4. Purnichi Vintilă – profesor
5. Purnichi Petruța – profesor
6. Vlad Maria – profesor
7. Vorovenci Ana -profesor

Adrese utile de contact

cristina_vladescu27@yahoo.com, tudor_lunca@yahoo.com
"https://revistapiatracraiului.wordpress.com"
www.facebook.com/cenaclul_mihail_lungianu, Clubul
“Proinfo”, Liceul Rucăr: bazaimprimarii@yahoo.com

Membrii fondatori ai Cenaclului „Mihail Lungianu” Rucăr-Muscel

1. Prof. Vlad Tudor – președinte
2. Ec. Stoian Cornel – secretar
3. Ing. Moiceanu Ctin – trezorer
4. Ing.-prof. Avram Gheorghe
5. Ing. Ghidan Ion

†6. Prof. Nicolae Gheorghe –
Podișor – DECEDAT

7. Artist Nistor Iosif
8. Prof. Vorovenci Adelina

Sponsorii revistei nr. 2(15-16)/2106

1. AVRĂMESCU DAMIAN – inginer
2. AVRAM DAN – constructor
3. AVRAM MOISE – electromecanic
4. AVRAM BOGDAN – patron
5. BUNEA SILVIU – patron
6. CONSTANTIN NELU – artist plastic
7. LUPU GENEL – ing.șef
8. MIU A. CONSTANTIN – inginer – scriitor
9. STOIAN CORNEL – economist
10. STOIAN CIPRIAN ION - jandarm
11. TĂNASE LIVIU – economist șef
12. TĂRAȘ ILIE – învățător
13. UN SILVICULTOR
14. SIMENE CRINU-diriginte poștă
15. DULAMĂ GICĂ – pensionar

“Pe pământ avem două șanse, credința și arta.”
Grigore Leșe

ISSN 2247-1553
ISSN-L 2247 – 1553
EDITURA LARISA